

Bestuursrapportage 2020

Inhoudsopgave

1 Samenvatting en leeswijzer	5
1.1 Analyse uitkomst begroting	5
1.2 Samenvatting beleidsrealisatie en hoofdstukken	7
1.3 Leeswijzer	10
1.4 Financiële ontwikkeling sociaal domein 2020	11
2 Coronacrisis: financiële impact	14
3 Beleidsrealisatie en Financiële wijzigingen	27
Programma 1 Maatschappelijke participatie.....	27
Beleidsrealisatie	28
Programma 2 Ondersteuning en Zorg	30
Beleidsrealisatie	31
Programma 3 Werk, inkomen en schulden	33
Beleidsrealisatie	34
Programma 4 Duurz. Stedelijke Vernieuwing	36
Beleidsrealisatie	36
Programma 5 Beheer en Onderhoud	39
Beleidsrealisatie	41
Programma 6 Burger, Bestuur en Veiligheid	44
Beleidsrealisatie	45
Programma 7 Alg. Dekkingsmiddelen&Overhead	47
Beleidsrealisatie	48
3.8 Neutrale wijzigingen	50
3.9 Reservemutaties	56
3.10 Meerjarig overzicht belangrijkste reserves.....	62
Reserves	62
Meerjarenoverzicht reserves	62
3.11 Budgetoverheveling	63
3.12 Begrotingswijziging Bestuursrapportage 2020	66
4 Realisatie investeringen	69
5 Voortgang grote projecten.....	73
6 Risico's.....	81
7 Bedrijfsvoering	82
8 Besluitpunten	86
Bijlage 1: Overzicht voortgang proces bestuurlijke actiepunten	88
Bijlage 2: Lijst van aan- en verkopen gemeente.....	89
Bijlage 3: Voorwaarden reserve Opvang, Wonen en Herstel.....	92
Bijlage 4 Totaaloverzicht financiële wijzigingen.....	93

1 Samenvatting en leeswijzer

In de bestuursrapportage wordt verantwoording afgelegd over de voortgang van de beleidsrealisatie en financiën in het lopende begrotingsjaar. De rapportage geeft een vooruitblik van de te verwachten realisatie over het gehele jaar.

1.1 Analyse uitkomst begroting

In onderstaande tabel melden wij de financiële wijzigingen ten opzichte van de door de raad vastgestelde Programmabegroting 2020.

Omschrijving	2020
a. Begrotingssaldo na Voortgangsrapportage 2020	8.441 n
Begrotingssaldo na Voortgangsrapportage 2020, incl. aanvullende voorstellen	8.291 n
b. Onttrekking aan Algemene Reserve (conform Kaderbrief 2021)	- 8.000 v
c. Wijzigingen in deze Bestuursrapportage 2020 (excl. onttrekking AR)	- 550 v
d. Begrotingssaldo na vaststellen Bestuursrapportage 2020:	- 260 v

NB: de som van bedragen kan afwijken wegens afrondingsverschillen.

Toelichting bij resultaat

- De begroting 2020 liet na Voortgangsrapportage 2020 een tekort zien van **€ 8,44 miljoen** (zie, p.42). Er is aanvullend voorgesteld een noodfonds op te richten en een pakket van steunmaatregelen vast te stellen, hiervoor is € 3,85 miljoen incidenteel beschikbaar gesteld. Tevens is voorgesteld een baat te ramen van € 4 miljoen als bijdrage van het rijk t.b.v. de gevolgen van corona, 1e fase (t/m 1 juni). De begroting 2020 liet hierop een tekort zien van **€ 8,29 miljoen** (p.27)
- In de Kaderbrief 2021 is uiteengezet dat het incidentele tekort over 2020 (onttrekking van **€ 8 miljoen** uit de Algemene Reserve) allereerst wordt gedekt uit reserves (p. 6 en 11)
- De wijzigingen in deze Bestuursrapportage 2020 (excl. onttrekking aan de AR) hebben een voordelig effect van **€ 0,55 miljoen** in het lopende begrotingsjaar. De belangrijkste wijzigingen worden aan het eind van deze paragraaf verder toegelicht.
- Na vaststellen van deze Bestuursrapportage 2020 ontstaat een voordeel van **€ 0,26 miljoen** in jaar 2020.

Wijzigingen in deze Bestuursrapportage 2020

De wijzigingen in deze Bestuursrapportage 2020 (excl. onttrekking AR) hebben een voordelig effect van **€ 0,55 miljoen** in het lopende begrotingsjaar. De belangrijkste wijzigingen worden aan het eind van deze paragraaf verder toegelicht. Dit voordelige effect is het resultaat van verbeteringen (€ 14,26 miljoen) en verslechtingen (€ 13,71 miljoen) in het lopende jaar.

Het voordelig effect van € 14,26 miljoen vloeit voort uit verschillende effecten. Een deel van deze effecten heeft betrekking op de coronacrisis, hoofdzakelijk; de verwachte compensatie van het rijk (€ 5 miljoen), voordeel uitvoeringskosten TOZO (€1,75 miljoen), de bijstelling van de parkeerbaten (€ 1,2 miljoen), het uitstel van de opschalingskorting (€ 0,65 miljoen), de correctie i.v.m. uitbreiding capaciteit maatschappelijke opvang corona voor de Beijneshal (€ 0,62 miljoen) en lagere uitgaven HRM, o.a. opleidingsbudget (€ 0,36 miljoen). Daarnaast is er een voordelig effect door; het rentevoordeel (€ 1,6 miljoen), de hogere opbrengsten leges WABO (€ 0,5 miljoen) en de onderbesteding op beleidsveld Werk (€ 0,49 miljoen) en Schulddienstverlening Minima en Sociale

Recherche (€ 0,42 miljoen). Naast verbeteringen zijn ook verslechtingen te melden in het huidige begrotingsjaar.

Een deel van de nadelige effecten heeft betrekking op de coronacrisis, hoofdzakelijk; de oprichting van een risicoreserve (€ 3 miljoen), continuering van het noodfonds (€ 0,7 miljoen), de extra kosten voor de afvalverwerking i.v.m. corona (€ 0,43 miljoen), het uitruilen van lasten Investeringsplan met exploitatie (€ 0,3 miljoen). Het belangrijkste nadelige effect vloeit voort uit de onvermijdelijke uitgaven aan Wmo maatwerkvoorzieningen en Jeugdhulp (respectievelijk € 3,3 miljoen en € 2,4 miljoen). Daarnaast zijn er nadelen te melden als gevolg van de hogere bijdrage VRK (€ 1,1 miljoen), en het toepassen van het activabeleid op onderhoud riool (€ 0,34 miljoen).

Beleids- Omschrijving budgettaire wijzigingen veld	2020	2021	2022	2023	2024
<u>Verbeteringen (gevolgen coronacrisis)</u>					
72 Compensatiepakket coronacrisis rijk (2e tranche)	-5.000 v				
32 Uitvoeringskosten TOZO	-1.750 v				
52 Bijstellen parkeerboten	-1.170 v	-898 v			
72 Opschalingskorting	-650 v				
23 Correctie extra kosten opvang daklozen Beijneshal i.v.m. corona	-618 v				
73 Minder uitgaven opleidingsbudget (HRM)	-365 v				
Div Diverse wijzigingen (corona)	-240 v				
<u>Verbeteringen</u>					
72 Lagere rentelast langlopende geldleningen	-1.600 v				
63 De hogere opbrengsten leges WABO	-500 v				
33 SMSR onderbesteding apparaatslasten	-420 v				
31 Onderbesteding beleidsveld Werk	-492 v				
Div Diverse wijzigingen	-1.453 v	-184 v	-194 v	-194 v	-194 v
Subtotaal verbeteringen (totaal)	-14.258 v	-1.082 v	-194 v	-194 v	-194 v
<u>Verslechtingen (gevolgen coronacrisis)</u>					
72 Continuering noodfonds	723 n				
51 Extra kosten afvalverwerking ivm corona	433 n				
53 Verschuiving van uitgaven tussen IP en exploitatie	300 n				
72 Storting en onttrekking risicoreserve	3.000 n	-1.000 v			
Div Diverse wijzigingen (corona)	420 n	50 n			
<u>Verslechtingen</u>					
21 Onvermijdelijke uitgaven WMO maatwerkvoorzieningen	3.325 n				
22 Onvermijdelijke uitgaven Jeugdhulp	2.400 n				
63 Hogere bijdrage aan VRK	1.098 n	1.427 n	427 n	427 n	427 n
51 Effect toepassing nota activabeleid op kosten onderhoud riool	343 n				
41 Aanvullend budget Duurzaamheid	245 n	510 n	590 n	280 n	150 n
Div Diverse wijzigingen	1.421 n	1.536 n	1.051 n	1.051 n	1.051 n
Subtotaal verslechtingen (totaal)	13.708 n	3.523 n	2.068 n	1.758 n	1.628 n
Resultaat Bestuursrapportage 2020 (excl. onttrekking AR)	-550 v	1.441 n	1.875 n	1.565 n	1.435 n

Dekking tekort

Onttrekking algemene reserve

-8.000 v

Resultaat Bestuursrapportage 2020 (incl. onttrekking)

- 8.550 v

1.441 n

1.875 n

1.565 n

1.435 n

NB: de som van bedragen kan afwijken wegens afrondingsverschillen.

1.2 Samenvatting beleidsrealisatie en hoofdstukken

In hoofdstuk 2 worden de financiële gevolgen van de coronacrisis geduid. In hoofdstuk 3 wordt per programma aangegeven wat de geprognosticeerde beleidsrealisatie voor het huidige begrotingsjaar is. Daarnaast geeft een aantal hoofdstukken inzicht in de voortgang op specifieke onderwerpen (hoofdstukken 4 tot en met 7). Hier wordt kort samengevat wat de stand van zaken is. Voor gedetailleerde informatie verwijzen we naar de betreffende paragrafen en hoofdstukken.

Gevolgen coronacrisis

De coronacrisis heeft grote effecten op de stad maar ook op de eigen organisatie en uitvoering. De effecten voor de eigen organisatie komen in paragraaf 2.1 aan de orde. Bij de Voortgangsrapportage 2020 was er nog onvoldoende beeld hoe de gemeenten door de Rijksoverheid worden gecompenseerd. In de Voortgangsrapportage 2020 zijn derhalve alleen de corona gerelateerde lasten meegenomen en de compensatie van het Rijk als baten nog niet opgenomen. Bij deze Bestuursrapportage is de compensatie van het Rijk als baten en daarmee als voordeel opgenomen. Hierdoor ontstaat er in deze Bestuursrapportage bij vergelijking met de Voortgangsrapportage van voor de zomer een voordeel van € 7,9 miljoen in 2020 en ruim € 0,8 miljoen in 2021. Dit is een relatief voordeel waarbij niet moet worden vergeten dat de coronalasten al bij de Voortgangsrapportage zijn meegenomen. Per saldo is er in 2020 en 2021 nog steeds een nadeel van € 6,1 respectievelijk € 1,8 miljoen. De actualisatie van het pakket steunmaatregelen handelt over de maatregelen die voor de diverse sectoren in de stad worden getroffen, zie hiervoor paragraaf 2.2.

Voortgang doelen en prestaties: 73% van de beleidsdoelen wordt (grotendeels) gehaald

De beleidsmatige rapportage sluit aan bij de doelen en prestaties die in de Programmabegroting 2020-2024 zijn vastgesteld. De stand van zaken voor wat betreft de uitvoering en realisatie van beleid wordt bij elk van de 7 programma's door middel van een "verkeerslicht" (groen, geel, rood) weergegeven. Groene verkeerslichten (realisatie verwacht), Gele verkeerslichten (realisatie twijfelachtig) en rode verkeerslichten (vermoedelijk geen realisatie) worden toegelicht. Uit deze Bestuursrapportage blijkt dat 85% van de vastgestelde prestaties gehaald gaan worden. Bij de betreffende programma's wordt per doel en prestatie de voortgang benoemd. Hieronder een beknopte samenvatting per cluster.

Cluster Sociaal

Binnen het cluster sociaal domein wordt 75% van de prestaties naar verwachting geheel of grotendeels behaald. Het coronavirus zorgt er op sommige gebieden, bijvoorbeeld bij het uitvoeren van de beweeg- en sportactiviteiten, voor dat het lastiger is om activiteiten plaats te laten vinden en de deelnemers te bereiken. Op het gebied van onderwijs is in 2020 de 16-uurs eis voor voorschoolse educatie ingevoerd en wordt het uitvoeringsplan goed opgepakt door de samenwerkingspartners. Voor het beleidsveld Sociale basis is de verwachting dat de gestelde doelen grotendeels behaald zullen worden dit jaar. Met name op het gebied van initiatieven nemen door inwoners en elkaar helpen zijn tijdens de coronaperiode goede resultaten behaald, juist in deze periode hebben inwoners veel initiatieven opgezet en anderen geholpen.

Sinds begin 2020 is er een negende sociaal wijkteam gestart dat inwoners ondersteunt bij het betrekken van hulp binnen de omgeving. Sinds juli doet een van de teams mee aan een pilot

Vroegsignalering schulden met als doel om inwoners met financiële problemen nog eerder te bereiken.

Binnen de beleidsvelden voorzieningen volwassenen en voorzieningen jeugd worden de meeste beleidsprestaties en doelen behaald. Echter is bekend dat het beroep wat op de voorzieningen wordt gedaan veel groter is dan verwacht, met negatieve financiële gevolgen. Een van de aandachtspunten is het vergroten van mogelijkheden tijdig afschalen en goede doorstroom van zorg jeugdigen. Een ander punt waarbij de realisatie achterblijft bij de verwachting is het zelfstandig wonen van psychisch kwetsbare Haarlemmers. Er blijft, ondanks de prestatieafspraken met corporaties, een tekort aan betaalbare en geschikte woningen. Verder leidt de coronacrisis ertoe dat er naar verwachting geen afname zal zijn in het aantal (economisch) daklozen.

Binnen het programma Werk & Inkomen zorgt de coronacrisis voor achterblijvende scores in de beleidsrealisaties als het gaat om het beleidsveld 'Werk'. De meeste participatieplekken waren door de coronacrisis gesloten en ook Pasmatch, partner op het gebied van re-integratie, heeft de fysieke bijeenkomsten moeten staken. Ook voor mensen met een arbeidsbeperking zijn er minder mogelijkheden tot uitstroom naar een reguliere baan. Voor het beleidsveld 'inkomen' geldt dat inkomensondersteuning tijdig en rechtmatig wordt afgehandeld. Verder zijn de formulieren voor het aanvragen van minimaregelingen in begrijpelijke taal opgesteld. Op het gebied van schulden is een pilot van start gegaan met betrekking tot vroeg signalering van schulden waarbij het Sociaal Wijkteam een actieve rol vervult bij achterstanden.

Cluster Fysiek

Binnen het cluster fysiek wordt 62% van de beleidsdoelen geheel of grotendeels behaald. Op een aantal terreinen heeft de coronacrisis duidelijk effect op het behalen van de beleidsdoelen. Zo is er sprake van een terugval in economische activiteiten. Vooral de sectoren horeca, detailhandel, cultuur en toerisme zijn hard geraakt. Het toerisme is drastisch teruggelopen, het aantal overnachtingen ten opzichte van 2019 is gehalveerd. Ook zijn veel culturele instellingen gesloten geweest en gelden er nog steeds veel beperkingen, de deelname aan kunst- en cultuuraanbod zal dit jaar hierom fors lager zijn.

In kader van de duurzame stedelijke ontwikkeling worden de doelen grotendeels gerealiseerd. In 2020 is bij beleid, plannen en visie de richtlijn duurzame stedenbouw gebruikt. Echter, de richtlijn kon niet altijd volledig toegepast worden, aangezien soms ook andere belangen (zoals versnelling van de woningbouw) prevaleren. De invulling van de duurzaamheidsthema's (bijv. financiële stimulans voor energiebesparing) vinden doorgang, maar door de coronacrisis is er hier en daar wel vertraging opgetreden.

Er worden extra bomen geplant op geschikte locaties de uitvoering loopt op schema, ook zijn er veel aanvragen voor geveltuintjes waar verharding is verwijderd. Daarnaast wordt er uitvoering gegeven aan het maaibeeld. Ook de realisatie van het strategisch plan afval ligt op schema. Ten aanzien van mobiliteit blijft realisatie achter. Zo heeft in verband met het coronavirus de implementatie van moderniseren parkeren vertraging opgelopen en zijn projecten aangaande het fietsnetwerk nog niet tot uitvoering gebracht. De waardering varende bezoekers Haarlemse Waterwegen is wel positief beoordeeld.

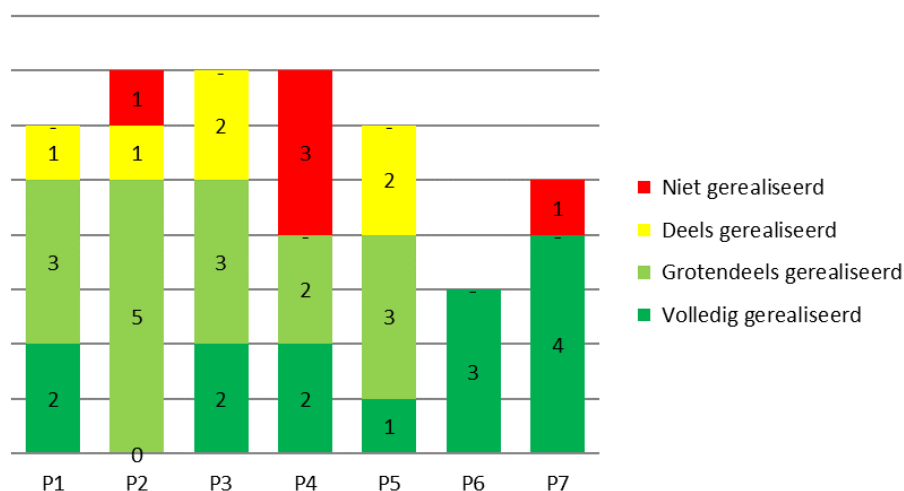
Cluster Burger en Bestuur

De beleidsdoelen van het cluster Burger, bestuur en veiligheid worden voor 87,5% geheel of grotendeels behaald. De dienstverlening van het klant contact centrum en burgerzaken voldoet (grotendeels) ook gedurende de eerste periode van de coronacrisis aan de wensen van de inwoners. De reguliere taken omtrent kwaliteitsbewaking vinden plaats. Door de corona-uitbraak is het

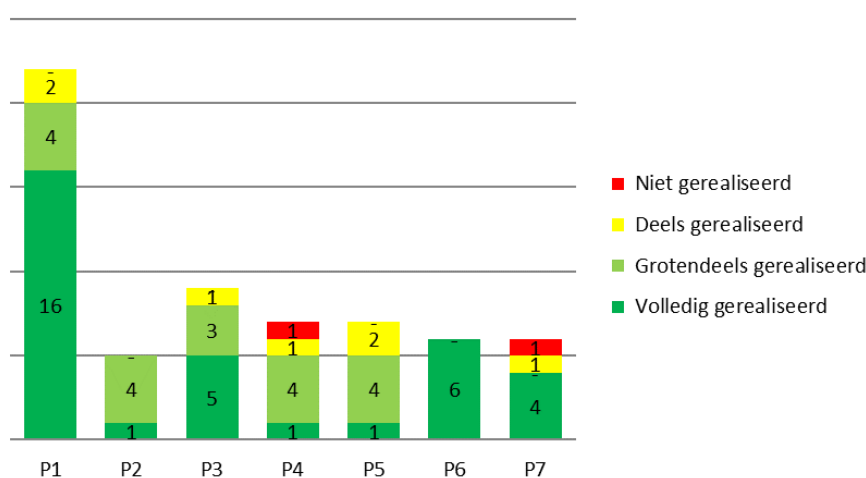
organiseren van participatie lastiger, maar inmiddels worden nieuwe (met name digitale) kanalen ingezet.

Middels informatie-gestuurd handhaven wordt de fysieke en sociale overlast aangepakt, mede door wijkgericht handhaven pakken wijkhandhavers problematiek in hun wijk aan. Door de coronacrisis heeft het accent vanaf dat moment vooral gelegen bij de handhaving op de noodverordening en toegenomen overlast van jeugd. Inmiddels wordt de reguliere aanpak van overlast weer opgepakt. Over het algemeen is er een daling in geregistreerde misdrijven te zien in Haarlem t.o.v. dezelfde periode vorig jaar. Door de coronacrisis zijn er wel afwijkende ontwikkelingen te zien, zoals een daling van de woninginbraken en geweldsdelicten, maar wel een toename in diverse vormen van fraude. Te zien is dat een deel van de criminaliteit zich verplaatst naar de digitale omgeving. Ten aanzien van de doelen die de gemeente heeft gesteld voor een duurzaam financieel gezonde stad ontstaat een wisselend beeld. Zo is de Begroting 2020 sluitend vastgesteld maar wordt naar verwachting met een tekort afgesloten. Ook is in tegenstelling tot de doelstelling de OZB wel met meer dan de inflatie verhoogd. De tarieven van afval- en rioolheffing zijn wel kostendekkend vastgesteld. Tot slot blijft de netto-schuld quote volgens de meest actuele raming ruim onder de 120% en blijft de overhead binnen de streefwaarde.

Onderstaande grafieken geven een overzicht van de realisatieverwachting van de doelen en prestaties per programma.

Figuur 1: Realisatie doelen

Figuur 2: Realisatie prestaties

Voortgang investeringen (73%):

In de voorbereiding van de Kaderbrief 2021 / Voortgangsrapportage 2020 zijn de ramingen in het Investeringsplan geactualiseerd. De jaarschijf 2020 is daarbij bijgesteld tot € 70 miljoen. In de aanloop naar de Programmabegroting 2021-2025 is het Investeringsplan opnieuw geactualiseerd. Daarbij is een vernieuwde prognose voor de investeringen in 2020 opgesteld, wat heeft geleid tot een geactualiseerde jaarschijf voor dit jaar.

De geactualiseerde jaarschijf voor 2020 is € 50,8 miljoen. Dit houdt in dat de verwachte investeringen dit jaar ten opzichte van het Investeringsplan zoals dat was opgesteld voor de Kaderbrief, met € 19,2 miljoen zijn afgenomen. De huidige prognose van € 50,8 miljoen ligt in lijn met de actualisatie van afgelopen jaar (2019). Toen werd voor de Programmabegroting de jaarschijf 2019 aangepast naar € 50,4 miljoen.

Tot en met juni van dit jaar is € 20 miljoen euro geïnvesteerd. Dit is 41% van de (bijgestelde) prognose. Dit is hoger dan vorig jaar; toen was de realisatie tot en met juni met een bedrag van € 17 miljoen zo'n 34% van de prognose van € 50 miljoen voor dat jaar.

1.3 Leeswijzer

Voor de herkenbaarheid van de informatie is de indeling van de bestuursrapportage gelijk aan de begroting.

In paragraaf 1.4 wordt de financiële ontwikkeling van het sociaal domein gepresenteerd. In hoofdstuk 2 wordt de financiële impact van de coronacrisis geduid. In hoofdstuk 3 wordt per programma gerapporteerd over beleidsrealisatie en de financiële wijzigingen groter dan € 100.000. In de paragrafen 3.8 t/m 3.11 worden neutrale wijzigingen, reservemutaties en budgetoverhevelingen toegelicht. Paragraaf 3.12 bevat de door de raad vast te stellen begrotingswijziging die volgt uit de voorstellen in deze Bestuursrapportage.

Hoofdstuk 4 geeft de realisatie van investeringen weer en in hoofdstuk 5 wordt gerapporteerd over de voortgang van grote projecten. Hoofdstuk 6 beschrijft risico's die nieuw zijn en nog in 2020 een effect hebben. Hoofdstuk 7 is de paragraaf Bedrijfsvoering.

Tevens is een aantal bijlagen bijgevoegd:

Bijlage 1: Geeft een actueel overzicht van het proces moties, amendementen en toezeggingen.

Bijlage 2: Bevat een overzicht van aan- en verkopen onroerend goed.

Bijlage 3: Voorwaarden reserve Opvang, Wonen en Herstel

Bijlage 4: Totaaloverzicht van alle financiële wijzigingen op volgorde beleidsveld

1.4 Financiële ontwikkeling sociaal domein 2020

In de Kaderbrief/Voortgangsrapportage is ingegaan op de financiële ontwikkelingen in het Sociaal domein, met name de onderdelen Jeugd en Wmo. Op basis van de structurele financiële effecten uit 2019 (toename van de uitgaven) en een groeiscenario van de volumegroei (aantallen cliënten) is een berekening gemaakt van de groei van de uitgaven voor Jeugd en Wmo vanaf 2020, met een forse stijging van de uitgaven tot gevolg.

Toen kwam de coronacrisis en stonden in het zorgdomein alle seinen ineens op rood; er dreigde zorguitval, financiële problemen voor aanbieders, vraaguitval *tijdens* en vraagtoename *na* de lockdown. Door het Ministerie van VWS werden de gemeenten, als verantwoordelijke voor het sociaal domein, ook verantwoordelijk voor de oplossingen en ondersteuning gemaakt. Onder leiding van de VNG is stevig ingezet op het ondersteunen van aanbieders en het ondersteunen van oplossingen om zorg op alternatieve wijze doorgang te laten vinden. Alles vanuit de veronderstelling dat het zorgaanbod langere tijd op een veel lager niveau zou plaatsvinden.

Mede in dat perspectief en met een afnemend aantal meldingen voor ondersteuning is in Haarlem in de Voortgangsrapportage gekozen om uit te gaan van een scenario van vertraagde groei. Voor heel 2020 is gerekend met een beperkte groei van de uitgaven (CBS, 2%). Voor 2021 en 2022 wordt gerekend met een forse stijging van de volumes. Daarmee is gerekend op een vertraagde en/of uitgestelde groei van de uitgaven vanwege corona. Daarnaast zijn maatregelen aangekondigd om de groei van de uitgaven te beteugelen.

Per saldo zijn de volgende prognoses in de Voortgangsrapportage opgenomen:

Financiële ontwikkeling					
Wmo	2020	2021	2022	2023	2024
Volume-effecten vanuit					
Jaarrekening 2019					
Hulpmiddelen en vervoer	500 n	490 n	490 n	490 n	490 n
Woonvoorzieningen	500 n	500 n	500 n	500 n	500 n
Begeleiding	990 n	860 n	860 n	860 n	860 n
Jongvolwassenen en gezinsbegeleiding	600 n	550 n	550 n	550 n	550 n
Prijseffect tarieven vs. toename eigen budget	350 n	400 n	500 n	500 n	500 n
Programma Sociaal Domein (begroting 2020)	250 n				
	3.190 n	2.800 n	2.900 n	2.900 n	2.900 n
Groei					
Groeiscenario Wmo	660 n	2.580 n	3.020 n	3.020 n	3.020 n
Maatregelen					
Wmo	-220 v	-690 v	-3.700 v	-3.700 v	-3.700 v
TOENAME BEGROTING	3.630 n	4.690 n	2.220 n	2.220 n	2.220 n

Financiële ontwikkeling					
Jeugd	2020	2021	2022	2023	2024
Volume-effecten vanuit Jaarrekening 2019					
Uitgaven zorgaanbieders	1.660 n	1.600 n	1.600 n	1.600 n	1.600 n
Correctie CJG	-275 v	-275 v	-275 v	-275 v	-275 v
Prijseffect tarieven vs. toename eigen budget	230 n	260 n	325 n	325 n	325 n
	1.615 n	1.585 n	1.650 n	1.650 n	1.650 n
Groei					
Groeiscenario Jeugd	300 n	2.100 n	3.100 n	3.100 n	3.100 n
Maatregelen					
Jeugd	-1.643 v	-3.025 v	-3.150 v	-3.150 v	-3.150 v
TOENAME BEGROTING	272 n	660 n	1.600 n	1.600 n	1.600 n

Financiële prognose 2020

Gebaseerd op berichten/declaraties tot en met de periode juni, blijkt er in tegenstelling tot de verwachting, helemaal geen dip in zorgvraag te zijn. Het blijkt dat zorgaanbieders grotendeels zorg (deels op alternatieve wijze) hebben kunnen doorleveren gedurende de coronacrisis, de volumegroei, bij met name de Wmo zet door op het niveau van 2019. Een beeld dat zich ook breder in het land lijkt voor te doen.

Dit heeft een verdere kostenstijging tot gevolg. Aanvullende maatregelen zijn dit jaar niet meer mogelijk, alle inzet zal nodig zijn om de al genomen maatregelen (Voortgangsrapportage) te kunnen effectueren. Waarbij de grootste maatregel (invoering budgetplafonds) is uitgewerkt en de ingerekende besparing voor een groot deel niet gerealiseerd wordt. Bij een aantal grote aanbieders Gl's, Kenter, blijkt een plafond feitelijk niet mogelijk.

Effect Wmo

De groei van het aantal Wmo-cliënten dat zorg ontvangt zet zich door, ondanks de coronacrisis. Dit heeft een verdere kostenstijging tot gevolg. Dit geldt voornamelijk voor de voorzieningen Huishoudelijke Ondersteuning, individuele begeleiding en de woonvoorzieningen. In totaal wordt uitgegaan van € 3,3 miljoen extra uitgaven met een bandbreedte van € 3,1 miljoen tot € 3,6 miljoen).

Wmo	2020
WMO ind. Vervoersvoorz. PGB	100.000
Huishoudelijke ondersteuning	1.650.000
Huishoudelijke onderst. PGB	-125.000
Huishoudelijke onderst. EB	-75.000
Begeleiding individueel	1.150.000
Begeleiding individueel PGB	75.000
Begeleiding groep	-25.000
Begeleiding groep PGB	50.000
WMO woonvoorzieningen	400.000
WMO woonvoorzieningen PGB	25.000
Gezinsbeg en jongvolw.	200.000
WMO eigen bijdrage	-100.000
Tekort	3.325.000

Opgemerkt wordt dat er onzekerheid blijft over de inschattingen als gevolg van de coronacrisis en de exacte financiële gevolgen.

Effect Jeugd

Bij jeugd is ook geen sprake van een dip in het zorggebruik. De eenmalige bijdrage Kenter (€ 135.000) en het effect van de open house aanbesteding is hierin ook meegenomen (€ 750.000; gemiddelde van de bandbreedte van € 500.000 - € 1.000.000). Met een aantal andere financiële wijzigingen leidt dit tot een bijstelling in 2020 van in totaal ruim € 1,6 miljoen extra uitgaven (met een bandbreedte van € 1,3 miljoen tot € 2,0 miljoen).

Tot slot zijn de opbrengsten van de maatregelen in 2020 met € 675.000 naar beneden bijgesteld op basis van betere inzichten en keuzes die zo min mogelijk schadelijke en kostenverhogende effecten hebben op de midden- en lange termijn. In totaal een tegenvaller van € 2,4 miljoen.

Jeugd	2020
Ambulante Jeugdhulp*	1.250.000
Jeugdhulp met verblijf*	800.000
Jeugdbesch&-reclassering	200.000
Zorg voor jeugd algemeen	150.000
Tekort	2.400.000

*inclusief eenmalige steun
Kenter en correctie niet
realiseren budgetplafond

Opgemerkt wordt dat er onzekerheid blijft over de inschattingen als gevolg van de coronacrisis en de exacte financiële gevolgen.

2 Coronacrisis: financiële impact

De coronacrisis heeft grote effecten op de stad maar ook op de eigen organisatie en uitvoering. De effecten voor de eigen organisatie komen in deze paragraaf aan de orde. De actualisatie van het pakket steunmaatregelen handelt over de maatregelen die voor de diverse sectoren in de stad worden getroffen. Zie hiervoor paragraaf 2.2.

Bij de Voortgangsrapportage 2020 was er nog onvoldoende beeld hoe de gemeenten door de Rijksoverheid worden gecompenseerd. In de Voortgangsrapportage 2020 zijn derhalve alleen de corona gerelateerde lasten meegenomen en de compensatie van het rijk als baten nog niet opgenomen. Bij deze Bestuursrapportage is inmiddels wel bekend welke bedragen door het Rijk beschikbaar zijn gesteld (1^e tranche en de 2^e tranche), hoewel een aantal verdelingen over gemeenten nog onbekend is. De bekende bijdragen zijn daarom nu als baten en daarmee als voordeel ingerekend bij deze Bestuursrapportage. Hierdoor ontstaat er in deze Bestuursrapportage bij vergelijking met de Voortgangsrapportage van voor de zomer een voordeel van € 7,9 miljoen in 2020 en ruim € 0,8 miljoen in 2021. Dit is een relatief voordeel waarbij niet moet worden vergeten dat de coronalasten al bij de Voortgangsrapportage zijn meegenomen. Per saldo is er in 2020 en 2021 nog steeds een nadeel van € 6,1 respectievelijk € 1,8 miljoen.

Omschrijving	Begroting 2020	Begroting 2021
Totaal effect corona Voortgangsrapportage	13.989 n	2.670 n
Totaal effect corona Bestuursrapportage	-7.917 v	-848 v
Totaal begrotingseffect	6.072 n	1.822 n

De extra kosten in verband met corona zijn ingeschat op basis van signalen die uit de stad zijn gekomen. De kans is reëel dat er nog extra claims volgen, waarvoor het Rijk ons middels de 2^e tranche al heeft gecompenseerd. Daarnaast gaat het rijk in 2021 op basis van een nacalculatie afrekenen. Dat leidt mogelijk tot extra nadelen. Daarom wordt in deze Bestuursrapportage een risicoreserve van € 2 miljoen voorgesteld (€ 1 miljoen voor afrekening van de 1^e tranche en € 1 miljoen voor de 2de tranche) zodat deze nadelen zonder grote effecten voor de begroting kunnen worden opgevangen. Feit blijft dat de effecten van de coronacrisis op de gemeentebegroting lastig is in te schatten. Er wordt daarom dit jaar een decemberrapportage opgesteld waarin de laatste ontwikkelingen worden verwerkt.

2.1 Overzicht financiële wijzigingen corona

Beleids- veld	Omschrijving	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
52	Bijstellen parkeerbaten	-1.170 v	-898 v			
52	Bijstellen verwachte baten fietsdepot	200 n	50 n			
div	Compensatie Rijk (1ste tranche) <i>lasten</i>	7.375 n				
72	Compensatie Rijk (1ste tranche) <i>baten</i>	-7.390 v				
72	Compensatie Rijk (2e tranche) <i>baten</i>	-5.000 v				
72	Continuering noodfonds	723 n				

23	Correctie extra kosten opvang daklozen Beijneshal i.v.m. corona	-618	v			
51	Extra kosten afvalverwerking i.v.m. corona	433	n			
73	Lagere kosten facilitaire budgetten	-225	v			
73	Minder uitgaven opleidingsbudget door coronabeperkingen	-365	v			
52	Nadeel op naheffingen parkeren i.v.m. corona	220	n			
32	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers	25.194	n			
32	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers	-25.194	v			
72	Uitstel opschalingskorting (Algemene Uitkering)	-650	v			
32	Uitvoeringskosten TOZO	-1.750	v			
72	Verhogen budget coronacrisis	140	n			
72	Verlagen budget onvoorzien	-140	v			
53	Verschuiving van uitgaven tussen IP en exploitatie	300	n			
Totaal financiële gevolgen coronavirus		-7.917	v	-848	v	0 n
				0 n		0 n

Toelichting

Bijstellen parkeerbaten

In de Voortgangsrapportage 2020 zijn de parkeerbaten dit jaar met €5 miljoen naar beneden bijgesteld en in 2021 met €1,8 miljoen. De baten trekken in de Bestuursrapportage 2020 echter aan en geven een positief beeld ten opzichte van de Voortgangsrapportage 2020. Het is zeer aannemelijk dat het aantrekken van de baten doorzet de komende maanden en in 2021. De parkeerbaten verbeteren zich naar verwachting met € 1,2 miljoen voor 2020 en € 0,9 miljoen voor 2021.

Bijstellen verwachte baten fietsdepot

De afgelopen periode is i.v.m. de coronacrisis niet gehandhaafd op verkeerd geparkeerde fietsen. Dit is gedaan omdat enerzijds er weinig fietsen waren en anderzijds omdat ook Paswerk vanwege de coronacrisis het fietsdepot niet open kon stellen. De inkomsten blijven hierdoor achter bij de eerdere verwachting, aangezien die gebaseerd is op het aantal foutgeparkeerde fietsen. Dit heeft een nadeel van € 200.000 als gevolg. Voor het 1e half jaar van 2021 worden ook de baten bijgesteld (€ 50.000). Bij de Kadernota 2022 wordt een bijgestelde businesscase m.b.t. fietsdepot opgesteld.

Compensatie Rijk (1ste tranche)

Het kabinet heeft eind mei in overleg met de VNG, het IPO en het UvW besloten tot een compensatiepakket voor de periode tot 1 juni 2020. In de meicirculaire werd dit compensatiepakket op hoofdlijnen toegelicht, maar kon nog geen informatie worden gegeven over de verdeling van de middelen over gemeenten. Op 26 juni heeft minister Ollongren een brief gestuurd met de verdeling per gemeente. Haarlem ontvangt € 7,4 miljoen vanuit het Rijk via het Gemeentefonds. Het gaat om vergoedingen voor extra kosten dan wel verminderde inkomsten op de onderdelen: lokale culturele voorzieningen, toeristenbelasting, parkeerbelasting, Maatschappelijke opvang, Vrouwenopvang, Voorschoolse voorziening peuters, Participatie, Jeugdzorg en Wmo. Met een gedeelte van de compensatie is al rekening gehouden in de Voortgangsrapportage 2020. In de Voortgangsrapportage is besloten om € 4 miljoen te ramen als compensatie corona vanuit het Rijk (1e tranche). Daarnaast

heeft een groot gedeelte van de vergoedingen vanuit het Rijk direct effect op de taakvelden. Hierdoor vermindert het budgettair effect volgend uit het compensatiepakket.

Het bovenstaande is als volgt verwerkt in de begroting 2020:

Beleids- Omschrijving veld nr.	2020
11 Voorschoolse voorziening peuters (DU)	66 n
21 Inhaalzorg en meerkosten WMO	92 n
22 Inhaalzorg en meerkosten Jeugdzorg	310 n
23 Maatschappelijke opvang en OGGz (DU)	1.940 n
23 Vrouwenopvang (DU)	209 n
31 Participatie (IU)	758 n
72 Aframen voorlopige raming compensatie corona Rijk in Voortgangsrapportage	4.000 n
72 Compensatiepakket coronavirus Rijk Juni 2020	-7.390 v
Voordeel algemene middelen	15 v

Compensatie Rijk (2e tranche)

Het Rijk heeft bekend gemaakt dat gemeenten, provincies en waterschappen aanvullende compensatie in kader van de coronacrisis krijgen. Dit 2e steunpakket bedraagt € 777 miljoen. Eind mei is € 566 miljoen toegekend (1e tranche), het ging om compensatie voor misgelopen inkomsten (zoals toeristenbelasting en parkeergelden) en kosten voor bijvoorbeeld de noodopvang voor kinderen, maar ook voor het op peil houden van de Jeugdzorg en Wet maatschappelijke ondersteuning. De bijdrage voor gemeente Haarlem bedroeg ca. € 4 miljoen. Naar evenredigheid, zou dit 2e steunpakket een uitkering van ruim € 5 miljoen betekenen. Een deel van deze uitkering wordt in een risicoreserve gestort (€ 3 miljoen), een deel komt beschikbaar in 2021 en deel wordt beschikbaar gesteld voor het noodfonds (€ 723.000) en de resterende € 1.277.000, dient in de context te worden gezien tegen de geraamde nadelen als gevolg van corona, geraamd in de voortgangsrapportage van € 10,1 miljoen, waarvoor pas € 4 miljoen compensatie (1e tranche) is toegekend.

Continuering noodfonds

De uitbraak van het nieuwe coronavirus heeft begin 2020 geleidt tot een crisis waarbij zowel de stad Haarlem, als de gemeente, op diverse vlakken hard wordt geraakt. In de Voortgangsrapportage werden de effecten op de gemeentelijk begroting geraamd op ruim € 10 miljoen voor 2020, hierbij is rekening met een eerste tranche van 3 maanden (tot 1 juni). Vooral lagere inkomsten als parkeerbaten, toeristenbelasting, maar ook hogere lasten leiden tot dit nadeel, gebaseerd op gevolgen voor het eerste half jaar. Dit zijn de effecten die de begroting rechtstreeks raken. Daarnaast heeft de stad te maken met een crisis van ongekende omvang en ontstaat er een hulpvraag vanuit de stad. Er is hiertoe een noodfonds ingesteld voor acute ondersteuning van de sectoren/doelgroepen die voor de cohesie van de stad van cruciaal belang zijn en waarvan de continuïteit zonder steun in gevaar komt. Hiervoor is bij de Voortgangsrapportage 2020, € 3,5 miljoen beschikbaar gesteld. Ook na 1 juni blijft er een veelheid aan hulpvragen uit de stad de gemeente confronteren. Ook het Rijk keert een tweede tranche aan compensatie uit. Het voorstel is om € 723.000 extra beschikbaar te stellen voor het noodfonds, om Haarlem zo goed mogelijk door de crisis heen te helpen.

Correctie extra kosten opvang daklozen Beijneshal i.v.m. corona

Bij de Voortgangsrapportage 2020 zijn de financiële gevolgen van de coronacrisis inzichtelijk gemaakt. Voor de extra opvang van daklozen in de Beijneshal is toen € 618.000 opgenomen ten laste van het saldo van de begroting. Inmiddels is de 1e tranche van het compensatiepakket vanuit het Rijk in verband met de coronacrisis bekend en verwerkt in de Bestuursrapportage 2020. Voor Maatschappelijke Opvang en OGGZ wordt er € 1.904.000 ter compensatie beschikbaar gesteld. Door de ontvangst van dit compensatiebedrag is de eerdere financiële wijziging van € 618.000 ten laste van de begroting niet meer noodzakelijk. Deze financiële wijziging wordt hierbij teruggedraaid.

Extra kosten afvalverwerking i.v.m. corona

Vanwege de coronacrisis zijn er extra kosten bij afvalinzameling en afvalverwerking vanwege extra inzet van personeel en materieel. De afgelopen maanden is gebleken dat het grote aanbod van afval en hierdoor benodigde extra inzet aanhoudt, er is wel een lichte daling te zien. In de voortgangsrapportage is al een bijstelling van de lasten voor afval opgevoerd. Op basis van de meest recente inzichten wordt er aanvullend nog € 433.000 aan extra kosten verwacht.

Lagere kosten facilitaire budgetten

De lagere bezetting van de kantoren en de hogere graad van thuiswerken leidt tot lagere kosten op de diverse facilitaire budgetten, dit leidt tot een incidenteel voordeel van € 225.000.

Minder uitgaven opleidingsbudget door coronabeperkingen

Op basis van de gegevens uit de administratie en de verdere verplichtingen voor 2020 zijn de budgetten voor de afdeling Human Resource Management bijgesteld naar de verwachte uitkomst. Zo blijven de opleidingskosten mede als gevolg van de beperkingen van de coronacrisis achter bij de verwachting (€ 340.000). Daarnaast zijn er minder uitgaven voor voorlichting/advertentiekosten (€ 25.000). Per saldo een incidenteel voordeel van € 365.000.

Nadeel op naheffingen parkeren i.v.m. corona

Vanwege de coronacrisis is de verwachting dat de naheffingsaanslagen parkeren met € 220.000 lager zullen uitvallen.

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (TOZO)

De tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) is erop gericht om ondernemers te ondersteunen tijdens de Coronacrisis. Tozo levensonderhoud geeft zelfstandig ondernemers inkomensondersteuning tot het sociaal minimum. Tozo bedrijfskapitaal is een lening van maximaal € 10.157 voor zelfstandig ondernemers die als gevolg van corona in liquiditeitsproblemen komen. De uitvoering hiervan ligt bij gemeenten. Zowel de lasten van deze uitkeringen als de uitvoeringskosten worden volledig vergoed vanuit het Rijk. De in deze bestuursrapportage opgenomen financiële wijzigingen voor de Tozo zijn een prognose op basis van de cijfers tot en met juni 2020. De uiteindelijke lasten - en daarmee evenredige baten - zijn sterk onderhevig aan de verdere macro-economische ontwikkelingen.

Uitstel opschalingskorting (Algemene Uitkering)

Om de financiële druk bij gemeenten als gevolg van de coronacrisis verder te verlichten is er door het Rijk in overleg met gemeenten afgesproken om de zogenoemde opschalingskorting in 2020 en 2021 tijdelijk te schrappen. Voor Haarlem betreft dit een voordeel van € 650.000 in 2020. Het voordeel in 2021 bedraagt € 1,5 miljoen en is verwerkt in de Programmabegroting 2021-2025.

Uitvoeringskosten TOZO

De tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo 1 en 2) is erop gericht om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. Tozo levensonderhoud geeft zelfstandig

ondernemers inkomensondersteuning tot het sociaal minimum. Tozo bedrijfskapitaal is een lening voor zelfstandig ondernemers die als gevolg van corona in liquiditeitsproblemen komen. De uitvoering hiervan ligt bij gemeenten. Zowel de lasten van deze uitkeringen, als de uitvoeringskosten worden volledig vergoed vanuit het Rijk. Haarlem heeft de uitvoer van de Tozo regeling (1 en 2) voor zowel Haarlem als Zandvoort tot op heden bijna volledig met bestaand personeel tot stand gebracht. Dit kon omdat capaciteit die door de coronacrisis elders vrijkwam, ingezet kon worden voor de TOZO. Sinds enkele maanden is dit niet meer mogelijk en wordt er personeel ingehuurd om de TOZO aanvragen af te handelen. Naast uitvoer van de regeling zelf is er ook veel werk gestoken in het opzetten van een werkend proces. Dit betreft met name overheadfuncties. Ook deze werkzaamheden zijn d.m.v. prioritering bijna volledig met bestaand personeel tot stand gekomen. Of deze afdelingen door de inzet op TOZO extra hebben moeten inhuren is nu nog niet helder. Gezien de hoogte van de te verwachten baten voor uitvoering TOZO zal er waarschijnlijk een gedeelte van de middelen niet nodig zijn om extra gemaakte kosten te dekken. Voornaamste reden is dat de meeste inzet op de uitvoer van de TOZO richting de klant (afhandelen van de aanvragen) heeft plaatsgevonden met bestaand personeel dat reeds gedekt is in de begroting. Een deel van de uitvoeringskosten zullen echter pas de komende jaren gemaakt worden. Gezien deze onzekerheid kan daarom nog niet vastgesteld worden hoeveel middelen er exact de komende jaren nodig zijn. Ook de te ontvangen baten zijn pas zeker bij de jaarrekening. Gezien deze onzekerheden wordt er nu voorgesteld om 75% van vergoeding 2020 van €2,24 miljoen te laten vrijvallen. Tezamen met de nog te verwachten vergoedingen van omliggende gemeenten waarvoor gemeente Haarlem de TOZO uitvoert is dat een afgeronde vrijval in 2020 van € 1,75 miljoen.

Verhogen budget coronacrisis

Dit budget is bedoeld voor de dekking van de directe kosten voor de crisisorganisatie. Ophoging van het coronabudget is nodig i.v.m. bestuurlijke afspraken omtrent de ambtelijke inzet van een projectleider crisisorganisatie en inhuur van een projectleider regionale samenwerking, inclusief werkbudget (van €90.000). Daarnaast is er meer budget benodigd om maatregelen te treffen in de eigen organisatie; zoals de aanschaf van coronakits en publicaties. De verhoging van het coronabudget met € 140.000 wordt gedekt door een verlaging van de post onvoorzien.

Verschuiving van uitgaven tussen IP en exploitatie

In de aanloop naar de Voortgangsrapportage 2020 en Kaderbrief was de verwachting dat er dit jaar nog zou worden geïnvesteerd in de klimaatinstallaties voor de stadskantoren. Om hiervoor ruimte te maken in het Investeringsplan, is het exploitatiebudget voor onderhoud aan gemeentelijk vastgoed verlaagd. Inmiddels is mede vanwege de coronacrisis de vraag of, wanneer en op welke wijze deze investering nog zal plaatsvinden. Zo zal in kader van de thuiswerknorm en gezondheidsoverwegingen de maatregel moeten worden herzien. De huidige maatregel wordt hierom uit het Investeringsplan gehaald, de verlaging van het exploitatiebudget wordt teruggedraaid. Het terugdraaien van deze verlaging van exploitatiebudget geeft een nadeel in 2020. Het schrappen van de investering geeft een voordeel in de vorm van lagere kapitaallasten vanaf 2021. Dit voordeel wordt meegenomen in de actualisatie van de kapitaallasten van het IP.

2.2 Actualisatie Steunpakket

Als onderdeel van de Voortgangsrapportage 2020 heeft de gemeenteraad besloten tot een pakket steunmaatregelen in verband met de coronacrisis. Het gemeentelijk steunpakket richt zich primair op organisaties en instellingen die deel uit maken van de basisinfrastructuur op het terrein van welzijn, sport, cultuur en evenementen.

Inmiddels zijn wij enige maanden verder. In een aparte notitie worden op basis van de actuele inzichten benodigde maatregelen met betrekking tot het noodfonds op een rij gezet en wordt gerapporteerd over de voortgang. Corona heeft ook effecten op de eigen organisatie en uitvoering. Die zijn niet verwerkt in de actualisatie van het pakket steunmaatregelen, maar zijn rechtstreeks verwerkt in de Bestuursrapportage (paragraaf 2.1).

In deze Bestuursrapportage wordt per sector de hoofdlijn beschreven en het financieel effect van de voorstellen. Uitgangspunt bij de voorstellen is dat steunmaatregelen zoveel mogelijk aanvullend zijn op regelingen van het Rijk en de Provincie en de toekenning door Haarlem er niet toe moet leiden dat het recht op rijksmiddelen vervalst (zoals de NOW).

Voor alle organisaties die in de uitwerking hieronder worden benoemd geldt dat het opnemen van een reservering niet betekent dat de betreffende organisatie hiervan automatisch gebruik kan maken. Eerst zal de noodzaak onderbouwd moeten worden van liquiditeitsproblemen en/of continuïteitsproblemen en moet worden aangetoond dat de corona-effecten niet binnen de eigen begroting kunnen worden opgevangen.

Voorstellen aanvullende steunmaatregelen

De financiële effecten van de voorstellen zijn als volgt:

Noodfonds	Voorstel bedrag aanvullende steunmaatregelen
1. Extra storting ondersteuning cultuurinfrastructuur	0
2. Extra storting ondersteuning sportsector	148
3. Extra storting ondersteuning verbonden partijen	423
4. Herstel buffer	152
Totaal benodigde extra storting noodfonds	723

Uit de tabel blijkt dat het voorstel is om ruim € 723.000 toe te voegen aan het noodfonds voor extra steunmaatregelen cultuur, sport en verbonden partijen. Voor ondersteuning van de cultuurinfrastructuur wordt nu geen extra storting voorzien. In deze Bestuursrapportage 2020 is de extra storting van € 723.000 verwerkt.

Per sector worden de belangrijkste ontwikkelingen toegelicht. Voor de specifieke info wordt verwezen naar de notitie actualisatie pakket steunmaatregelen.

A. steunmaatregelen Cultuurinfrastructuur

In de Voortgangsrapportage zijn in het noodfonds middelen opgenomen voor het kwijtschelden van de huur van 3 maanden van de C4 (Frans Hals Museum, Toneelschuur/Filmschuur, Stadsschouwburg Philharmonie en Patronaat) en verliezen van de culturele instellingen. Het collegebesluit over de matching van de rijksbijdragen van voor de zomer (zie collegevoorstel 2020/625436) beoogt om met deze middelen zoveel mogelijk steun van het Rijk mogelijk te maken door maximaal te matchen met de rijksbijdragen. Inmiddels is er bericht ontvangen welke bedragen daadwerkelijk door het Rijk zijn toegekend aan de C4. In totaal kunnen de C4 een bijdrage van het Rijk tegemoet zien van € 1.933.000. De Toneel-Filmschuur heeft ruim € 200.000 minder ontvangen dan gevraagd. Het voorstel is om € 200.000 in de reserve te behouden, mocht blijken dat voor de Toneel-/Filmschuur aanvullende exploitatiesubsidie noodzakelijk is voor de continuïteit. Met de bedragen die door

gemeente en Rijk beschikbaar zijn gesteld, kunnen de C4 naar verwachting een belangrijk deel van de netto tekorten voor dit jaar compenseren.

Voor de overige culturele instellingen niet zijnde de C4 geldt dat een aantal instellingen een beroep kan doen op het Provinciaal Noodfonds mits de gemeente voor 35% matcht. Het gaat om HART, Pletterij, ABC en Museum Haarlem. Voor overige instellingen die niet in aanmerking komen voor provinciale ondersteuning wordt voorgesteld € 50.000 te reserveren en indien nodig in te zetten.

Deze aanpassingen betekenen dat er € 162.000 minder nodig lijkt te zijn dan bij de Voortgangsrapportage was verwacht. Gelet op de onzekerheden is het voorstel om dit bedrag beschikbaar te houden voor eventuele maatregelen die nu niet te voorzien zijn. Dat betekent per saldo dat er geen extra dotatie of onttrekking benodigd is.

Besluiten extra maatregelen Cultuurinfrastructuur:

- Het reserveren van € 201.000 in het noodfonds voor de Toneel-/Filmschuur en toe te kennen aan de Toneel-/Filmschuur indien dit noodzakelijk is om in aanvulling op de matching te voorzien in het tekort over 2020;
- Het reserveren van € 53.000 voor toekenning matching van provinciale bijdragen aan HART, Pletterij, ABC en Museum Haarlem. De toe te kennen matching wordt afgestemd op de werkelijk toegekende provinciale bijdrage;
- Het reserveren van € 50.000 voor steunmaatregelen aan culturele instellingen die niet in aanmerking komen voor regelingen voor Rijk of Provincie.
- Het reserveren van € 162.000 voor steunmaatregelen 2^e tranche.

B. steunmaatregelen Sport

Maatregelen maart tot en met mei

Voor de compensatie van het omzetverlies van SRO en voor de kwijtschelding huur van de sportverenigingen die via SRO en/of afdeling vastgoed huren is in de Voortgangsrapportage rekening gehouden met een nadeel van circa € 1.150.000. Dit betrof de periode maart-mei. Op basis van actuele informatie van SRO kost compensatie € 465.000 minder dan bij de Voortgangsrapportage geraamd (er bleken meer baten dan enige maanden geleden te voorzien doordat vanaf 1 juli accommodaties weer verhuurd konden worden).

Bij het bepalen van de benodigde reservering voor steun was rekening gehouden met een regeling van het Rijk voor compensatie van huurkosten aan (amateur) sportverenigingen. In de Voortgangsrapportage 2020 is nog rekening gehouden met een Rijksbijdrage van € 450.000, gebaseerd op de totale huursom van SRO. Op basis van de huidige beschikbare informatie is de verwachting dat het Rijk alleen de daadwerkelijk kwijtgescholden huur van sportverenigingen in aanmerking laat komen voor de rijksbijdrage. Deze bijdrage is daarom naar beneden bijgesteld met € 178.000.

Maatregelen na 1 juni

Vanaf 1 juli 2020 is zowel buiten- als binnensport weer toegestaan. Wel onder bepaalde voorwaarden in het kader van de veiligheid en hygiëne. Hierdoor kunnen accommodaties niet volledig benut worden en kunnen minder sporters op hetzelfde moment gebruik maken van de accommodatie.

Vanaf 1 juli 2020 is zowel buiten- als binnensport weer toegestaan. Wel onder bepaalde voorwaarden in het kader van de veiligheid en hygiëne. Hierdoor kunnen accommodaties niet

volledig benut worden en kunnen minder sporters op hetzelfde moment gebruik maken van de accommodatie.

Als gevolg van deze maatregelen vragen de sportverenigingen die via SRO en afdeling Vastgoed gemeente Haarlem huren ook voor de periode na 1 mei om compensatie van de huur. Zij geven aan dat zij de accommodatie als gevolg van de coronamaatregelen en de zomermaanden (vakantieperiode voor leden) niet volledig hebben kunnen benutten en dat de kosten van het gebruik hoger zijn. Er zijn minder trainingsuren mogelijk, minder deelnemers per training en vaak meer personeel en/of vrijwilligers om aan de veiligheid- en hygiëneregels te voldoen. Ook hebben de verenigingen gedurende de periode maart tot 1 september niet voldoende inkomsten kunnen genereren door het wegvallen van grote toernooien, evenementen en baromzet e.d. Daarnaast is de financiële positie van veel sportverenigingen niet sterk. Dit was ook al voor de coronacrisis het geval en uit een brede enquête uitgevoerd onder de sportverenigingen is deze als gevolg van corona verder verslechterd. Tot slot komen verenigingen veelal niet in aanmerking voor compensatieregelingen vanuit het rijk, zoals de TASO. Deze regeling biedt een tegemoetkoming voor doorlopende lasten. Omdat de huurlasten van de accommodatie niet opgevoerd mogen worden als doorlopende lasten, halen verenigingen de minimale drempel aan lasten niet die opgevoerd moeten worden voor een aanvraag. Om de huurlasten voor kwartaal drie niet in haar geheel door te rekenen aan de sportverenigingen, wordt het risico verlaagd dat sportverenigingen in de nabije toekomst omvallen. Vanwege bovenstaande redenen en omdat verenigingen de accommodaties nog niet volledig hebben kunnen benutten afgelopen periode, wordt voorgesteld om 50% van de huur te compenseren over de periode juni – september. Op dit moment is het nog onduidelijk of het rijk de regeling voor compensatie huurlasten na 1 juni verlengt. Veiligheidshalve is in deze actualisatie voor de periode juni – september geen rekening gehouden met een eventuele bijdrage vanuit het Rijk. De extra kosten van deze maatregel zijn afgerond € 300.000.

Daarnaast zijn als direct gevolg van Corona de sportevenementen van Stichting SportSupport Kennemerland (SportSupport) vanaf medio maart grotendeels geannuleerd en/of in aangepaste vorm en omvang uitgevoerd. Dit heeft in de evenementen tak van SportSupport geleid tot het grotendeels wegvallen van inkomsten (deelnemersopbrengsten en sponsoring) waar met name de personele kosten zijn gecontinueerd. Het netto inkomstenverlies is afgerond € 132.000.

Resumerend:

Noodmaatregelen sport

Minderkosten compensatie maart-mei	- € 465.000 v
Lagere Rijksbijdrage maart-mei	€ 178.000 n
Compensatie juni-september	€ 303.000 n
Compensatie gederfde inkomsten SportSupport	€ 132.000 n
Totaal	€ 148.000 n

De gemeente Haarlem is 50% eigenaar van SRO en de gemeente Amersfoort voor de andere 50%. Beide gemeenten delen dus voor 50% mee in de winsten en verliezen en dus ook die van elkaar. Het is gelet hierop van belang dat de gemeente Amersfoort op dezelfde wijze omgaat met compensatie van SRO. Amersfoort heeft nog geen pakket steunmaatregelen uitgewerkt en wacht de ontwikkelingen af. Het feit dat er middelen worden gereserveerd betekent nog niet dat die ook ter

beschikking worden gesteld. Voorstel is dat in overleg met de gemeente Amersfoort te doen waarbij de Haarlemse en Amersfoortse handelwijze worden afgestemd.

Besluiten extra maatregelen Sport

In het noodfonds extra middelen reserveren voor:

- Toekenning compensatie omzetverlies SRO juni-september tot een bedrag van € 210.000 door middel van kwijtschelding van 50% van de huur met instandhouding bijdrage SRO.
- Toekenning kwijtschelding 50% van de huur over de periode juni-september van sportverenigingen die huren van SRO (compenseren via SRO) en gemeente Haarlem voor respectievelijk € 67.500 en € 25.000.
- Compensatie omzetverlies SportSupport door toekenning aanvullende exploitatiesubsidie voor een bedrag van € 132.000.

Bedragen worden SRO blijven gereserveerd totdat overleg met de mede-aandeelhouder gemeente Amersfoort is afgerond. Insteek is dat beide gemeenten op eenzelfde wijze compenseren.

C. Steunmaatregelen Continuïteit Evenementen

Bij het opzetten van het pakket steunmaatregelen is ervoor gekozen dat als evenementen niet doorgaan de totaal resterende bedragen beschikbaar worden gehouden om de continuïteit van evenementen veilig te stellen.

Inmiddels is er voor alle evenementensubsidies een voorstel in bewerking of de subsidie moet worden behouden.

Categorie	Aantal evenementen
Behoud i.v.m. alternatieve invulling evenement 2020	7
Behoud i.v.m. continuïteit organisatie/evenement	11
Deels terugvorderen, rest behouden voor alternatieve invulling	1
Deels terugvorderen, rest behouden voor continuïteit	1
Geheel terugvorderen	1
Eindtotaal	21

De verwachting is dat er € 39.000 aan subsidiemiddelen worden teruggevorderd. Voorstel is dit bedrag voor € 30.000 in te zetten voor een compensatieregeling voor leges van evenementenvergunningen en tapontheffingen en het restant te behouden binnen het evenementenbudget voor het ondersteunen van evenementen of organisaties die aanvullende steun nodig hebben.

Besluiten maatregelen continuïteit evenementen:

- In lijn met de besluitvorming over de nota pakket steunmaatregelen worden de subsidies teruggevorderd waarvoor geldt dat dit de continuïteit van het evenement of organisatie niet in gevaar brengt.
- De teruggevorderde subsidiemiddelen worden behouden binnen het evenementenbudget voor het ondersteunen van evenementen of organisaties die aanvullende steun nodig hebben en voor de compensatieregeling voor leges van evenementenvergunningen en

D. Steunmaatregelen Verbonden Partijen

In een Informatienota (2020/633898) van begin juli is aangegeven dat op basis van de inschatting per die datum een extra bijdrage van Haarlem aan Werkpas noodzakelijk zal zijn van € 450.000. Aangegeven is dat op basis van de tussenrapportage van Werkpas over de periode januari tot en met augustus zal worden beoordeeld of deze verwachting van het jaarresultaat 2020 reëel blijft. Voorstel is € 450.000 aan het noodfonds toe te voegen voor Werkpas. De verwachting is dat het Rijk (2^e tranche) nog bedragen voor de werkvoorziening beschikbaar stelt. Dit kan dan worden ingezet als extra dekking voor deze steunmaatregel.

Hiernaast heeft het Rijk aangegeven dat gemeente een extra (2^e tranche) Rijksbijdrage Wet sociale werkvoorziening voor sociale werkbedrijven zal ontvangen, in de Decemberrapportage volgt de verwerking.

Besluit maatregelen Verbonden Partijen:

- Het toevoegen van een bedrag van € 450.000 aan het noodfonds voor Werkpas

E. Steunmaatregelen beschermen sociaal maatschappelijke infrastructuur

Sociale basis

Net als bij de gecontracteerde zorg maken we bij de subsidies in de sociale basis onderscheid naar twee soorten financiële consequenties van Covid-19: inkomstenderving en meerkosten.

Anders dan bij gecontracteerde partijen is er bij gesubsidieerde partijen in principe geen sprake van directe inkomstenderving, aangezien de subsidie voor een heel jaar wordt verstrekt. Er is echter ook geen landelijke afspraak over omzetgarantie voor gesubsidieerde partijen. Dat betekent dat na afloop van het subsidiejaar terugvordering kan plaatsvinden als subsidiepartners activiteiten niet hebben uitgevoerd én daardoor geen kosten hebben gemaakt. Subsidie zal niet teruggevorderd worden als activiteiten vanwege Covid-19 op een andere wijze zijn uitgevoerd of als de subsidie voor de continuïteit van de organisatie van levensbelang is.

In een beperkt aantal gevallen is wél sprake van directe inkomstenderving, bijvoorbeeld door het wegvallen van huurinkomsten of eigen betalingen van deelnemers. Een bijdrage uit het noodfonds is mogelijk als de continuïteit van een organisatie hierdoor in gevaar komt (en er dus ook onvoldoende financiële reserve is). Dit is op dit moment in twee gevallen aan de orde: Haarlem Effect en het Badhuis in de Leidsebuurt. De inkomstenderving bij Haarlem Effect wordt geraamd op € 127.000 en voor dit bedrag wordt het noodfonds nu aangesproken. Het Badhuis kan door inkomstenderving de huur voor het gebouw (aan de gemeente) niet betalen. Tot het einde van het jaar loopt dit op tot circa € 15.000. Het Badhuis heeft op dit moment geen subsidierelatie met de gemeente, maar vanwege het sociaal-maatschappelijk belang van dit bewonersinitiatief wordt voorgesteld ook deze kosten uit het noodfonds te dekken.

Subsidiepartners moeten ook extra kosten maken door het volgen van de richtlijnen van het RIVM. Landelijk is afgesproken dat zorgaanbieders deze kosten (onder voorwaarden) vergoed krijgen. Gemeenten ontvangen de compensatie via het Gemeentefonds en organisaties kunnen meerkosten indienen bij de gemeente. Het is op dit moment nog niet bekend hoe groot het bedrag is dat de gemeente zal ontvangen en ook de totale omvang van de meerkosten bij organisaties in Haarlem is nog onzeker. Daarnaast is niet zeker of gesubsidieerde partijen ook in aanmerking komen voor

compensatie. Op dit moment hebben slechts enkele subsidiepartners zich gemeld met meerkosten (in totaal € 65.000). Vooralsnog wordt hiervoor een reservering van € 120.000 in het noodfonds opgenomen.

Kosten kinderopvang

Gedurende de periode 16 maart t/m 11 mei was de peuter- en kinderopvang gesloten en werd er noodopvang geboden. Tussen 11 mei en 8 juni waren de peuter- en kinderopvanglocaties weer voor 100% open, maar moest er daarbovenop ook nog steeds noodopvang geboden worden. Dit levert onderstaande drie situaties op, waar nu bij twee gecompenseerd moet worden vanuit de gemeente:

1. Reguliere kinderen, wiens ouders Kinderopvangtoeslag (KOT) ontvangen vanuit de Belastingdienst:
Het Rijk besloot dat alle ouders die gedurende deze periode de ouderbijdrage bleven betalen aan de kinderopvang, gecompenseerd zouden worden, omdat zij geen gebruik mochten maken van opvang. Zij ontvangen de volledige ouderbijdrage terug via de Belastingdienst. Hierop is geen actie nodig vanuit de gemeente.
2. Kinderen wiens ouders geen Kinderopvangtoeslag ontvangen (niet-KOT):
Sommige ouders hebben geen recht op kinderopvangtoeslag via de Belastingdienst, maar wél op opvang, bijvoorbeeld VVE-peuteropvang, of opvang vanuit een Sociaal Medisch Indicatie (SMI). Deze ouders zijn niet gecompenseerd tijdens corona, terwijl ook zij geen gebruik konden maken van opvang en alle andere ouders via de Belastingdienst dat landelijk wél zijn. Gemeenten moeten vanuit het Rijk compenseren. Hier zijn middelen voor verkregen, die we samen met de afdeling minima moeten gebruiken om ook de SMI-ouders te vergoeden. Naar verwachting is de 66K die hiervoor ontvangen is, niet voldoende. Meer info: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financien-gemeenten-en-provincies/documenten/circulaires/2020/06/26/aanvullende-brief-gemeentefonds-juni-2020>
3. Alle kinderdagopvanglocaties hebben van 16 maart t/m 8 juni noodopvang voor hun eigen kinderen moeten bieden die hiervoor in aanmerking kwamen. Op Stoom en Hero hebben daarnaast ook alle "extra" kinderen die eerder nog nooit gebruik maakten van kinderdagopvang toegelaten, maar nu onverwacht dat wel moesten, opgevangen. Dat kon allemaal zonder extra kosten tussen 16 maart en 11 mei, want de ouderbijdragen van de reguliere ouders werden gewoon doorbetaald (zie 1.)

Toen de kinderopvanglocaties weer geheel open moesten tussen 11 mei en 8 juni voor hun reguliere kinderen en er door sommige "nieuwe extra" kinderen ook nog uren noodopvang werden bezet, gaf dit wél extra kosten. Het Rijk heeft gezegd dat we ook deze kosten moeten vergoeden, compensatie hiervoor ontbreekt nog, maar wordt verwacht helder te hebben in de septembercirculaire. Meer info:

https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2020Z13860&did=2020D29447

Voor de compensatie van ouders en kosten van de noodopvang wordt mogelijk een beroep gedaan op het noodfonds. Voorstel is hiervoor een pm post mee te nemen en als de benodigde bijdrage in kaart is gebracht hiervoor de buffer als dekking in te zetten.

Buurt- en dorpshuizen

Het rijk stelt via de algemene uitkering € 17 miljoen beschikbaar voor compensatie van extra uitgaven voor buurt- en dorpshuizen. Dit kan worden ingezet voor onder andere het kwijtschelden

van huur en compenseren van tegenvallende inkomsten. Voor Haarlem is het bedrag nog niet bekend. De uitkering kan worden ingezet voor een aantal gesubsidieerde (welzijns)organisaties.

Overige claims

Van de Egelopvang en het Vogelhospitaal kwamen verzoeken om ondersteuning binnen. Voorstel is voor overige kleine claims een bedrag van € 30.000 als reservering te ramen.

Noodmaatregelen sociaal maatschappelijke infrastructuur periode juni-september

Compensatie gederfde inkomsten Haarlem Effect	€ 127.000
Compensatie gederfde inkomsten Badhuis	€ 15.000
Compensatie meerkosten subsidiepartners sociale basis	€ 120.000
Kosten Kinderopvang	pm
Buurt en Dorpshuizen	pm
Overige claims	€ 30.000
Totaal	€ 292.000

Voorstel is deze reserveringen ten laste van de buffer te brengen. In het noodfonds is een buffer van € 600.000 opgenomen zodat het college kan inspelen op de actuele noden die op het moment van het instellen ervan niet te voorzien waren. Na instelling van de buffer zijn deze verzoeken om ondersteuning ingediend door partijen die onder de doelgroep van het pakketsteunmaatregelen 1e tranche vallen en een bestaande subsidierelatie hebben met de gemeente of een (eventueel indirecte) huurrelatie met de gemeente.

Besluiten maatregelen sociaal maatschappelijke infrastructuur:

- Het reserveren van € 127.000 voor compensatie inkomstenderving aan Haarlem Effect, uit te voeren door het toekennen van aanvullende exploitatiesubsidie;
- Het reserveren van € 15.000 voor compensatie inkomstenderving aan het Badhuis, uit te voeren door het kwijtschelden van huur;
- Het reserveren van € 120.000 voor meerkosten van partners in de sociale basis;
- Het reserveren van € 30.000 voor overige claims van partners in de maatschappelijke infrastructuur

De voor meerkosten en overige claims gereserveerde bedragen worden ingezet zodra een organisatie de noodzaak van meerkosten of steun heeft aangetoond.

F. Steunmaatregelen ondernemers

Een van de maatregelen uit het pakket steunmaatregelen heeft betrekking op het verlagen naar 0% van de precariobelasting. De kosten van deze maatregel bedragen € 400.000 waarbij een bedrag van € 230.000 wordt gedekt uit de buffer, zoals aangegeven in de nota Vaststellen Tweede wijzigingsverordening belastingen 2020 (2020/679362).

G. Ontwikkeling buffer

Bij de Voortgangsrapportage is een buffer van € 600.000 gevormd. Na onttrekking van de maatregelen sociaal maatschappelijke infrastructuur (reservering € 292.000) en rekening houdend met de hogere kosten van het naar 0% verlagen van de precariobelasting (€ 230.000) resteert er in de buffer € 78.000. Bij deze Bestuursrapportage wordt voorgesteld om de buffer met € 152.000 op te hogen zodat er een buffer van € 230.000 beschikbaar blijft voor onvoorziene omstandigheden.

Stand van zaken toekenning steunmaatregelen 1e tranche

De steunmaatregelen zoals hierboven beschreven zijn nog niet feitelijk toegekend. Hieronder wordt ter informatie per maatregel aangegeven wanneer de steun kan worden toegekend.

Steunmaatregel	Toegekend	Actiepunt	Verwachte afronding
Cultuur: C4matching/kwijtschelding	In behandeling (intentieverklaring afgegeven)	Vaststellen bepaling bedrag steunmaatregelen, wijziging subsidie, kwijtschelding huur	September
Cultuur: overige culturele instellingen	In behandeling	Zie acties C4, na toekenning door Provincie	November
Sport, 1^e tranche	In behandeling	Zie acties C4, bekendmaking SPUK regeling Rijk	November
Sport, 2^e tranche	In behandeling	Acties bij 1 ^e tranche, na goedkeuring aanvullende steunmaatregel Berap	November
Continuïteit evenementen	n.v.t.	Bewaking afronding subsidies	continue
Verbonden partijen; Werkpas	In behandeling	Uitvoering informatienota 2020/633898	
Maatregelen uit Buffer: sociale basis	In behandeling	Zie acties C4 (criteria voor alle organisaties zo gelijk mogelijk).	September
Maatregelen uit Buffer: kinderopvang	In behandeling	Inventarisatie kosten compensatie	September
Maatregelen uit Buffer: overige claims	In behandeling	Zie acties C4	September
Maatregelen uit Buffer: ondernemers	Ja	Reeds uitgevoerd	Gereed

3 Beleidsrealisatie en Financiële wijzigingen

Programma 1 Maatschappelijke participatie

Mutatieoverzicht

Omschrijving	Beleids- veld	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Bijstellingen Onderwijs en Sport	11	-35	v			
Onvermijdelijke verhoging bijdrage Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)	12	90	n	161 n	161 n	161 n
Totaal neutrale wijzigingen		80	n	30 n	30 n	30 n
Totaal wijzigingen corona		66	n			
Totaal reserve-en overige mutaties		19	n			
Totaal van wijzigingen op het programma		221	n	191 n	191 n	191 n

Toelichtingen

Bijstellingen Onderwijs en Sport

Er is door de gemeente rekening gehouden met een tekort (negatief exploitatieresultaat) bij de Internationale School ("ISH") voor het jaar 2019, waarbij de gemeente conform afspraken het exploitatietekort zou aanvullen. Aangezien de ISH onverwachts geen exploitatietekort had in 2019 valt het budget van. € 105.000 wat hiervoor voorzien was vrij. Daarnaast vallen de verhuuropbrengsten voor het basisonderwijs € 100.000 hoger uit dan begroot. Door de sloop en wederopbouw van de voormalige Josephschool dient het restant van de boekwaarde van de eerdere investering in een keer te worden afgeboekt, dit leidt tot een incidenteel nadeel van € 74.312. Voor sport zijn er bepaalde kosten van € 36.000 voor Haarlem Yildiz Spor (HYS) in 2020 gemaakt doordat de werkzaamheden die in 2019 gepland stonden vertraging hebben opgelopen. Daarnaast is er op basis van de technische staat besloten om een toplaag van een veld bij SV Alliance '22 een jaar eerder te vervangen, dit resulteert in een extra afschrijving van. € 60.000 (nadelig). De budgetten worden middels deze financiële wijziging bijgesteld. Per saldo wordt er € 34.688 toegevoegd aan de algemene middelen.

Onvermijdelijke verhoging bijdrage Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)

Conform raadsvoorstel (2020/450716) en de goedkeuring van het algemeen bestuur van de VRK worden middels deze financiële wijziging de budgetten voor Publieke Gezondheid en Veilig Thuis bijgesteld. Dit betreft een nadeel van € 90.000 in 2020. Structureel betreft dit vanaf 2021 een nadeel van € 161.000 voor Publieke Gezondheid. Voor Veilig Thuis betreft het een nadeel van € 49.000 in 2020 en structureel € 272.000 (zie: programma 2).

Beleidsrealisatie

1 Maatschappelijke participatie

Toelichting

1.1 Onderwijs en sport

1	Meer kansen voor de jeugd in het onderwijs en peuteropvang		Gezien de voortgang in de uitvoering van de prestaties is de verwachting dat dit doel gerealiseerd wordt.
a	Uitvoeren onderwijskansenbeleid		De 16-uurs eis voor voorschoolse educatie is succesvol ingevoerd in 2020. Het uitvoeringsplan is in werking getreden en wordt door de partners goed opgepakt.
b	Uitvoeren aanpak 'Voorkomen en bestrijden voortijdig schoolverlaten'		Het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters is regionaal gestegen, maar minder dan landelijk gemiddeld. De aanvullende voortijdig schoolverlaters-maatregelen worden uitgevoerd volgens planning. Voor 2021 e.v. worden deze maatregelen voortgezet en waar mogelijk geïnnoveerd, rekening houdend met corona.

2	Meer Haarlemmers sporten of bewegen		Gezien de toelichting onder 2a geldt dat dit doel niet volledig gerealiseerd zal worden.
a	Uitvoeren van beweeg- en sportprogramma's, ook voor kwetsbare groepen		In verband met Corona zijn verschillende sport- en beweegactiviteiten niet of op aangepaste manier uitgevoerd. Hierdoor zijn minder deelnemers bereikt.

3	Voldoende goed onderhouden van onderwijs- en sportvoorzieningen		Gezien de voortgang in de uitvoering van de prestaties is de verwachting dat dit doel gerealiseerd wordt.
a	Uitbreiden en (ver)nieuwbouw schoolgebouwen		De projecten die in uitvoering zijn, Rudolf Steiner, Schoter en Spaarne College, lopen volgens planning. Voor de renovatie van het Stedelijk moeten budgettaire keuzes gemaakt worden die mogelijk invloed kunnen hebben op de planning.
b	Zorg voor voldoende en goed onderhouden sportaccommodaties		Beheer en onderhoud lopen volgens planning. Ontwikkelingen Sporthal Sportweg, gymzaal Phoenixstraat, gymzaal Wijzer en nieuwe turnhal zijn gestart.

1.2 Sociale basis

1	Versterken zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie kwetsbare Haarlemmers		Gezien de voortgang in de uitvoering van de prestaties is de verwachting dat dit doel (grotendeels) gerealiseerd wordt.
a	Zorg voor voldoende ondersteuning t.b.v. redzaamheid		Er worden verschillende organisaties gesubsidieerd om activiteiten en projecten uit te voeren die mensen ondersteunen ten behoeve van redzaamheid. Door de Coronamaatregelen hebben veel activiteiten en ondersteuningsvormen tijdelijk niet plaats kunnen vinden. Er is in die periode wel ingezet op alternatief aanbod door de verschillende organisaties.
2	Inwoners nemen initiatief en ondersteunen elkaar		Gezien de voortgang in de uitvoering van de prestaties is de verwachting dat dit doel gerealiseerd wordt. Juist in de coronaperiode hebben inwoners heel veel initiatieven opgezet en anderen geholpen.
a	Bemiddelen, ruimte bieden en zorgen voor ondersteuning voor		Voor het eerder bereiken van mantelzorgers en het kunnen aanbieden van

1 Maatschappelijke participatie		Toelichting
	mantelzorgers	ondersteuning die nog beter aansluit bij de individuele mantelzorgers zijn we structureel in overleg met een klankbordgroep van ervaringsdeskundige mantelzorgers. Samen met deze mantelzorgers wordt het ondersteuningsaanbod zoveel mogelijk aangepast aan de wens van de mantelzorgers.
3	Voorkomen van escalatie problematiek	 Gezien de voortgang in de uitvoering van de prestaties is de verwachting dat dit doel gerealiseerd wordt. Het Sociaal Wijkteam ondersteunt inwoners bij het betrekken van hulpbronnen uit de omgeving (netwerk en voorzieningen in de sociale basis) om oplossingen te vinden voor ondersteuningsvragen. Waar nodig wordt aanvullende gespecialiseerde ondersteuning ingezet. Sinds 1 januari is er een 9^e Sociaal Wijkteam actief in Haarlem.
a	Versterken via voorlichting en ondersteuning i.s.m. CJG en SWT	 Door de Corona (voorzorgs-)maatregelen zijn de laagdrempelige toegankelijke inlooppreekuren vooralsnog on-hold gezet. Gedurende de strenge coronamaatregelen zijn de teams actief de wijken ingegaan om op creatieve wijze contact te leggen met inwoners; zowel vanuit de teams zelf als in samenwerking met partners in de wijken. De Sociaal Wijkteams krijgen van woningcorporaties signalen over huurders met betalingsachterstanden. Het SWT gaat op deze signalen af om integrale ondersteuning aan te bieden bij financiële problemen en daaraan gerelateerde problematiek. Sinds juli doet één van de wijkteams mee aan een pilot Vroegsignalering schulden met als doel om inwoners met financiële problemen nog eerder te bereiken. Samen met het CJG neemt het SWT deel aan de overdrachtstafel Veilig Thuis. Hier wordt bepaald welke meldingen overgedragen kunnen worden van Veilig Thuis naar het SWT en het CJG.

Programma 2 Ondersteuning en Zorg

Mutatieoverzicht

Omschrijving	Beleids- veld	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Onvermijdelijke uitgaven WMO maatwerkvoorzieningen	21	3.325	n			
Onvermijdelijke uitgaven Jeugdhulp	22	2.400	n			
Onvermijdelijke verhoging bijdrage Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)	23	49	n	272 n	272 n	272 n
Totaal neutrale wijzigingen		-38	v	-48 v	-48 v	-48 v
Totaal wijzigingen corona		1.933	n			
Totaal reserve-en overige mutaties		-494	v			
Totaal van wijzigingen op het programma		7.175	n	224 n	224 n	224 n

Toelichtingen

Onvermijdelijke uitgaven WMO maatwerkvoorzieningen

De groei van het aantal Wmo-cliënten dat zorg ontvangt zet zich door, ondanks de coronacrisis. Dit heeft een verdere kostenstijging tot gevolg. Dit geldt voornamelijk voor de voorzieningen Huishoudelijke Ondersteuning, individuele begeleiding en de woonvoorzieningen. In totaal wordt gerekend op € 3,3 miljoen. Opgemerkt wordt dat er onzekerheid blijft over de inschattingen als gevolg van de coronacrisis en de exacte financiële gevolgen. Ook het faillissement van het Hulpmiddelencentrum (HMC) kan nog steeds negatieve financiële gevolgen hebben. Er wordt uitgegaan van € 3,3 miljoen extra uitgaven (met een bandbreedte van € 3,1 miljoen tot € 3,6 miljoen). Zie paragraaf 1.4 van deze bestuursrapportage voor de uitgebreide toelichting op de ontwikkelingen.

Onvermijdelijke uitgaven Jeugdhulp

Bij jeugd is geen sprake van een dip in het zorggebruik. De eenmalige bijdrage Kenter (€ 135.000) en het effect van de open house aanbesteding is hierin ook meegenomen (€ 750.000; gemiddelde van de bandbreedte van € 500.000 - € 1.000.000). Met een aantal andere financiële wijzigingen leidt dit tot een bijstelling in 2020 van in totaal ruim € 1,6 miljoen extra uitgaven (met een bandbreedte van € 1,3 miljoen tot € 2,0 miljoen). Tot slot zijn de opbrengsten van de maatregelen in 2020 met € 675.000 naar beneden bijgesteld op basis van betere inzichten en keuzes die zo min mogelijk schadelijke en kostenverhogende effecten hebben op de midden- en lange termijn. In totaal een tegenvaller van € 2,4 miljoen. Opgemerkt wordt dat er onzekerheid blijft over de inschattingen als gevolg van de coronacrisis en de exacte financiële gevolgen. Zie paragraaf 1.4 van deze bestuursrapportage voor de uitgebreide toelichting op de ontwikkelingen.

Onvermijdelijke verhoging bijdrage Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)

Conform raadsvoorstel (2020/450716) en de goedkeuring van het algemeen bestuur van de VRK worden middels deze financiële wijziging de budgetten voor Publieke Gezondheid en Veilig Thuis bijgesteld. Dit betreft een nadeel van € 90.000 in 2020. Structureel betreft dit vanaf 2021 een nadeel van € 161.000 voor Publieke Gezondheid. Voor Veilig Thuis betreft het een nadeel van € 49.000 in 2020 en structureel € 272.000 (zie: programma 2).

Beleidsrealisatie

2 Ondersteuning en zorg

Toelichting

2.1 Voorzieningen volwassenen

1	Haarlemmers zo lang mogelijk thuis laten wonen, functioneren en maatschappelijk participeren		Gezien de voortgang in de uitvoering van de prestaties is de verwachting dat dit doel gerealiseerd wordt. Steeds meer aanvragen worden afgehandeld binnen de wettelijke termijn, waardoor inwoners op tijd ondersteuning ontvangen. De opgave is en blijft – mede met het oog op de betaalbaarheid van maatschappelijke ondersteuning – dat ondersteuning die we inwoners bieden passend is (licht waar kan en zwaar waar nodig). Een maatwerkvoorziening is niet de standaard oplossing. Door de coronamaatregelen is het voor inwoners een tijd niet mogelijk geweest om bijvoorbeeld naar dagopvang te gaan of ondersteuning te ontvangen op de manier zoals zij gewend waren. Inmiddels is de dagopvang weer gestart en wordt bij het bieden van de overige vormen van ondersteuning gebruik gemaakt van ‘traditionele’ ondersteuning en – meer dan voorheen – ook digitale ondersteuning. De verwachting is dat dit voorlopig zo blijft.
a	Verstrekken materiële en/of immateriële voorzieningen		Door het faillissement (en de problemen voorafgaand aan het faillissement) van Het Hulpmiddelencentrum waren de wachttijden voor hulpmiddelen regelmatig langer dan de termijn die in de overeenkomst is bepaald. Inmiddels is een nieuwe aanbieder gestart (Kersten). We verwachten dat daarmee de dienstverlening op het gebied van hulpmiddelen ook weer voldoende op peil komt.

2.2 Voorzieningen jeugd

1	Tijdige jeugdhulp op maat bieden		Voor een groot deel van de jeugdigen is tijdig passende hulp geboden. Bij complexe casussen kost het meer tijd.
a	Betere aansluiting jeugdhulp op vraag en behoefte jongere/gezin		Voor een groot deel van de jeugdigen lukt het om passende zorg dicht bij huis of in de regio te organiseren.
2	Jongeren groeien zo veel mogelijk thuis op, in gezinsgerichte omgeving		Naast het goed organiseren van hulp met verblijf zijn activiteiten ingezet om uithuisplaatsingen zoveel mogelijk te voorkomen.
a	Meer passend en toereikend aanbod voor gezinsvervangende zorgvormen		Vergroten van mogelijkheden tijdig afschalen en goede doorstroom van zorg jeugdigen is blijvend punt van aandacht.
3	Herstellen veiligheid en voorkomen (verdere) ontsporing jongeren		Doorontwikkeling van de samenwerking van verschillende partners bij ondersteuning jongeren vindt plaats.
a	Verminderen jeugdbeschermingsmaatregelen		Het aantal ondertoezichtstellingen is ongeveer gelijk gebleven.

2.3 Opvang, wonen en herstel

1	Zelfredzaamheid van psychisch kwetsbare Haarlemmers vergroten en waar mogelijk zelfstandig laten wonen		In de prestatieafspraken met de corporaties is voor 2020 en 2021 het aantal beschikbaar te stellen woningen bepaald op 100 op jaarbasis. Desondanks is er een tekort aan betaalbare en geschikte woningen waar cliënten in onze regio naar kunnen uitstromen, waardoor sommige mensen langer dan nodig in een MO of BW setting verblijven.
a	Zorgen voor passend aanbod bij ondersteuningsbehoefte van cliënten		Dit jaar wordt een extra uitstroomvoorziening gerealiseerd voor jongeren onder de naam Perron 18. Daarnaast zien we een stijging van het aantal beschut wonen plekken. De verwachting is dat de realisatie van een Domus Plus en Skaeve Huse vertraging oploopt. Er blijft een tekort aan voorzieningen BW, waardoor er nog steeds een wachtlijst is.
b	Passende begeleiding voor cliënten in de MO en BW		Alle cliënten in de MO en BW krijgen een traject op maat. Met ingang van 1 juni 2019 is HvO-Querido gestart met een pilot voor anderhalf jaar met trajectbegeleiding aan economisch daklozen in Haarlem.
3	Terugdringen aantal daklozen		De verwachting is dat dit doel niet gerealiseerd wordt. De economische gevolgen van de coronacrisis leiden tot meer (economische) daklozen. Hierdoor is de verwachting dat het aantal daklozen in 2020 eerder zal toenemen dan afnemen.
a	Het voorkomen van huisuitzettingen door huurschuld		Er zijn procesafspraken gemaakt met alle betrokken organisaties in het kader van preventie huisuitzetting. Op dit moment zijn er geen signalen dat het aantal huisuitzettingen als gevolg van huurschuld het afgelopen half jaar is toegenomen. Hierbij spelen de landelijke afspraken over het voorkomen van huisuitzettingen als gevolg van de Coronacrisis mogelijk een rol. Het is nu nog onduidelijk of de inkomensmaatregelen van het Kabinet in het kader van de Coronacrisis afdoende zullen zijn om een toename van huisuitzettingen in de 2^e helft van dit jaar te voorkomen. We volgen de ontwikkelingen op de voet.
4	Stoppen en duurzaam oplossen van huiselijk geweld en kindermishandeling		Gezien de voortgang in de uitvoering van de prestaties is de verwachting dat dit doel gerealiseerd wordt.
a	Passende en tijdige inzet van beoordeling en onderzoek door Veilig Thuis		Hier wordt door Veilig Thuis steeds beter aan voldaan. De doorlooptijden zijn flink verbeterd over het afgelopen half jaar.
b	Passende en tijdige inzet CJG en SWT		De overdrachtstafels zijn de plek waar Veilig thuis directe overdracht afstemt met het lokale veld (CJG en SWT). Deze werken goed.

Programma 3 Werk, inkomen en schulden

Mutatieoverzicht

Omschrijving	Beleids- veld	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Onderbesteding beleidsveld Werk	31	-492	v			
Onderbezetting Werk en Inkomen	31	-37	v			
Onderbezetting Werk en Inkomen	32	-318	v			
Onderbezetting Schulddienstverlening Minima en Sociale Recherche	33	-420	v			
Totaal neutrale wijzigingen		63	n			
Totaal wijzigingen corona		-992	v			
Totaal reserve-en overige mutaties		348	n			
Totaal van wijzigingen op het programma		-1.848	v	0 n	0 n	0 n

Toelichtingen

Onderbesteding beleidsveld Werk

Er is sprake van een incidentele onderbesteding op het beleidsveld Werk. Deze onderbesteding heeft drie oorzaken. Allereerst, de gemeente moet in een jaar, zover de behoefte daartoe bestaat (de behoefte wordt bepaald door het aantal door UWV afgegeven positieve adviezen), tenminste het aantal beschut werkplekken realiseren als vastgelegd door het Rijk. Het aantal te realiseren Beschut werk plaatsen (net als de financiële middelen voor beschut werk) zijn door het Rijk verdeeld over de gemeenten op basis van de gemeentelijke instroom in de Wajong werkregeling en de Wsw in de periode 2012–2014. De gemeente heeft echter minder mensen met een indicatie ‘beschut werk’ van het UWV ontvangen dan de taakstelling aangeeft. Iedereen die recht heeft op een beschutte werkplek heeft deze ook aangeboden gekregen. De lagere aantallen resulteren in een onderbesteding van € 223.000 op de begeleidingskosten van Beschut werk. Een tweede oorzaak is te vinden in contractafspraken dienstverlening Pro/Vso. De uitgaven voor dienstverlening Pro/Vso zijn in 2020 € 150.000 lager dan aanvankelijk ingeschat, een aanzienlijk deel van deze kosten zullen alsnog in 2021 gemaakt worden. Dit komt doordat er gekozen is voor ‘no cure, less pay’ contracten om zo effectief mogelijk om te gaan met de middelen. Bij deze contracten is er sprake van uitbetaling welke aanzienlijk later is dan het moment waarop de prestatie geleverd wordt. Afsluitend is er een voordeel van € 118.000 doordat de extra middelen die beschikbaar zijn gesteld uit het Gemeentefonds (meicirculaire) voor de uitvoering van Wsw hoger zijn dan de verwachte kosten.

Onderbezetting Werk en Inkomen

Bij de afdeling Werk en Inkomen is in 2020 sprake van een incidentele onderbesteding op de loonsom (apparaatslasten) van € 355.000 op programma 3. De onderbesteding wordt voornamelijk veroorzaakt doordat er meer jonge medewerkers met minder werkervaring werkzaam zijn. Deze medewerkers hebben de top van hun schaal nog niet bereikt, waardoor de werkelijke loonsom tijdelijk lager ligt dan de begrote loonsom. Voor de overheadfuncties van Werk en Inkomen is € 155.000 extra nodig en dit wordt geraamd bij Programma 7. Per saldo resteert een voordeel van € 200.000 voor de algemene middelen.

Onderbezetting Schulddienstverlening Minima en Sociale Recherche

Bij de afdeling Schulden Minima en Sociale Recherche (SMSR) is in 2020 sprake van een incidentele onderbesteding op de loonsom (apparaatslasten) van € 420.000. De onderbesteding wordt met name veroorzaakt doordat de werving van een aantal formatieplaatsen moeilijk bleek in te vullen, mede door de krapte op de arbeidsmarkt. Dit heeft gedurende de eerste helft van het jaar een onderbezetting veroorzaakt, inmiddels zijn deze vacatures ingevuld.

Beleidsrealisatie

3	Werk inkomen en schulden	Toelichting
3.1	Werk	
1	Werkzoekenden met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt hebben betaald werk	 Gezien de coronacrisis en de gevolgen hiervan voor de arbeidsmarkt zijn de mogelijkheden om uit te stromen naar werk verminderd..
a	Het ondersteunen, werk-fit maken en bemiddelen van werkzoekenden	 De gemeente zorgt in samenwerking met re-integratie partij Pasmach voor re-integratie trajecten op maat voor de doelgroep met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt. Deze doelgroep heeft vaak een grote afstand tot de arbeidsmarkt. De trajecten zijn vaak intensief en lang om uit te kunnen stromen naar werk. Pasmach heeft als gevolg van de coronacrisis de dienstverlening tijdelijk anders in moeten vullen (geen fysieke bijeenkomsten), waardoor de effectiviteit van de bijeenkomsten minder is geweest.
2	Uitkeringsgerechtigden met onoverbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt participeren	 De meeste participatieplekken waren als gevolg van de coronacrisis gesloten. Hierdoor hebben mensen niet of gedeeltelijk kunnen participeren.
a	Het ondersteunen en bemiddelen naar participeren in de samenleving	 De gemeente zorgt in samenwerking met de partners in de stad voor participatie op maat. In overleg met de klant wordt een passende voorziening gezocht, zoals vrijwilligerswerk of arbeidsmatige dagbesteding. De uitbraak van het coronavirus heeft ertoe geleid dat mensen niet of gedeeltelijk kunnen participeren.
3	Mensen met een arbeidsbeperking hebben betaald werk	 Gezien de voortgang van de prestaties is de verwachting dat dit doel grotendeels gerealiseerd gaat worden
a	Behouden van bestaande werkplekken voor medewerkers in sociale werkvoorziening	 De continuïteit voor de huidige groep mensen in de sociale werkvoorziening wordt gewaarborgd en deze doelgroep behoudt haar werkplek bij werkvoorzieningsschap Zuid-Kennemerland (Paswerk)
b	Creëren van beschut werk werkplekken	 Voor de doelgroep nieuw beschut werk zorgt de gemeenten voor betaalde werkplekken in een beschutte werkomgeving. Het huidig aantal plaatsingen is nog niet gelijk aan de doelstelling. Dit ontstaat doordat minder mensen een indicatie 'beschut werk' van het UWV hebben ontvangen.
c	Voldoen aan de regionale opgave voor de invulling van garantiebanen	 Gemeenten en het UWV in de arbeidsmarktregio plaatsen in samenwerking met re-integratie partners en het Werkgeversservicepunt mensen een arbeidsbeperking op een baan bij een reguliere werkgever. De uitbraak van het coronavirus heeft een negatief effect op de uitstroom naar werk voor deze doelgroep.
3.2	Inkomen	
1	Het vergroten van financiële zelfstandigheid en participatie inwoners met minimuminkomen	 Gezien de voortgang in de uitvoering van de prestaties is de verwachting dat dit doel gerealiseerd wordt.
a	Tijdig afhandelen van aanvragen inkomensondersteuning	 De inkomensondersteuning wordt tijdig en rechtmatig verstrekt.

b	Samen met partners vergroten van de bekendheid van minimaregelingen		In de corona-crisis is er zeer beperkt contact geweest tussen de partners en inwoners in de stad. De gemeente heeft de partners in corona-tijden wel met diverse nieuwsbrieven uitgebreid op de hoogte gehouden van alle ontwikkelingen. De netwerkbijeenkomst vond doorgang als webinar.
c	Makkelijk maken aanvragen minimaregelingen		De formulieren zijn in begrijpelijke taal opgesteld en voor veel regelingen, zoals bijvoorbeeld de tegemoetkoming in schoolkosten, wordt met deels al ingevulde formulieren gewerkt.
2	Misbruik en oneigenlijk gebruik uitkeringen en niet nakomen van inlichtingenplicht signaleren en voorkomen		Gezien de voortgang in de uitvoering van de prestaties is de verwachting dat dit doel gerealiseerd wordt.
a	Onderzoeken fraude		Alle aanvragen voor een bijstandsuitkering worden gescreend op fraudesignalen. Vanaf het vierde kwartaal van 2020 starten de risicogestuurde controles op fraude binnen de Tozo-regeling.
b	Beëindigen en terugvorderen onrechtmatig verstrekte uitkeringen		Onrechtmatig verstrekte uitkeringen worden beëindigd en teruggevorderd.
3.3	Schulden		
1	Het voorkomen en vroeg signaleren van schulden bij inwoners		Door de corona-crisis is de pilot vroegsignalering schulden later in het voorjaar van start gegaan. Vanaf de zomer gaat het sociaal wijkteam eropaf als er achterstanden zijn in betaling van de zorgverzekering, huur en/of water.
a	Het vergroten van de bekendheid van mogelijkheden van hulp bij geldzorgen		Met diverse nieuwsbrieven en een speciale campagne over geldzorgen in de huis-aan-huis krant en op social media is ook in corona-tijden breed gecommuniceerd dat de gemeente hulp biedt bij geldzorgen.
b	Vergroten van kennis en vaardigheden in het omgaan met geld		Door de corona-crisis werden alle bijeenkomsten, cursussen en gastlessen op scholen geannuleerd. De budgetcoaches hadden in die maanden uitsluitend telefonisch contact met klanten. Vanaf augustus worden de fysieke bijeenkomsten 'Grip op Geld' weer hervat.
2	Het vergroten financiële zelfredzaamheid van inwoners met schulden		Tijdens de corona-crisis is de ondersteuning uitsluitend telefonisch geweest.
a	Het zorgen voor een drempelloze toegang naar schulddienstverlening		Het coronavirus wierp een fysieke drempel op, maar vanaf juni kunnen inwoners desgewenst weer thuis, in de wijk of op afspraak bij de gemeente terecht als zij geholpen willen worden bij hun schulden.
b	Het geven van nazorg		Per telefoon en waar mogelijk met beeldbellen is in de corona-crisis de budgetondersteuning op maat voorgezet.

Programma 4 Duurzame Stedelijke Vernieuwing

Mutatieoverzicht

Omschrijving	Beleids- veld	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Aanvullend budget duurzaamheid	41	245 n	510 n	590 n	280 n	150 n
Totaal neutrale wijzigingen		72 n	208 n	-35 v	-35 v	-35 v
Totaal wijzigingen corona						
Totaal reserve-en overige mutaties		0	0	0	0	0
Totaal van wijzigingen op het programma		317 n	718 n	555 n	245 n	115 n

Toelichtingen

Aanvullend budget duurzaamheid

Begin 2020 zijn de kosten voor het realiseren van de ambities in de programma's Haarlem Aardgasvrij en Haarlem Doet Duurzaam sober doorgerekend voor de periode 2020 – 2024. Uit de analyse van huidig beschikbaar gestelde middelen t.o.v. de ambitie, blijkt dat om de ambities te realiseren er een tekort voor beide programma's voor de komende jaren ontstaat. Daarom wordt er een aanvraag gedaan voor extra middelen voor de beide duurzaamheidsprogramma's. Voor het jaar 2020 is dit € 245.000.

Beleidsrealisatie

4	Duurzame stedelijke vernieuwing	Toelichting
4.1	Duurzame stedelijke ontwikkeling	
1	Hoogwaardige integrale kwaliteit van de leefomgeving	 Gezien de voorgang in de uitvoering van de prestaties is de verwachting dat dit doel gerealiseerd wordt.
a	Opstellen van integraal omgevingsbeleid, visies en plannen o.b.v. richtlijn duurzame stedenbouw	 In 2020 is bij beleid, plannen en visie de richtlijn duurzame stedenbouw gebruikt. Echter, de richtlijn kon niet altijd volledig toegepast worden, aangezien soms ook andere belangen (zoals versnelling van de woningbouw) prevaleren.
2	Meer en beter aanbod van woningen	 Gezien de voorgang in de uitvoering van de prestaties is de verwachting dat dit doel gerealiseerd wordt.
a	Afspraken maken met woningcorporaties, private partijen en omringende gemeenten over woningbouwprogramma	De prestatieafspraken voor 2020 met de drie Haarlemse corporaties zijn in uitvoering en er worden nieuwe afspraken voor 2021 voorbereid. Afspraken tav woningbouwplannen vinden plaats met behulp van de vastgestelde kaders instrumenten sociale huur en middensegment. In diverse stadsdelen worden samenwerkingstafels georganiseerd om in gesprek te gaan en blijven met ontwikkelaars, corporaties en de gemeente over de realisatie van de woningbouwplannen en de voortgang. Binnen de regio Zuid Kennemerland/IJmond zijn de afspraken over de omvang en differentiatie van het woningbouwprogramma geactualiseerd en zijn de woningbouwlocaties vastgesteld.

3	Een duurzaam Haarlem	😊	De invulling van de duurzaamheidsthema's vinden doorgang, maar door de coronacrisis is er hier en daar wel vertraging opgetreden. Bijvoorbeeld besprekingen met ondernemers.
a	Financiële stimulans energiebesparing en duurzame opwekking	😊	Door Haarlemse huurders en woningeigenaren zijn er energiecoaches in te schakelen voor energieadvies. Haarlem heeft een duurzaamheidslening voor het verduurzamen van de woningvoorraad en een uitvoeringsregeling ter stimulering van het volledig aardgasvrij maken van woningen voor particuliere woningeigenaren beschikbaar. Daarnaast is er vanuit het ministerie van BZK budget beschikbaar gesteld voor kleine energiebesparende maatregelen, hieronder valt bijvoorbeeld de bespaarboon voor woningeigenaren.
b	Zoekgebieden aanwijzen voor de opwek van duurzame energie	😊	Haarlem volgt voor het aanwijzen van zoeklocaties voor duurzame energie opwek het RES proces (Regionale Energie Strategie). In de concept RES zijn de locaties opgenomen. Momenteel berekent Haarlem de potentie van de zoeklocaties en wordt participatie opgezet om de locaties te concretiseren. Tevens wordt er gewerkt aan de Regionale Strategie Warmte (RSW).
c	Creëren bewustwording hoe Haarlemmers zelf bij kunnen dragen aan de duurzaamheidsdoelstellingen.	😊	Door de coronacrisis hebben niet alle evenementen doorgang kunnen vinden waardoor er een beperkt bereik is gerealiseerd. De communicatie via de digitale kanalen heeft onverminderd plaatsgevonden.
4.2	Economie, toerisme en cultuur		
1	Toename economische activiteiten	😞	Door de coronacrisis is er een terugval in economische activiteiten. Vooral de sectoren horeca, detailhandel, cultuur en toerisme zijn hard geraakt. Daarnaast zitten veel zzp-ers in zwaar weer. Crisismaatregelen voor de eerste nood zijn direct uitgevoerd: landelijke en lokale hulp zoals de TOZO regeling en het mogelijk maken van de 1,5 meter economie (bijv. terrassen). Ook is een speciaal belteam voor ondernemers opgezet, en zijn lokale initiatieven mogelijk gemaakt via initiatieven@haarlem.nl . Hiermee heeft de gemeente zo optimaal mogelijk de dienstverlening richting ondernemers uitgevoerd.
a	Zorgen voor ruimte voor werkfunctie	😞	In het voorjaar is het Actieplan Impact Ondernemen vastgesteld, in juni volgde de Economische visie Haarlem. De visie biedt een waardevol kompas voor de lange termijn, houvast bij herstelmaatregelen en kaders voor het borgen van ruimte voor werkfuncties bij de groei van de stad, in de ontwikkelzones en de Omgevingsvisie.
b	Bieden van optimaal ondernemersklimaat	😊	Om de acties voor een optimaal ondernemersklimaat in deze onzekere tijd actueel en relevant te houden, worden economische jaarplannen opgesteld. In het najaar vindt vaststelling van het Economisch jaarplan 2021 plaats. Ook wordt samen met de partners in de stad gewerkt aan een Actieplan Detailhandel en Horeca en een nieuw Convenant Waarderdpolder.
2	Kwalitatieve groei toerisme met aandacht voor de leefbaarheid bewoners	😞	Vanwege de coronacrisis is het toerisme, tegen alle prognoses in, niet gegroeid maar juist drastisch teruggelopen. Dit heeft ertoe geleid dat de (binnen)stad meer voor de eigen inwoners is en dat de leefbaarheid minder onder druk staat. In de Toeristische Koers die naar verwachting eind 2020 de besluitvorming in gaat, wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan de balans tussen toerisme en leefbaarheid.
a	Stimuleren kwaliteitstoerist	😞	Met de uitblijvende groei van het toerisme is ook de kwaliteitstoerist thuis gebleven. Onder andere is de zakelijke markt nog nauwelijks op gang gekomen.
b	Verbeteren leefbaarheid door sturing spreiding toerisme	😞	Van spreiding van toerisme is ook nog geen sprake en de noodzaak om te spreiden in tijd en ruimte is er niet op dit moment. Zodra de drukte in de stad toeneemt, zal daar meer de focus op komen te liggen.
3	Vergroten deelname aan een kwalitatief en gevarieerd kunst- en culturaanbod	😞	Als gevolg van de coronacrisis zijn instellingen gesloten geweest, en gelden nog steeds beperkingen. De deelname aan cultuur zal dit jaar fors lager zijn.
a	In stand houden / subsidiëren culturele infrastructuur	😊	Met name instellingen die sterk afhankelijk zijn van publieksinkomsten zijn zwaar getroffen door de coronacrisis. Met het ingestelde gemeentelijk noodfonds kan ondersteuning worden geboden, samen met het Rijk en provincie.

b	Faciliteren en mogelijk maken van de (ver)bouw van de Bibliotheek, het Popcentrum en museum Dolhuys.		Gezien de voorgang in de uitvoering van de prestaties is de verwachting dat dit doel gerealiseerd wordt.
---	--	---	--

4.3 Grondexploitaties

1	Risico's bij grondverkoop beheersbaar houden		Een grondexploitatie is een projectbegroting van kosten en opbrengsten uitgezet in de tijd. De grondexploitaties worden jaarlijks geactualiseerd, waardoor er jaarlijks een actueel beeld is. In de grondexploitatie wordt rekening gehouden met een post onvoorzien voor onvoorziene omstandigheden. En in de weerstandsparagraaf van de gemeente is rekening gehouden met de risico's van de grondexploitaties.
a	Verstrekken van financiële stand van zaken bij grondverkoop		Er wordt voldoende info verschaft bij grondverkoop. De marktconformiteit wordt aangetoond door een taxatie. De impact op de grex van de grondverkoop wordt inzichtelijk gemaakt als het afwijkt.

Programma 5 Beheer en Onderhoud

Mutatieoverzicht

Omschrijving	Beleids- veld	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Bestrijding Japanse Duizendknoop	51	100 n	240 n			
Cofinanciering plannen Dorpscentrum Spaarndam	51	70 n				
Correctie kostenverdeling 2020 e.v.	51	79 n				
Effect toepassing nota activabeleid op kosten onderhoud riool	51	343 n				
Kostenstijging DDO OV&VRI	51	200 n	200 n	200 n	200 n	200 n
Aanpassing kosten parkeren	52	110 n	60 n	105 n	105 n	105 n
Correctie personele lasten BBOR ivm memo parkeren	52	98 n	98 n	98 n	98 n	98 n
Draagvlak onderzoek parkeerregulering	52	60 n	60 n			
Verwerking huurmutaties	53	-7 v	-174 v	-174 v	-174 v	-174 v
Totaal neutrale wijzigingen		-334 v	-355 v	-355 v	-355 v	-355 v
Totaal wijzigingen corona		-17 v	-848 v			
Totaal reserve-en overige mutaties		-1.343 v				
Totaal van wijzigingen op het programma		-641 v	-719 v	-126 v	-126 v	-126 v

Toelichtingen

Bestrijding Japanse Duizendknoop

Voor de bestrijding van de Japanse Duizendknoop, een zeer sterk woekerende invasieve plantensoort die op diverse locaties in Haarlem groeit, wordt vanaf 2020 de bestrijding geïntensiveerd. Deze plant verdringt andere plantensoorten en kan infrastructuur en gebouwen aantasten met zijn sterke wortels. Er zijn zo'n 70 groeilocaties bekend in Haarlem. De hoeveelheid planten varieert van slechts een paar tot vele honderden. Gemiddeld beslaat een groeilocatie zo'n drie vierkante meter, maar enkele locaties zijn bekend waar het gebied meer dan 300 vierkante meter beslaat. Bestrijding is een klus van de lange adem: het kost meerdere jaren voordat de plant op een groeilocatie verdwenen is. De meest effectieve bestrijdingsmethode betreft het handmatig uittrekken van planten en het afvoeren van het plantmateriaal of, waar dat niet mogelijk is (doordat de plant bijvoorbeeld in verharding staat), het afgraven en afvoeren van de grond waar de planten staan tot anderhalve meter diep. Deze twee methodes zullen dan ook worden ingezet in Haarlem. In de meeste gevallen is het nodig om op voor de laatstgenoemde methode verharding of overig aanwezig groen op de betreffende locatie (tijdelijk) te verwijderen en naderhand opnieuw in te boeten. Deze methode is bovendien zeer kostbaar en komt al snel op tientallen duizenden euro's uit per groeilocatie, aangezien het afgegraven materiaal moet worden afgevoerd als sterk verontreinigde grond. Bij het uittrekken van de planten is het nodig elke plant met het gehele wortelstelsel, wat vaak meerdere meters lang is, handmatig te verwijderen. Indien er een stukje (zelfs al van één millimeter) achterblijft kan hier weer een volledige plant uit groeien, dus het is noodzakelijk al het plantmateriaal volledig af te voeren om dit vervolgens te verbranden. Om deze reden is ook deze methode zeer kostbaar. Voor 2020 wordt € 100.000 extra gereserveerd zodat de intensivering van de bestrijding in het resterende deel van het jaar kan worden opgepakt. In 2021 wordt € 240.000 gereserveerd zodat er het gedurende het hele jaar intensief kan worden bestreden.

Cofinanciering plannen Dorpscentrum Spaarndam

Eerder heeft Haarlem toegezegd een bijdrage te verlenen voor de plannen van het Dorpscentrum Spaarndam (kenmerk brief 2018/12498). Met een eenmalige subsidie van € 70.000 wordt deze cofinanciering geëffectueerd.

Correctie kostenverdeling 2020 e.v.

Bij het verwerken van de kostenverdeling zijn enkele onbedoelde effecten ontstaan, welke dienen te worden gecorrigeerd. De meeste correcties zijn budgetneutrale verschuivingen van doorbelaste lonen. Daarnaast is met het elimineren van de oude kostenverdeling onbedoeld een deel van het begrote initiatievenbudget verdwenen. Dit gaf een voordelig resultaat in de kostenverdeling, het ongedaan maken hiervan leidt tot een nadeel.

Effect toepassing nota activabeleid op kosten onderhoud riool

In de nota activabeleid wordt gesteld dat kosten van onderhoud die onder € 100.000 liggen, niet worden geactiveerd. Dit heeft tot gevolg dat € 343.000 onderhoudskosten aan het rioolstelsel verschuiven van investeringen naar exploitatiebudget. Daarnaast is de benodigde formatieve inzet conform het vastgestelde VGRP 5 fte. Er is structureel een bedrag van € 150.000 noodzakelijk om de formatie op het benodigde niveau te brengen – dit wordt toegerekend aan de rioolheffing.

Kostenstijging DDO OV&VRI

Het bedrag voor dagelijks onderhoud van lichtmasten, verkeersregelinstallaties en bollards is niet toereikend voor de komende jaren en dit is niet op te vangen met verdere efficiency, dit leidt tot een structureel nadeel van € 2000.000. Daarnaast is er geen mogelijkheid tot vermindering in taken. De afgelopen jaren is zichtbaar dat de kosten voor verkeersmaatregelen fors zijn toegenomen, schades aan lichtmasten nemen toe en blijkt dat de verwachte afname in meldingen zich niet voordoet.

Aanpassing kosten parkeren

De kosten voor onderhoud van parkeermaterieel is € 60.000 (structureel) te laag ingeschat aangezien ook regelmatig onderzoek moet plaatsvinden of het verwijzingssysteem en de parkeerplaatsenkaart nog wel up-to-date is. Ook moet er dagelijks onderhoud aan parkeerapparatuur plaatsvinden ter voorkoming van uitval. In het kader van moderniseren parkeren is nog een aantal aanvullende onderzoeken in 2020 nodig (incidenteel, € 50.000) die niet waren voorzien, zoals de inventarisatie routes parkeergarages, advieswerk digitale parkeerplaatsenkaart en advieswerk Meerjaren Onderhoudsplan (MJOP) parkeergarages. Daarnaast zijn er vanaf 2022, € 45.000 structurele kosten voor het onderhoud van het systeem t.b.v. de milieuzone (zone wordt per 2022 ingevoerd).

Correctie personele lasten BBOR ivm memo parkeren

Bij het invoeren van het memo Product parkeren is per abuis de formatie t.b.v. ondersteuning van de parkeerapplicatie (IV en ID) in mindering gebracht op de formatie van de afdeling BBOR. Met deze correctie wordt de korting ongedaan gemaakt.

Draagvlak onderzoek parkeerregulering

Voor uitbreiding van parkeerregulering is een besluit genomen over de te volgen procedure (2019/923084). Er is officieel gevraagd om draagvlakonderzoek in verschillende wijken en de uitvoering van dit onderzoek heeft gewacht op besluitvorming over de manier van uitvoeren van draagvlak onderzoek. De kosten hiervan zijn voorlichting bij de betreffende wijken over het uit te voeren onderzoek, uitvoeren van draagvlak onderzoek, analyse en besluitvorming over de uitkomsten (de kosten bedragen € 60.000 in 2020 en € 60.000 in 2021).

Verwerking huurmutaties

Een onderdeel van de exploitatie van Vastgoed en gronden is het beëindigen en aangaan van nieuwe huurcontracten, grondverhuringen, erfpachten en gebruiksvergoedingen. Daarnaast kan het voorkomen dat er tijdelijke huurkortingen zijn. De financiële wijzigingen leiden per saldo tot een voordeel van € 174.000 vanaf 2021. Omdat er in 2020 een huurkorting voor de Verweijhal (slechte vloer) en huurderwing wegens verbouwing van het Dolhuys meegenomen worden is het voordeel voor 2020 beperkt tot € 7.000.

Beleidsrealisatie

5	Beheer en onderhoud		Toelichting
5.1	Openbare ruimte en mobiliteit		
1	Toename groen in openbare ruimte van Haarlem.	😊	Gezien de voortgang in de uitvoering van de prestaties is de verwachting dat dit doel grotendeels gerealiseerd wordt.
a	Verminderen van verharding en aanbrengen groen	😊	Er zijn veel aanvragen voor geveltuintjes waar van een aantal al gerealiseerd zijn (Smedestraat, Nw Groenmarkt) en daarnaast wordt waar mogelijk verharding verwijderd (oa Rijksstraatweg, Pr. Clausstraat).
2	Meer bomen in de openbare ruimte.	😊	Gezien de voortgang in de uitvoering van de prestaties is de verwachting dat dit doel gerealiseerd wordt.
a	In projecten worden waar mogelijk meer bomen gepland dan er voorheen stonden, extra bomen worden toegevoegd in versteende wijken	😊	De uitvoering loopt op schema en extra bomen worden in plantseizoen 2020-2021 geplant op de geschikt gevonden locaties. In de meeste projecten wordt in VO (voorlopig ontwerp) meer bomen ingetekend dan er voorheen waren.
3	Meer ruimte voor natuur in de stad	😊	Gezien de voortgang in de uitvoering van de prestaties is de verwachting dat dit doel grotendeels gerealiseerd wordt.
a	Een aantal groenstroken wordt aangewezen voor ecologisch beheer	😊	Er wordt uitvoering gegeven aan het maaibeeld waarin vastgelegd is welke zones ecologisch kunnen worden beheerd.
4	Verbetering van de duurzame inzameling van het huishoudelijk afval	😊	Gezien de voortgang in de uitvoering van de prestaties is de verwachting dat dit doel grotendeels gerealiseerd wordt.
a	Verbetering van de mogelijkheden voor huishoudens om afval gescheiden aan te leveren	😊	Wordt uitgevoerd volgens de laatste planning van het strategisch plan afval (SPA).
5	Verbeteren van (regionale) fietsroutes en uitbreiden fietsnetwerk	😐	Gezien de prestatie bij dit doel nog niet volledig gerealiseerd wordt geldt dit ook voor het doel als geheel.
a	Het realiseren van een fietsstraat in de L. van Deyssellaan, voorrang voor fietsers bij de Stuyvesantbrug en Orionbrug, verbreden fietspad Zijlweg richting Westelijke Randweg	😐	Het project bij Orionbrug is gestart maar nog niet uitgevoerd. Het verbreden van fietspad Zijlweg is onderdeel van de fietsverbinding Velsen - Haarlem en wordt gefaseerd opgepakt. Dit onderdeel is nog niet opgepakt. De L. van Deyssellaan is wel gestart qua voorbereiding.
5.2	Parkeren		
1	Goede parkeervoorzieningen voor auto's t.b.v. minder parkeeroverlast	😐	Gezien de prestaties bij dit doel nog niet volledig gerealiseerd worden geldt dit ook voor het doel als geheel.
a	Verder implementeren van de maatregelen van moderniseren parkeren	😐	In de informatienota moderniseren parkeren is aangegeven welke maatregelen nog gaan uitgevoerd zullen worden en wanneer. In verband met het Coronavirus heeft de implementatie van de maatregelen wel vertraging opgelopen.

2	Fietsparkeren in de gemeentelijke stallingen aantrekkelijker maken		Gezien de voortgang in de uitvoering van de prestaties is de verwachting dat dit doel grotendeels gerealiseerd wordt. Er ontbreekt een smiley
a	Aanbieden van extra diensten, openingstijden verruimen, zichtbaarheid verbeteren en vindbaarheid vergroten		Actieplan fiets is vastgesteld en de maatregelen worden ook geïmplementeerd. Onder deze maatregelen valt ook het vergroten van vindbaarheid en zichtbaarheid van fietsenstallingen.
5.3 Overige beheertaken			
1	Verhogen waardering varende bezoekers Haarlemse waterwegen		Uit het 3-jaarlijkse klanttevredenheidsonderzoek Pleziervaart 2019 blijkt dat de varende bezoekers Haarlem als verblijfplaats en de Haarlemse wateren beide een positief beoordelen, respectievelijk 7,6 en 7,5. De wateren zijn in vergelijking met 2016 positiever beoordeeld.
a	Uitvoeren van gedeeltes van Ambitiekaart Haarlemse wateren		De uitvoering van (delen van de) Ambitiekaart Haarlemse wateren ligt op schema. De capaciteit voor toezicht en handhaving bij de Havendienst blijft een aandachtspunt.

Aanvullend: Beleidsrealisatie Spaarnelanden NV

De coronacrisis heeft in de eerste helft van jaar een grote impact gehad op het werk van onderhoudspartner Spaarnelanden. De gemeente is tevreden dat Spaarnelanden er alles aan heeft gedaan om haar werkzaamheden naar omstandigheden goed en flexibel uit te voeren. Door de sterke toename van afval (met ca. 25%) is extra capaciteit en materieel inzet (langs de routes en op het milieuplein). Het aantal meldingen is sterk gestegen (bij Afval & Reiniging met 50%), deels doordat meer mensen thuis zijn, maar ook door veel illegaal storten van (grof) vuil en afvaldumpingen in het groen. Het aantal plekken in de stad waar regelmatig sprake is van afvaloverlast is toegenomen. Meer dan 90% van alle meldingen wordt nog steeds binnen de afgesproken reactietijd afgehandeld.

De beperktere capaciteitsinzet voor groenonderhoud (vanuit de reclassering) heeft geleid tot een achterstand van de beeldkwaliteit in de openbare ruimte. Ook bij de fietsenstallingen was er beperktere capaciteit beschikbaar vanuit Paswerk met aangepaste openingstijden tot gevolg. Spaarnelanden heeft coronamaatregelen getroffen in de openbare parkeergarages en fietsenstallingen, deze zijn aangepast conform de adviezen van de gemeente. Ook waren de gratis abonnementen voor de parkeergarages voor personen in cruciale beroepsgroepen snel en efficiënt geregeld.

De beeldkwaliteit is in zijn totaal weinig veranderd ten opzichte van het jaarverslag 2019, en voldoet aan de streefwaarde van 90%. Er zijn kleine verschillen per wijk. In 2019 was de totale beeldkwaliteit 91,4%, in de eerste helft van 2020 is dat 91,3% (zie tabel 1).

Gebied	% voldoet
Centrum	93,0%
Noord	89,8%
Oost	90,3%
Schalkwijk	92,2%
Zuidwest	91,6%
Gemiddeld	91,3%

Tabel 1: Openbare ruimte waar dagelijks onderhoud voldoet aan het beeldkwaliteitsniveau zoals vastgesteld in de raad (% gemiddelde van Spaarnelanden, excl. grashoogte en scheefstand)

In de eerste helft van 2020 is Spaarnelanden gestart met het uitvoeren van de bomenschouwen door bomenspecialisten bij particuliere kapaanvragen. In de tweede helft van het jaar wordt nader bezien wat hiervan de werkelijke kosten zijn en welke activiteiten van Spaarnelanden ter compensatie worden aangepast.

De inboet van bomen liep in de eerste helft van 2020 conform afgesproken aanpak. Er zijn 260 bomen van de plantlijst 2019/2020 (totaal 450 inboetbomen) geplant. De resterende inboetbomen worden geplant in november/december (het 'volgende' plantseizoen). Ook zijn nog 186 bomen geprogrammeerd die als gevolg van stormschade worden vervangen. In Q3 wordt geïnventariseerd hoeveel bomen vanuit onder andere veiligheidsoverwegingen dienen te worden vervangen. Elke boom die wordt verwijderd wordt geprogrammeerd om te vervangen. Wel is er sprake van een steeds hogere uitval van bomen. Dit komt door ouderdom van het bomenbestand, langere periodes van droogte, groeiplaatsen die onder druk staan, meer ziektes als essentaksterfte en iepziekte en de populierenproblematiek. Door de oplopende 'inboet aantallen' dreigt een budgettair probleem in de tweede helft van het jaar. Spaarnelanden en de gemeente zijn in gesprek over oplossingen en programmering.

Het boombeheer behoeft herziening. De gestelde eisen voor een aanvaard/achterstallig boombeeld, de snoeifrequentie en veiligheidsinspecties worden niet gehaald door aanhoudende druk op het bomenareaal (droogte, ziektes) en het beschikbare budget. In de tweede helft van het jaar worden met Spaarnelanden beheersmaatregelen en aanpak bezien.

Tot slot, beheert Spaarnelanden in Haarlem 1.200.000 m² kort gras dat in het verleden tijdens het groeiseizoen 1 maal per 10 kalenderdagen gemaaid werd. Afgelopen voorjaar zijn de eerste weken van het maaiseizoen veel gazons niet gemaaid om de insecten een leef-en voedingsgebied te geven die in het vroege voorjaar vaak ontbreekt. Om de natuur in Haarlem weer terug te brengen in de stad is er besloten om gedeeltes van de bestaande gazons om te bouwen tot "nieuwe bermen". Er gaan hierdoor andere plantensoorten groeien die geschikt zijn voor insecten zoals bijen en vlinders, waar de gemeente Haarlem in het versteende gebied een tekort aan heeft. In de eerste helft van het jaar is er 130.000 m² omgevormd van kort gras naar "nieuwe bermen".

Programma 6 Burger, Bestuur en Veiligheid

Mutatieoverzicht

Omschrijving	Beleids- veld	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Budgetverschuiving Public Procurement	62		80 n	-20 v	-20 v	-20 v
Hogere bijdrage aan VRK	63	1.098 n	1.427 n	427 n	427 n	427 n
Hogere opbrengsten uit leges (WABO)	63	-500 v				
Overdracht onderhoud brandweerkazernes VRK	63	68 n	70 n	70 n	70 n	70 n
Verhoging bijdrage omgevingsdienst IJmond	63	32 n				
Totaal neutrale wijzigingen		-40 v	-44 v	-44 v	-44 v	-44 v
Totaal wijzigingen corona						
Totaal reserve-en overige mutaties		-10 v	-10 v	0 n	0 n	0 n
Totaal van wijzigingen op het programma		648 n	1.523 n	433 n	433 n	433 n

Toelichtingen

Budgetverschuiving Public Procurement

Eerder is besloten om het programma Public Procurement in 2020 af te ronden. Door de coronamaatregelen loopt het programma echter vertraging op en wordt het een jaar later afgerond. Dat kost in 2021 € 105.000. Dekking daarvoor is beschikbaar uit het programmabudget 2021 (€ 70.000) en de resterende programmabudgetten voor de jaren 2022 - 2025 (4 x € 20.000) in totaal € 150.000. Hierbij is rekening gehouden dat Haarlem geen vergoeding ontvangt uit de Urbact subsidie (minder baten van € 45.000 in 2020 en 2021).

Hogere bijdrage aan VRK

Uit de begroting 2021 van de Veiligheidsregio blijkt dat Haarlem extra bijdragen aan de VRK verschuldigd is. Dit wordt veroorzaakt door hogere lasten in verband met de FLO (Functioneel Leeftijds Ontslag) regeling van € 900.000 in 2020 en € 1.000.000 in 2021. Daarnaast is er een grotere structurele bijdrage voor de begroting VRK van € 427.000 vanaf 2021, voor 2020 bedraagt dit € 198.000.

Hogere opbrengsten uit leges (WABO)

Op basis van een recente inschatting is de verwachting dat er voor dit jaar meer vergund gaat worden dan waarmee in de begroting rekening is gehouden. Het gaat daarbij met name om grote bouwprojecten. De extra WABO leges worden ingeschat op € 500.000. De verwachting is dat de kosten van de ureninzet kunnen worden gedekt uit de bestaande inhuurbudgetten. Dit blijft een moeilijk te voorspellen budget.

Overdracht onderhoud brandweerkazernes VRK

Door de gemeente Haarlem wordt het onderhoud van de brandweerkazernes overgedragen aan de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK). Ook de andere deelnemende gemeente dragen dit over. De VRK heeft hiervoor in totaal 3,4 fte nodig. Het Haarlemse aandeel in deze formatie bedraagt € 70.000 structureel.

Verhoging bijdrage omgevingsdienst IJmond

De Haarlemse taken voor milieutoezicht, inclusief de horeca, niet zijnde acties vanuit de Drank- en Horecawet, alsmede de verlening van de milieuvergunningen, zijn ondergebracht bij de Omgevingsdienst IJmond (ODIJ). Het algemeen bestuur van de ODIJ heeft de eerste begrotingswijziging 2020 en de begroting 2021 vastgesteld. Op basis van deze stukken wordt de verwachte bijdrage in 2020 verhoogd met € 32.000.

Beleidsrealisatie

6 Burger, bestuur en veiligheid		Toelichting
6.1 Dienstverlening		
1	Dienstverlening KCC (en burgerzaken) voldoet aan de wensen en verwachtingen van inwoners en bedrijven.	 Gezien de voortgang in de uitvoering van de presentaties, zelfs gedurende de eerste periode van de Corona-crisis, is de verwachting dat dit doel wordt gerealiseerd.
a	Binnen het kwaliteitsmanagement systeem bewaken van kwaliteit klantencontacten, producten en diensten.	 De reguliere taken omtrent kwaliteitsbewaking vinden, ondanks de corona-uitbraak, plaats en voldoen o.a. aan de ISO-normering. De verwachting is dat dit beeld ongewijzigd blijft.
6.2 Gemeentelijk bestuur		
1	Meer Haarlemmers participeren in het besturen van de stad	 Door de corona-uitbraak is het organiseren van participatie lastiger, maar inmiddels worden nieuwe (met name digitale) kanalen ingezet en hiermee ook nieuwe groepen Haarlemmers bereikt. Ook bekende doelgroepen zoals de wijkraden zijn overgegaan op digitale participatie.
a	Uitvoering van het actieprogramma Nieuwe Democratie 2019 - 2022	 De reguliere activiteiten zijn grotendeels volgens planning uitgevoerd. Door de corona-uitbraak zijn experimenten uitgesteld, zoals Schalkwijk aan Zet, het wijkforum en de wijkcontracten. Andere activiteiten hebben een nieuwe vorm gekregen en daardoor zijn soms zelfs meer mensen bereikt met als voorbeeld het Initiatievencafé dat via Haarlem105 is uitgezonden.
6.3 Openbare orde en veiligheid		
1	Leefbaarheid van wijken en buurten verbeteren door de aanpak van fysieke en sociale overlast	 Middels informatie-gestuurd handhaven wordt de fysieke en sociale overlast aangepakt, mede door wijkgericht handhaven pakken wijkhandhavers problematiek in hun wijk aan. Door de Corona-uitbraak heeft het accent vanaf dat moment vooral gelegen bij de handhaving op de noodverordening en toegenomen overlast van jeugd. Inmiddels wordt de reguliere aanpak van overlast weer opgepakt.
a	Inzet handhaving d.m.v. aanspreken, waarschuwen en boetes uitdelen	 De inzet van handhaving gebeurt volgens de beschreven handhavingsstrategie. Door de Corona-uitbraak zijn daarin wat tijdelijke verschuivingen te zien. De handhaving is deze maanden veel ingezet op de handhaving van de noodverordening en jeugdoverlast. Op sommige thema's is tijdelijk verminderde inzet geweest. In de jaardoelstellingen wordt hier rekening mee gehouden.

b	Aanpakken overlast samen met partners		In de diverse samenwerkingsverbanden en overlegstructuren wordt problematiek rondom sociale en fysieke overlast besproken en worden gezamenlijk interventies ingezet. Door de Corona-uitbraak is snel geschakeld naar digitale samenwerking om de aanpak te continueren.
2 Minder criminaliteit in Haarlem			Over het algemeen is er een daling in geregistreerde misdrijven te zien in Haarlem t.o.v. dezelfde periode vorig jaar. Door de Corona-uitbraak zijn er wel afwijkende ontwikkelingen te zien, zoals een daling van de woninginbraken en geweldsdelicten, maar wel een toename in diverse vormen van fraude. Te zien is dat een deel van de criminaliteit zich verplaatst naar de digitale omgeving.
a	De gemeente Haarlem voert de regie op de aanpak van criminaliteit.		In de diverse samenwerkingsverbanden wordt criminaliteit gezamenlijk aangepakt. De gemeente heeft hierin de rol van netwerkregisseur en houdt regie en overzicht over de interventies die worden uitgevoerd en de voortgang van de aanpak.
b	De gemeente voert de geplande acties uit en behaalt de doelen van het Actieprogramma Veiligheid en Handhaving 2020		De acties vanuit het Actieprogramma worden uitgevoerd en gemonitord in het afdelingsdashboard. Waar nodig, wordt tussentijds bijgestuurd. De meeste acties lopen volgens planning. Een aantal acties zijn door de Corona-uitbraak tijdelijk opgeschort. Dit wordt inmiddels weer hervat.

Programma 7 Algemene Dekkingsmiddelen & Overhead

Mutatieoverzicht

Omschrijving	Beleids- veld	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lagere rentelast langlopende geldleningen	72	-1.600 v				
Voordeel budgetten afdeling Human Resource Management	72	90 n				
Vrijval stelpost organisatie	72	-250 v				
Ad interim Afdelingsmanager Jeugd	73	100 n	150 n			
Extra budget schade-uitkeringen	73	200 n				
Onderbezetting Werk en Inkomen	73	155 n				
Verhoging premie brandverzekering	73	140 n	140 n	140 n	140 n	140 n
Voordeel budgetten afdeling Human Resource Management	73	-405 v				
Totaal neutrale wijzigingen		198 n	209 n	451 n	451 n	451 n
Totaal wijzigingen corona		-8.907 v				
Totaal reserve-en overige mutaties		-4.142 v	-994 v	6 n	6 n	6 n
Totaal van wijzigingen op het programma		-14.421 v	-496 v	597 n	597 n	597 n

Toelichtingen

Lagere rentelast langlopende geldleningen

Het voordeel van € 1,6 miljoen is het gevolg van minder betaalde (langlopende) rente door lagere rentetarieven dan verwacht ten tijde van de begroting. Naast de minder te betalen rente heeft de lagere rentelast ook een positief effect op onze balanspositie 'nog te betalen rente'.

Voordeel budgetten afdeling Human Resource Management

Op basis van de gegevens uit de administratie en de verdere verplichtingen voor 2020 zijn de budgetten voor de afdeling Human Resource Management bijgesteld naar de verwachte uitkomst. De uitgaven voor voormalig personeel zijn € 405.000 lager dan verwacht. De uitgaven voor bovenformatieven zijn € 90.000 hoger dan verwacht. Dit leidt tot een incidenteel voordeel van per saldo € 315.000.

Vrijval stelpost organisatie

Voor de organisatie is nog een stelpost van € 425.000 beschikbaar. De stelpost wordt voor € 175.000 ingezet om capaciteitsknelpunten in de organisatie op te lossen en voor organisatieontwikkeling (verwerkt in paragraaf neutrale wijzigingen). De resterende € 250.000 valt vrij ten gunste van het begrotingssaldo.

Ad interim Afdelingsmanager Jeugd

Voor Jeugd (onderdeel van de afdeling JOS) wordt een ad interim afdelingsmanager ingezet om de werkzaamheden van de huidige afdelingsmanager op het jeugdhulp dossier deels te vervangen (door uren-afbouw richting pensionering) en tegelijkertijd vorm te geven aan de urgente transformatie in het jeugdhulp domein. De kosten bedragen € 100.000 in 2020 en € 150.000 in 2021.

Extra budget schade-uitkeringen

Er is jaarlijks € 210.480 gereserveerd voor schade uitkeringen aan derden die de gemeente terecht aansprakelijk hebben gesteld en verzekerde brand/stormschade aan eigendommen van de gemeente en scholen. Voor 2020 moet rekening worden gehouden met een overschrijding van in ieder geval € 200.000 onder andere door brand in 3 panden van de gemeente.

Onderbezetting Werk en Inkomen

Bij de afdeling Werk en Inkomen is in 2020 sprake van een incidentele onderbesteding op de loonsom (apparatuurkosten) van € 355.000 op programma 3. De onderbesteding wordt voornamelijk veroorzaakt doordat er meer jonge medewerkers met minder werkervaring werkzaam zijn. Deze medewerkers hebben de top van hun schaal nog niet bereikt, waardoor de werkelijke loonsom tijdelijk lager ligt dan de begrote loonsom. Voor de overheadfuncties van Werk en Inkomen is € 155.000 extra nodig en dit wordt geraamd bij programma 7. Per saldo resteert een voordeel van € 200.000 voor de algemene middelen.

Verhoging premie brandverzekering

In 2019 is het brandcontract opnieuw Europees aanbesteed (noodzakelijk vanwege opzeggingen). Om een contract af te sluiten zijn meerdere verzekeraars nodig (co-assurantie markt). Vanwege de goede schadestatistieken van de gemeente Haarlem van de afgelopen drie jaar heeft de gemeente het eigen jaar risico weten te verminderen. De premie (promillage van de verzekerde waarde) is echter behoorlijk gestegen, waardoor de lasten structureel met € 140.000 toenemen.

Voordeel budgetten afdeling Human Resource Management

Op basis van de gegevens uit de administratie en de verdere verplichtingen voor 2020 zijn de budgetten voor de afdeling Human Resource Management bijgesteld naar de verwachte uitkomst. De uitgaven voor voormalig personeel zijn € 405.000 lager dan verwacht. De uitgaven voor bovenformatieven zijn € 90.000 hoger dan verwacht. Dit leidt tot een incidenteel voordeel van per saldo € 315.000.

Beleidsrealisatie

Algemene dekkingsmiddelen en overhead		Toelichting	
7.1 Lokale belastingen en heffingen			
1	De gemeentelijke belastingtarieven stijgen niet meer dan met inflatie (m.u.v. tarieven toeristenbelasting)		In de Kadernota 2019 is besloten de tarieven OZB met 4,6% boven inflatie te verhogen
a	Een (meerjaren-)begroting ter vaststelling aanbieden waarin de belastingtarieven niet meer dan met inflatie zijn verhoogd.		In de Kadernota 2019 is besloten de tarieven OZB met 4,6% boven inflatie te verhogen
2	Afvalstoffen-en rioolheffing zijn kostendekkend		
a	De gemeente stelt de rioolheffing kostendekkend vast.		De rioolheffing 2020 is 100% kostendekkend vastgesteld.
b	De gemeente stelt de afvalstoffenheffing kostendekkend vast.		De afvalstoffenheffing 2020 is kostendekkend vastgesteld.
3	De OZB wordt niet meer dan met inflatie verhoogd en de afval en rioolheffing zijn kostendekkend		De OZB is wel met meer dan inflatie verhoogd, de tarieven afval-en rioolheffing zijn kostendekkend vastgesteld

7.2 Algemene dekkingsmiddelen

1 Een duurzaam financieel gezonde stad

a De gemeente biedt een materieel sluitende begroting voor 2020 tot en met 2022 aan.

De begroting 2020 is sluitend vastgesteld maar wordt naar verwachting met een tekort afgesloten.

b De gemeente beperkt de schuldenlast tot een netto schuldquote van maximaal 120%.

Volgens de meest actuele raming blijft de netto schuldquote in 2020 ruim onder de 120%

7.3 Overhead

1 Optimale ondersteuning en aansturing van primaire proces van gemeentelijke organisatie

a De gemeente geeft de overheadkosten transparant weer

Overzicht van overheadkosten per product wordt in de begroting en de jaarrekening gepresenteerd.

b De gemeente laat het aandeel overhead niet stijgen t.o.v. de productieve activiteiten.

Volgens de meest actuele raming blijft het aandeel overhead binnen de streefwaarde.

3.8 Neutrale wijzigingen

Beleids- veld	Omschrijving		Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
53	Aanhuur Kruisweg	Lasten	63 n	150 n	150 n	150 n	150 n
53	Aanhuur Kruisweg	Baten	-63 v	-150 v	-150 v	-150 v	-150 v
41	Bijdrage MRA	Lasten	150 n				
41	Bijdrage MRA	Baten	-150 v				
11	Bijstelling Web-Participatiebudget	Baten	-723 v				
11	Bijstelling Web-Participatiebudget	Lasten	723 n				
41	Capaciteit Omgevingsvisie	Lasten	68 n	243 n			
72	Capaciteit Omgevingsvisie	Lasten	-68 v	-243 v			
63	Europese richtlijn energieprestatie	Lasten	19 n				
72	Europese richtlijn energieprestatie	Lasten	-19 v				
23	Formatie beleidsadviseur Wvvgz	Lasten	-20 v	-30 v	-30 v	-30 v	-30 v
73	Formatie beleidsadviseur Wvvgz	Lasten	20 n	30 n	30 n	30 n	30 n
23	Herindeling begroting t.b.v. inzicht in bed, bad, brood	Baten	-45 v	-45 v	-45 v	-45 v	-45 v
23	Herindeling begroting t.b.v. inzicht in bed, bad, brood	Lasten	45 n	45 n	45 n	45 n	45 n
32	Herschikken inhuurbudget Schulden Minima en Sociale Recherche (SMSR)	Lasten	-72 v				
33	Herschikken inhuurbudget Schulden Minima en Sociale Recherche (SMSR)	Lasten	72 n				
61	Herverdeling budget DIA	Lasten	-74 v	-74 v	-74 v	-74 v	-74 v
63	Herverdeling budget DIA	Lasten	-7 v	-7 v	-7 v	-7 v	-7 v
73	Herverdeling budget DIA	Lasten	81 n	81 n	81 n	81 n	81 n
73	Inhuur BBOR	Lasten	134 n				
73	Inhuur BBOR	Baten	-134 v				
41	Invulling stelpost organisatie	Lasten	39 n				
72	Invulling stelpost organisatie	Lasten	-175 v				
73	Invulling stelpost organisatie	Lasten	137 n				
51	Correctie overhead	Lasten	-292 v	-304 v	-304 v	-304 v	-304 v
73	Correctie overhead	Lasten	292 n	304 n	304 n	304 n	304 n
41	Omzetting materieel budget t.b.v. projectmedewerker evenementen	Lasten	-68 v	-68 v	-68 v	-68 v	-68 v
42	Omzetting materieel budget t.b.v. projectmedewerker evenementen	Lasten	33 n	33 n	33 n	33 n	33 n
73	Omzetting materieel budget t.b.v. projectmedewerker evenementen	Lasten	35 n	35 n	35 n	35 n	35 n
63	Ontvangen subsidie van Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid	Baten	-36 v				
63	Ontvangen subsidie van Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid	Lasten	36 n				

51	Overhevelen budget i.v.m. meeuwenoverlast	Lasten	-10	v				
63	Overhevelen budget i.v.m. meeuwenoverlast	Lasten	10	n				
21	Overheveling herkantrajecten naar individuele begeleiding	Lasten	62	n	122	n	122	n
23	Overheveling herkantrajecten naar individuele begeleiding	Lasten	-62	v	-122	v	-122	v
61	Overheveling klachtencoördinator	Lasten	24	n	49	n	49	n
73	Overheveling klachtencoördinator	Lasten	-24	v	-49	v	-49	v
11	Overheveling middelen Onderwijs Achterstanden Beleid	Lasten	-650	v				
11	Overheveling middelen Onderwijs Achterstanden Beleid	Baten	650	n				
11	Overheveling voor servicekosten Internationale school	Lasten	110	n				
11	Overheveling voor servicekosten Internationale school	Baten	-110	v				
23	Overheveling Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg	Lasten	12	n	12	n	12	n
62	Overheveling Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg	Lasten	-12	v	-12	v	-12	v
41	Regeling Reductie Energiegebruik	Lasten	850	n	229	n		
41	Regeling Reductie Energiegebruik	Baten	-850	v	-229	v		
63	Subsidie nazorg ex gedetineerden	Lasten	23	n				
63	Subsidie nazorg ex gedetineerden	Baten	-23	v				
51	Uitbreiding bereikbaarheidscoördinator	Lasten	-9	v	-9	v	-9	v
73	Uitbreiding bereikbaarheidscoördinator	Lasten	9	n	9	n	9	n
53	Uitvoering Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB)	Lasten	-23	v	-41	v	-41	v
73	Uitvoering Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB)	Lasten	23	n	41	n	41	n
31	Verdeling budget generatiepact	Lasten	25	n				
32	Verdeling budget generatiepact	Lasten	37	n				
73	Verdeling budget generatiepact	Lasten	-63	v				
12	Verhoging bijdrage VRK voor meldpunt Wvggz	Lasten	30	n	30	n	30	n
23	Verhoging bijdrage VRK voor meldpunt Wvggz	Baten	-7	v				
23	Verhoging bijdrage VRK voor meldpunt Wvggz	Lasten	-23	v	-30	v	-30	v
12	Verhoging budget statushouders	Lasten	50	n				
72	Verhoging budget statushouders	Lasten	-50	v				
Totaal neutrale wijzigingen			0	n	0	n	0	n

Aanhuur Kruisweg

Per 1 augustus 2020 neemt Vastgoed de verhuur Kruisweg 18-20 over van Maatschappelijke Ontwikkeling. Dit pand wordt vanaf dat moment ook verhuurd aan de Regenbooggroep t.b.v. dakloze jongeren.

Bijdrage MRA

Haarlem is trekker van het MRA programma Klimaatbestendig. Voor het ontwikkelen van de producten heeft de MRA € 150.000 beschikbaar gesteld. Deze middelen worden opgenomen binnen de exploitatie van het Duurzaamheidsprogramma.

Bijstelling Web-Participatiebudget

Op basis van de laatste inschatting wordt middels deze mutatie de begroting (kosten en doeluitkering) bijgesteld. Dit betreft zowel het niveau van 2020 en de overheveling van de overtollige middelen uit 2019.

Capaciteit Omgevingsvisie

Voor het opstellen van de omgevingsvisie zijn extra middelen nodig om daarmee de gewenste kwalitatieve impuls te geven aan de verantwoorde groei van Haarlem en in het bijzonder de kaders voor de ontwikkelzones, waarvoor een aanvraag Impulsregeling is gedaan. Dekking hiervoor is beschikbaar in de post onvoorzien.

Europese richtlijn energieprestatie

De Europese richtlijn energieprestatie van gebouwen (EPBD III) is herzien. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het toezicht en handhaving. Vanuit de meicirculaire is een bedrag van € 19.000 in 2020 beschikbaar gesteld. Dit bedrag is nodig voor opleiding en het vormgeven van een pilot.

Formatie beleidsadviseur Wvvgz

Voor de uitvoering van de nieuwe Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvgz) is een beleidsadviseur nodig. Dit wordt gedekt vanuit het budget Wvvgz.

Herindeling begroting t.b.v. inzicht in bed, bad, brood

Volgens de geldende regels voor de gemeenten voor het boeken van baten en lasten (Besluit Begroting en Verantwoording) moeten de baten en lasten ook apart begroot en verantwoord worden. De te betalen eigen bijdrage voor economische daklozen wordt daarom toegevoegd aan de begroting. Om beter zicht te krijgen in de begroting Bed, bad, brood wordt de hoofdrekening subsidies toegevoegd.

Herschikken inhuurbudget Schulden Minima en Sociale Recherche (SMSR)

Aangezien SMSR/team schulddienstverlening op basis van dienstverleningsovereenkomsten voor omliggende gemeenten de schulddienstverlening verzorgt, wordt er altijd personeel ingehuurd. Voorts is er dit jaar extra ingehuurd omdat gekwalificeerd personeel, mede door de krapte op de arbeidsmarkt, moeilijk te werven blijkt. Om deze inhuur te bekostigen is het wenselijk om bestaand inhuurbudget van de afdeling over te hevelen naar de productkostenplaats schulddienstverlening.

Herverdeling budget DIA

De afdeling Data, Informatie en Analyse (DIA) heeft haar budgetten herverdeeld zodat een betere allocatie van de kosten plaatsvindt.

Inhuur BBOR

Vanwege een toename aan beleidsmatige activiteiten doet de afdeling Beheer en Beleid Openbare Ruimte een groot beroep op inhuurkrachten. Het budget voor de extra inhuur wordt gevonden in diverse dekkingsbronnen waaronder de vacatureruimte, de VAT-VTU op projecten en een incidentele overheveling van groot onderhoudsbudget naar inhuur.

Invulling stelpost organisatie

Voor de organisatie is nog een stelpost van € 425.000 beschikbaar. De stelpost wordt voor € 175.000 ingezet om capaciteitsknelpunten in de organisatie op te lossen en voor organisatieontwikkeling. De resterende € 250.000 valt vrij ten gunste van het begrotingssaldo bij Programma 7.

Correctie overhead

De overhead bij afdeling Beheer en Beleid Openbare Ruimte bestaat uit de afdelingsmanager en 3 teammanagers. Het loonkosten budget op de overheadkostenplaats sluit hier nog niet op aan. Met deze begrotingswijziging wordt dit hersteld.

Omzetting materieel budget t.b.v. projectmedewerker evenementen

De laatste jaren zijn er steeds meer evenementen binnen Haarlem bijgekomen en groter geworden. Om hieraan een goede invulling te geven heeft de evenementencoördinator ondersteuning nodig van een projectenmedewerker. De formatie van de projectenmedewerker wordt gedekt vanuit materieel budget.

Ontvangen subsidie van Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid

Met de ontvangen subsidie van € 35.500 van het Centrum voor Criminaliteitspreventie wordt bijgedragen aan projecten lokale weerbaarheid cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit.

Overhevelen budget i.v.m. meeuwenoverlast

Voor de naleving van het voerverbod bij meeuwen wordt dit jaar € 10.000 budget overgeheveld van Beheer beleid openbare ruimte naar Veiligheid en Handhaving, conform afspraak.

Overheveling herkanstrajecten naar individuele begeleiding

Op basis van een evaluatie is besloten om de subsidie met het RIBW voor herkanstrajecten niet te continueren. De verwachting is dat de cliënten die deze herkanstrajecten volgen zullen uitstromen of een maatwerkvoorziening ambulante begeleiding zullen krijgen. Daarom wordt voorgesteld om het budget van € 62.000 in 2020 en daarna € 122.000 vanaf 2020 over te hevelen naar de WMO maatwerkvoorziening ambulante begeleiding.

Overheveling klachtencoördinator

In de gemeentelijke praktijk tot de behandeling van klachten is de afgelopen jaren een verandering merkbaar. Inwoners volgen de overheid op de voet en staan kritischer tegenover overheidshandelen. Dit vertaalt zich in een groeiend aantal klachten dat jaarlijks wordt ingediend. Er is sterk behoefte aan stevige regie en sturing via de klachtencoördinatie. Dit wordt erkend door het gemeentebestuur en met de overheveling van de klachtencoördinator van Juridische Zaken naar Klantcontactcentrum wordt hier invulling aan gegeven.

Overheveling middelen Onderwijs Achterstanden Beleid

Op basis van de laatste inschatting van de kosten voor 2020-2022 blijkt dat er in 2020 circa € 650.000 niet wordt besteed door een lager dan verwachte besteding op Peuteropvang. Deze middelen zijn nodig om verwachte tekorten in 2021 en 2022 op te vangen.

Overheveling voor servicekosten Internationale school

Bij de huur van de Oorkondelaan t.b.v. de Internationale School (ISH) worden de huur- en servicekosten door de gemeente vooruitbetaald aan de verhuurder. Er worden door de ISH meer vierkante meters dan strikt noodzakelijk gehuurd. De servicekosten en de meerkosten voor die vierkante meters, worden doorbelast aan het schoolbestuur. Met deze wijziging worden de

servicekosten en bijbehorende doorbelasting op de juiste kostenplaatsen en hoofdrekeningen begroot.

Overheveling Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg

Vanuit het programma Burger, bestuur en veiligheid vindt een budgetoverheveling van € 12.000 plaats naar het programma Ondersteuning en zorg. Het betreft hier de beleidsadvisering omtrent 'huisverbod' als onderdeel van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg.

Regeling Reductie Energiegebruik

Het doel van de regeling is het verminderen van CO₂-uitstoot door het nemen van energiebesparende maatregelen door huiseigenaren en, in ondergeschikte mate, huurders. Met deze regeling kunnen gemeenten projecten opzetten waarmee huiseigenaren voorgelicht en gestimuleerd worden om energiebesparende maatregelen te nemen. Hiervoor is voor Haarlem € 1,079 miljoen beschikbaar gesteld door het rijk (verdeeld over 2020 en 2021).

Subsidie nazorg ex gedetineerden

De subsidieaanvraag bij het Ministerie van J&V in verband met de nazorg van ex-gedeteneerden van € 23.000 is toegekend. Dit wordt nu in de begroting verwerkt. Het betreft een incidentele bijdrage voor jaar 2020.

Uitbreiding bereikbaarheidscoördinator

Er is ontoereikende capaciteit beschikbaar voor de uitvoering van het takenpakket van een bereikbaarheid coördinator (0,5 fte). De bereikbaarheidscoördinator fungeert als veiligheids- en bereikbaarheid coördinator voor de tijdelijke wegafsluitingen bij werkzaamheden en evenementen. Gebleken is dat nu de druk op mobiliteit toeneemt, meer projecten in uitvoering gaan, de vergroting van het autoluwe gebied is gerealiseerd en er complexere vraagstukken liggen, daarmee het aantal aanvragen voor advies groeit en dus ook de tijd die met het takenpakket gemoeid is, is toegenomen (meer dan berekend in 2018). De vergaderfrequentie met alle partners is inmiddels uitgebreid naar 2 keer per maand i.p.v. 1 keer per maand. De 0,5 fte wordt logischerwijs door 1 persoon ingevuld, hetgeen kwetsbaar is bij vragen tijdens vakantie/ziekte. Voorgesteld wordt de functie met 0,25 fte (schaal 12) uit te breiden en hiermee de druk en de kwetsbaarheid op te lossen door er een vaste procesmanager voor een gedeelte van zijn/haar tijd bij te schakelen.

Uitvoering Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB)

In het kader van de Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB) worden inhuurkrachten voor de Havendienst en NME/Kinderboerderij omgezet in formatie. (1,78 fte Havendienst en 0,21 fte NME/Kinderboerderij) op jaarbasis € 41.000.

Verdeling budget generatiepact

Op grond van het generatiepact worden middelen verdeeld naar de afdelingen welke een beroep doen op het budget.

Verhoging bijdrage VRK voor meldpunt Wvggz

Een verhoging in de gemeenschappelijk bijdrage aan de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) van € 30.000 wordt gedekt uit de Wvggz middelen, omdat de GGD (als onderdeel van de VRK) een meldpunt heeft ingericht voor de uitvoering van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz).

Verhoging budget statushouders

Haarlem werkt op verschillende terreinen al in lijn met de nieuwe wet Inburgering. De bijdrage die Vluchtelingenwerk daaraan levert wordt niet gedekt door de Rijksbijdrage Maatschappelijke Begeleiding die daar tegenover staat. Hierdoor ontstaat er voor 2020 en 2021 een tekort op het budget Statushouders. Aangezien de Haarlemse werkwijze vooruitloopt op de nieuwe wet, betekent dit dat de gemeente de integratie-uitkering Inburgering 2020, bedoeld ter voorbereiding van de invoering van de nieuwe wet in 2021, niet volledig nodig heeft voor dit doel. Het tekort in 2020 van € 50.000 kan uit het restant van deze uitkering gedekt worden.

3.9 Reservemutaties

BV	Omschrijving reservemutaties	2020	2021	2022	2023	2024
11	Reserve Duurzame Sportvoorziening: Onttrekking	50 n	50 n	50 n	50 n	50 n
11	Reserve Duurzame Sportvoorziening: Toevoeging	-50 v	-50 v	-50 v	-50 v	-50 v
12	Ambtelijke lasten Opvang, wonen en herstel	19 n				
21	Ambtelijke lasten Opvang, wonen en herstel	54 n				
22	Ambtelijke lasten Opvang, wonen en herstel	3 n				
23	Ambtelijke lasten Opvang, wonen en herstel	-85 v				
73	Ambtelijke lasten Opvang, wonen en herstel	9 n				
23	Reserve Opvang, wonen en herstel: Onttrekking	-485 v				
23	Bijstellingen regionale budgetten Opvang, Wonen en Herstel	-2.718 v				
23	Reserve Opvang, wonen en herstel: Toevoeging	2.718 n				
31	Regionaal budget werkbedrijf	42 n				
31	Reserve Regionaal Werkbedrijf: Onttrekking	-42 v				
32	Overbesteding bijzonder bijstand	350 n				
32	Reserve Minimagelden: Onttrekking	-350 v				
41	Impulsaanvraag Zuid-West	130 n				
41	Reserve Ongedeelde stad: Onttrekking	-130 v				
43	Geactualiseerd Meerjaren Perspectief Grondexploitaties	681 n				
53	Geactualiseerd Meerjaren Perspectief Grondexploitaties	-130 v				
72	Geactualiseerd Meerjaren Perspectief Grondexploitaties	-22 v				
43	Reserve Grondexploitatie: Lagere onttrekking	247 n				
43	Reserve Grondexploitatie: Lagere toevoeging	-928 v				
51	Voordelen ledverlichting project	-182 v	-182 v	-182 v	-182 v	-182 v
51	Reserve Energiebesparing: Toevoeging	182 n	182 n	182 n	182 n	182 n
51	Financiën 'Land in Zicht'	130 n				
51	Reserve Grondexploitatie: Onttrekking	-130 v				
52	Actualiseren werkplan onderhoud vastgoed	-400 v				
53	Actualiseren werkplan onderhoud vastgoed	3.791 n				
73	Actualiseren werkplan onderhoud vastgoed	1.213 n				
53	Reserve Vastgoed: Onttrekking	-5.004 v				
52	Reserve Vastgoed: Toevoeging	400 n				
53	Actualisatie verkopen vastgoed	-254 v				
53	Reserve Vastgoed: Onttrekking	-750 v				
53	Reserve Vastgoed: Toevoeging	1.004 n				
53	Gebiedsvisie Kleverlaanzone	-120 v				
53	Reserve Vastgoed: Lagere onttrekking	120 n				

Inzet surplus reserve grondexploitaties van € 5 miljoen:

72	Reserve Grondexploitatie: Onttrekking	-5.000	v						
72	Reserve Ongedeelde stad: Toevoeging	5.000	n						
72	Reserve Groei van de Stad: Lagere onttrekking	1.361	n	1.361	n	1.361	n	1.361	n
72	Reserve Groei van de Stad: Lagere toevoeging	-1.361	v	-1.361	v	-1.361	v	-1.361	v
72	Algemene reserve: Onttrekking	-8.000	v						
72	Risicoreserve: Toevoeging/Onttrekking	3.000	n	-1.000	v				
Totaal wijzigingen met reserves		-5.637	v	-1.00	v	0	v	0	v

Toelichting reservemutaties

Bijstellen toevoeging en onttrekking reserve sportaccommodaties

In 2019 is voorgesteld om te bezuinigen op duurzame sportvoorzieningen. Deze worden gedekt uit de reserve duurzame sportvoorziening. De exploitatiebudgetten zijn hier destijds voor aangepast maar de begrote toevoeging en onttrekking aan de reserve niet. Middels deze financiële wijziging wordt daarom zowel de begrote toevoeging als onttrekking naar beneden bijgesteld met € 50.000.

Ambtelijke lasten Opvang, wonen en herstel

Conform het besluit in de Voortgangsrapportage 2020 is een reserve Opvang, Wonen en Herstel opgezet. Hier moeten de kosten voor de ambtelijke inzet inclusief overhead doorbelast worden naar de producten. Middels deze financiële wijziging wordt deze doorbelasting uitgevoerd. Echter, het doorbelasten van overheadkosten naar producten is niet toegestaan onder de BBV regels en moet daarom apart worden toegevoegd als kosten bij het bepalen van de stand van de reserve Opvang, Wonen en Herstel. Voor 2020 wordt een bedrag van € 485.000 onttrokken aan de reserve Opvang, Wonen en Herstel voor dekking van de bestaande overheadlasten op programma 7. Dit leidt tot een incidenteel voordeel voor de algemene middelen.

Verwachte bijstellingen regionale budgetten Opvang, Wonen en Herstel

Op basis van een inschatting van de kosten voor 2020 worden de regionale budgetten middels deze financiële wijziging bijgesteld en verrekend met de reserve Opvang, Wonen en Herstel. Voor Beschermd Wonen en Regio Aanpak Huiselijk Geweld wordt ingeschat dat de voor 2020 begrote middelen voor een bedrag van € 3.260.00 niet volledig zullen worden ingezet. Voor Huisvesting Kwetsbare Doelgroepen (Skaevhuse, Domus+ en verbouwing en inrichtingskosten Perron 18) wordt tegelijkertijd een budget van € 542.000 geraamd om de kosten in 2020 te dekken. Het verwachte resterende saldo van € 2.718.000 wordt toegevoegd aan de reserve Opvang, Wonen en Herstel.

Tot nu toe worden onderbestedingen aan de reserve Opvang, wonen en herstel gedoteerd, omdat het regionale middelen betreft, die de gemeente Haarlem als centrumgemeente ontvangt en besteed. Door de dotatie van € 2,7 miljoen neemt de omvang van de reserve opnieuw toe tot ongeveer € 7,0 miljoen. De afgelopen jaren is gebleken dat er ieder jaar sprake is van financiële voordelen op het regionale takenpakket, een financiële buffer van € 7,0 miljoen is daarvoor niet nodig. Daarom wordt gewerkt aan een voorstel om een deel van de reserve uit te keren aan alle gemeenten, waarbij het Haarlemse aandeel voorlopig wordt gesteld op € 1 miljoen.

Voorwaarden reserve Opvang, Wonen en Herstel

Bij de Voortgangsrapportage 2020 is de reserve Opvang, Wonen & Herstel ingesteld. De voorwaarden en de berekeningswijze van deze reserve zijn daarbij niet expliciet in de besluitvorming opgenomen. Dat wordt bij deze Bestuursrapportage alsnog gedaan.

De voorwaarden en berekeningswijze van de reserve Opvang, Wonen en Herstel zijn opgenomen in bijlage 3 van deze Bestuursrapportage. Aan de besluitpunten bij deze Bestuursrapportage 2020 wordt toegevoegd dat:

De raad besluit:

- In te stemmen met de voorwaarden en berekeningsmethode van de reserve Opvang, Wonen en Herstel zoals opgenomen in bijlage 3 van deze Bestuursrapportage
- Dat het gehele saldo van de reserve Opvang, Wonen en Herstel, conform nog nader te bepalen afspraken van de regionale stuurgroep, voor specifieke bestedingen kan worden ingezet en dat hiervoor is geen afzonderlijk raadsbesluit van de gemeenteraad van Haarlem nodig is

Regionaal budget werkbedrijf

Ten behoeve van het werkbedrijf is in de afgelopen jaren een bedrag van in totaal € 1.000.000 aan de gemeente toegekend. Deze regionale middelen waren eind 2019 nog niet volledig benut. De kosten van het werkbedrijf over 2020 zijn gelijk aan het restant van de reserve (€ 42.428) en worden nu aan deze reserve onttrokken.

Overbesteding bijzondere bijstand

De begroting voor bijzondere bijstand bedraagt dit jaar € 300.000 minder dan vorig jaar. Dit wordt vooral veroorzaakt door een daling in de beschikbare middelen voor beschermingsbewind. In de Programmabegroting 2018-2022 is voor de jaren 2018 en 2019, 1 miljoen extra beschikbaar gesteld voor het minimabeleid, met name om het tekort op de jaarlijks toegenomen kosten voor beschermingsbewind op te vangen. Vervolgens is in de Kadernota 2018 structureel € 750.000 vanaf 2020 beschikbaar gesteld om deze kosten beschermingsbewind te dekken. Hierdoor is er vanaf dit jaar structureel € 250.000 minder beschikbaar voor beschermingsbewind. Deze begrote daling in lasten doet zich echter dit jaar nog maar beperkt voor. De verwachting is dat de lasten vanaf 2021 wel weer in lijn gaan lopen met de begroting, mede door extra inzet en doordat de toegekende formatie BooM (Budgetondersteuning op Maat) vanaf het vierde kwartaal voor het eerst volledig op sterkte is. Naast de verwachte overschrijding op beschermingsbewind is de verwachting dat de kosten bijzondere bijstand in de laatste maanden van dit jaar ongeveer € 100.000,- hoger zullen liggen dan gebruikelijk door de gevolgen van de economische situatie tijdens de coronacrisis. De structurele effecten wordt opgevoerd in de Programmabegroting 2021. Voorgesteld wordt om de overbesteding van de kosten bijzondere bijstand van € 350.000,- incidenteel te dekken uit de reserve minimagelden. Over-en onderbestedingen bijzondere bijstand rekenen volgens de gebruikelijke wijze jaarlijks af met deze reserve.

Impulsaanvraag Zuid-West

De ontwikkelzone Zuid West is één van de acht ontwikkelzones binnen Haarlem. Op dit moment wordt er gewerkt aan een strategie voor ontwikkeling van dit gebied, waarbij de ruimtelijke kwaliteit, realisatie ongedeelde stad en leefbaarheid centrale punten zijn. Er zijn negen deelgebieden, die binnen een gemeenschappelijk kader de komende jaren, gefaseerd tot uitvoering zullen komen. Zone zuidwest is een van de sleutelprojecten, waarvoor na de zomer een aanvraag volgt om een beroep te doen op de impuls gelden van Binnenlandse Zaken. Om de aanvraag kansrijk en tijdig te kunnen doen is een versnelling nodig in het proces en versterking nodig op inhoud en inzet van het kernteam zone zuidwest. De benodigde versterking betreft interne inzet, faciliteiten en externe deskundigheid. Hiervoor is in 2020 een werkbudget nodig van € 130.000. Dit wordt gedekt door een onttrekking uit de reserve Ongedeelde stad.

Geactualiseerd Meerjaren Perspectief Grondexploitaties

Met deze wijziging wordt het geactualiseerde Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG) opgenomen in de begroting voor de jaarschijf 2020.

Toevoeging Reserve Energiebesparing

De raad heeft het college bij de Kadernota 2019 de opdracht gegeven om de mogelijkheden voor het opzetten van een 'revoluerend fonds energiebesparing' uit te werken. Met het RFE wordt beoogd de budgettaire vrijval als gevolg van lagere energierekening opnieuw in te zetten voor financieel renderende duurzaamheidsmaatregelen. Bij de Kadernota 2019 is besloten om dit voor het eerst te gaan toepassen op het ledverlichting project. Dit leidt tot een toevoeging aan de nieuw te vormen reserve Energiebesparing van € 182.000, jaarlijks.

De raad besluit de reserve Energiebesparing in te stellen onder de volgende voorwaarden:

Naam van de reserve	Energiebesparing
Programma	7. Algemene dekkingsmiddelen en overhead
Doel van de reserve	Vanuit de reserve wil de gemeente de afschrijvingslasten voor (renderende) duurzaamheidsinvesteringen dekken. In de praktijk blijkt namelijk dat renderende investeringen uit blijven. Het RFE kan hier mogelijk faciliterend optreden om de verduurzamingsopgave te versnellen.
Functie	Bestedingsfunctie
Budgethouder	Afdelingshoofd Concerncontrol
Voeding	De voeding bestaat uit gemeentelijke middelen. In de Kadernota 2019 is besloten om het principe van het RFE voor het eerst toe te passen op het ledverlichting project. Dit leidt tot een dotatie van van € 182.000, jaarlijks. De reserve wordt gevoed door projecten/maatregelen met budgettaire vrijval als gevolg van verwachte lagere energierekening. Toekomstige onttrekkingen dienen gelijk te zijn aan de afschrijvingslast behorend bij (duurzaamheids)investering waarvoor energiebesparing wordt gerealiseerd. Voor dotaties is een afzonderlijk raadsbesluit benodigd. Door middel van de reservering, kan de gemeente duurzaamheidsmaatregelen versnellen.
Bestedingsraming	-
Maximale omvang	n.v.t.
Minimale omvang	€ 0
Omvang -07-2020	€ 182.000 (na besluitvorming Bestuursrapportage 2020)
	Nader te bepalen
Maximale duur/ datum opheffen	
Bijzonderheden	

Financiën 'Land in Zicht'

Bij de afsluiting van de grondexploitatie 'Land in Zicht' is destijds een voorziening getroffen voor het definitief inrichten van de openbare ruimte. Door lange procedures met veel extra overleg, extra interne en externe advisering en aanpassingen in het ontwerp was de voorziening niet voldoende en is deze bij Voortgangsrapportage 2019 aangevuld met € 110.000 uit de Reserve Grex. Doordat er door bewoners beroep is aangetekend tegen de omgevingsvergunning is de uitvoering van de werkzaamheden opnieuw vertraagd en heeft hierdoor niet plaatsgevonden in 2019, maar vindt plaats in 2020. Als gevolg van deze nieuwe vertraging is het benodigde budget voor 2020 inmiddels opgelopen tot € 130.000. In 2019 heeft de voorgestelde onttrekking van € 110.000 niet plaatsgevonden. Voorgesteld wordt € 130.000 te onttrekken aan de reserve Grondexploitaties in 2020.

Actualiseren werkplan onderhoud vastgoed

Conform de vastgestelde Nota Onderhoudskosten wordt een onttrekking gedaan van € 5 miljoen uit

de reserve Vastgoed ter dekking van de kosten voor planmatig onderhoud die boven de begroting uitkomen.

Actualisatie verkopen vastgoed

Middels deze financiële wijziging worden de gerealiseerde verkoopbaten en de betreffende lasten om de verschillende verkopen mogelijk te maken verrekend met de reserve Vastgoed. De bruto verkoopopbrengst betreft de volgende onroerende zaken:- Indische straat 10, € 310.000- Leidsevaart 362, € 175.000- Brouwersstraat 30zw, € 265.000- Ooievaarstraat 34, € 312.000. Dit resulteert in een toevoeging aan de reserve van €1.004.000 (de resterende boekwaardes zijn in mindering gebracht op de brutoverkoopopbrengst). Daarnaast worden de verkoopkosten van € 750.000 conform de Nota Verkoopkosten aan de reserve vastgoed onttrokken. Dit betreft:- Algemene verkoopkosten € 400.000 - Bouwrijp maken Minckelersweg, € 250.000 en - Proceskosten 2020 verkoop Egelantier, € 100.000.

Gebiedsvisie Kleverlaanzone

Bij de verkoop van Huis ter Cleef is besloten dat de netto-opbrengsten ten gunste komen aan de Kleverlaanzone. Later is besloten dit specifiek toe te wijzen aan het Steunfonds Haarlemmer Kweektuin. Jaarlijks worden deze bedragen op basis van de begroting van de Haarlemmer Kweektuin onttrokken aan de Vastgoedreserve en uitgegeven aan de doelen die het steunfonds heeft gesteld. De oorspronkelijke raming van de kosten bleek te hoog ingeschat. Door neerwaartse bijstelling van de kosten is ook het beroep op de reserve vastgoed van € 120.000 naar beneden bijgesteld.

Inzet surplus reserve grondexploitaties van € 5 miljoen

Conform de Voortgangsrapportage 2020 stelt het college de Raad voor om het surplus van € 5 miljoen te onttrekken aan de Reserve Grondexploitatie en toe te voegen aan de bestemmingsreserve Ongedeelde Stad. De totale reserve Ongedeelde Stad (€ 10 miljoen inclusief de toevoeging van € 5 miljoen.) is noodzakelijk om aan te wenden voor de impulsaanvraag ontwikkelzone Zuidwest.

Technische wijziging reserve Groei van de Stad

Bij de Kadernota 2018 is, ter dekking van de beleidsintensivering uit het coalitieprogramma Duurzaam Doen, de reserve Groei van de Stad ingezet. Deze dekking is verwerkt als een structurele onttrekking aan de reserve Groei van de Stad. Het heeft echter de voorkeur om de dekking te verwerken door het verlagen van de structurele dotatie aan de reserve Groei van de Stad. Deze, voor de reserve neutrale technische wijziging, is in deze Bestuursrapportage verwerkt.

Ontwikkeling Algemene Reserve

De verwachte eindstand van de algemene reserve verslechtert in jaar 2020 na vaststellen van de Bestuursrapportage met **€ 8 miljoen**. De verwachte stand van de algemene reserve per 31 december 2020 komt hiermee op **€ 22,6 miljoen**. Het tekort in 2020 is naast de gevolgen van de coronacrisis ontstaan door de groei van uitgaven binnen Jeugd en Wmo. Conform de richting opgenomen in de Kaderbrief 2021 wordt dit tekort ten laste van de algemene reserve gebracht. In de begroting 2021, wordt nader ingegaan op de gevolgen voor het weerstandsvermogen van de gemeente. Het verwachte jaarresultaat 2020 en de ontwikkeling van de algemene reserve blijven prognoses. Het definitieve resultaat bij de jaarrekening 2020 en de stand van de Algemene Reserve, kan van deze prognose afwijken.

Storting risicoreserve

Het Rijk heeft bekend gemaakt dat gemeenten, provincies en waterschappen aanvullende compensatie in het kader van de coronacrisis krijgen. Het is onzeker of het Rijk dezelfde verdeelmaatstaven hanteert als bij het 1ste steunpakket. Daarnaast heeft het rijk in de brief aangaande *aanvullende compensatie coronacrisis voor medeoverheden* aangegeven dat begin volgend jaar er een afrekening zal plaatsvinden t.a.v. de inkomstenderving (zoals; toeristenbelasting

en parkeergeleden). Er bestaat nog veel onzekerheid omtrent de werkelijke misgelopen inkomsten uit toeristenbelasting. Bovendien is gebleken dat mede door de versoepeling van de rijksmaatregelen de parkeerbaten minder terugliepen dan verwacht. Bij het beschikbaar stellen van de 2de tranche heeft het rijk aan gegeven in 2021 op basis van nacalculatie de compensatie voor corona vast te stellen. Om te voorkomen dat nacalculatie van de bijdrage leidt tot een financieel nadeel in 2021 wordt er € 3 miljoen (voor beide compensatie pakketten, € 1 miljoen) gereserveerd in een nieuw in te stellen risicoreserve. Tot slot is er nog géén volledig inzicht in het aanvullende beroep (tranche 2) wat de organisatie zal moeten doen in kader van de coronacrisis, hiervoor wordt ook € 1 miljoen gereserveerd.

De gevolgen van de coronacrisis beperken zich niet tot het jaar 2020, gezien de financiële druk die ontstaat in 2021, wordt er het jaar 2021 een beroep van € 1 miljoen gedaan op de in deze Bestuursrapportage opgerichte risicoreserve. De opbrengst van 2020 wordt vereffend met 2021.

De raad besluit de Risicoreserve in te stellen onder de volgende voorwaarden:

Naam van de reserve	Risicoreserve
Programma	7 Algemene dekkingsmiddelen en overhead
Doel van de reserve	Gedeeltelijke reservering van ontvangen rijksmiddelen (1 ^e en 2 ^e tranche) vanwege corona in verband met nacalculatie in 2021
Functie	Voorkomen dat nacalculatie van de bijdrage leidt tot een financieel nadeel in 2021
Budgethouder	Afdelingshoofd Concerncontrol
Voeding	Eenmalige storting van € 3 miljoen (Bestuursrapportage 2020)
Bestedingsraming	Aanwending voor nacalculatie van het rijk. Het saldo dat niet aangewend hoeft te worden valt vrij als het rijk de bijdrage heeft vastgesteld.
Maximale omvang	€ 3 miljoen
Minimale omvang	0
Omvang (31-12-2020)	€ 3.000.000
Maximale duur/ datum opheffen	Tot vaststelling van de rijksbijdrage, verwacht in 2021. Daarna wordt de reserve opgeheven.
Bijzonderheden	

3.10 Meerjarig overzicht belangrijkste reserves

Reserves

Naam	1-1-2020	Toevoeging	Onttrekking	31/12/2020
Algemene reserve	37.132	17.086	-31.640	22.578
Grondexploitatie	22.030	4.321	-10.247	16.104
Totaal reserves	59.162	21.407	-41.887	38.682

Meerjarenoverzicht reserves

Naam	1/1/2021	Mutatie	1/1/2022	Mutatie	1/1/2023	Mutatie	1/1/2024	Mutatie	1/1/2025
		2021		2022		2023		2024	
Algemene reserve	22.578	-1.045	21.533	1.014	22.546	2.623	25.169	2.000	27.169
Grondexploitatie	16.104	-964	15.140	6.009	21.149	1.654	22.803	3.009	25.812
Totaal	38.682	-2.009	36.672	7.023	43.695	4.277	47.972	5.009	52.981

3.11 Budgetoverheveling

Budgetten kunnen uitsluitend worden besteed in het jaar, waarvoor ze zijn toegekend en waarvan de prestaties ook dat jaar worden verricht. Indien blijkt dat een prestatie niet meer in dat jaar gerealiseerd kan worden, bestaat de mogelijkheid het (restant)budget over te hevelen naar het volgende jaar, waarin de prestatie dan alsnog wordt uitgevoerd. Hiermee wordt voorkomen dat opnieuw budget moet worden aangevraagd. Deze budgetoverheveling valt onder het budgetrecht van de raad en vraagt daarom expliciete besluitvorming.

Uiteraard wordt niet beoogd om niet-bestede middelen zomaar over te hevelen. Wensen voor budgetoverheveling hebben we daarom aan de volgende criteria getoetst:

- Er is een beleidsinhoudelijke noodzaak (onderbouwing) en er moet samenhang zijn tussen de middelen en werkzaamheden waarvoor overheveling wordt gevraagd.
- Uitvoering volgend jaar past binnen de werkplannen.
- De dotatie heeft uitsluitend betrekking op incidenteel beschikbaar gestelde budgetten c.q. incidenteel opgehoogde budgetten (deze passen niet altijd in een kalender-jaarschijf). Hiermee wordt voorkomen dat de activiteit niet kan worden voortgezet.
- Gevraagde budgetoverheveling moet materieel zijn; als ondergrens wordt hiervoor € 100.000 aangehouden.

In deze Bestuursrapportage is getoetst of er budgetten resteren, waarvan de prestaties niet (geheel) meer worden verricht in 2020 en die voldoen aan de hiervoor genoemde criteria.

Op basis van deze criteria wordt voorgesteld de hierna genoemde restantbudgetten over te hevelen door middel van een storting in de reserve budgetoverheveling en deze overgehevelde middelen na 1 januari 2021 weer te onttrekken aan de reserve budgetoverheveling en conform de oorspronkelijke doelstelling weer toe te voegen aan de desbetreffende budgetten.

Beleids- veld	Omschrijving budgetoverhevelingen	2020	2021	2022	2023	2024
21	Overhevelen middelen Programma Digitale Transformatie naar aanleiding van vertraging projecten door Corona	-140 v	140 n			
32	Overhevelen middelen Programma Digitale Transformatie naar aanleiding van vertraging projecten door Corona	-100 v	100 n			
33	Overhevelen middelen Programma Digitale Transformatie naar aanleiding van vertraging projecten door Corona	-95 v	95 n			
31	Overhevelen middelen Perspectief op Werk	-1.250 v	1.250 n			
41	Budgetoverheveling Implementatie Omgevingswet	-100 v	100 n			
42	budgetoverheveling Philharmonie	-284 v	284 n			
51	Uitvoeringsprogramma SOR	-500 v	500 n			
62	Budgetoverheveling Dienstverleningsvisie	-40 v	40 n			
72	Versterking arbeidsmarktregio's	-77 v				
31	Versterking arbeidsmarktregio's		77 n			
72	Invoeringskosten wet inburgering	-271 v				
31	Invoeringskosten wet inburgering		271 n			
<i>Subtotaal exploitatie:</i>		-2.857 v	2.857 n			
Toevoeging/onttrekking reserve Budgetoverheveling:		2.857 n	-2.857 v			

Toelichting budgetoverhevelingen

Overhevelen middelen Programma Digitale Transformatie n.a.v. inzet op projecten door Corona

Als gevolg van de coronacrisis is de geplande capaciteit voor de uitvoering van de projecten binnen het Programma Digitale Transformatie naar het project Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers ("TOZO") gegaan. Hierdoor hebben de projecten binnen het sociaal domein vertraging opgelopen en wordt middels deze financiële wijziging voorgesteld om de niet ingezette middelen in 2020 over te hevelen naar 2021.

Overhevelen middelen Perspectief op Werk

Centrumgemeente Haarlem heeft in juli 2019 namens alle regionale partijen een aanvraag regionaal actieplan Perspectief op Werk ingediend en voor de uitvoering van het plan budget aangevraagd bij het Rijk. Het Rijk heeft twee keer € 1 miljoen per jaar toegekend, dit budget is uitgekeerd via de Decembercirculaire 2019 (€ 1 miljoen) en de Meicirculaire 2020 (€ 1 miljoen). Respectievelijk dienen de beschikbaar gestelde middelen uit de decembercirculaire voor de financiering van de uitvoer van het plan in 2020 en de beschikbaar gestelde middelen uit de Meicirculaire ter financiering van het plan in 2021. De middelen uit de meicirculaire dienen derhalve doorgezet te worden naar volgend jaar. Door de gevolgen van de coronacrisis heeft het plan enige vertraging opgelopen. Het miljoen beschikbaar voor 2020 wordt daardoor naar verwachting niet volledig uitgegeven. De verwachting is dat de werkelijke uitgaven dit jaar € 750.000 zullen betreffen. Het restant dient ook overgeheveld te worden naar volgend jaar.

Budgetoverheveling Implementatie Omgevingswet

In 2020 en 2021 wordt gewerkt aan de implementatie van de Omgevingswet. Een belangrijk aspect van de Omgevingswet is de aansluiting op een landelijk Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Hiervoor zijn nieuwe applicaties nodig en er lopen hiertoe verschillende aanbestedingstrajecten. De aanbesteding van de applicatie voor het Omgevingsplan was voorzien in 2020. Echter is de markt voor dergelijke applicaties, mede als gevolg van uitstel van de inwerkingtreding van de Omgevingswet, nog dermate in ontwikkeling dat het niet opportuun is deze aanbesteding in 2020 uit te voeren. Daarom wordt voorgesteld het voor de aanbesteding begrote budget van € 100.000 door te schuiven naar 2021.

Budgetoverheveling Philharmonie

De Philharmonie wil een aantal kleinere vervangings- en onderhoudsprojecten voor in totaal € 284.000 doorschuiven naar 2021. De reden voor dit uitstel is dat de agenda van de Philharmonie als gevolg van onderhouds- (o.a. schilderwerk en verbouwing foyers) en vervangingsprojecten (o.a. koeling, beveiliging en theatertechniek) geen ruimte bood om dit nog voor de heropening van medio augustus te kunnen uitvoeren. Gezien de coronamaatregelen wil de Philharmonie om verder omzetverlies te beperken tot het eind van dit jaar de zalen en bijbehorende ruimten niet afsluiten voor vervangingsprojecten en vraagt om uitstel naar 2021.

Uitvoeringsprogramma SOR

De projecten in het Uitvoeringsplan Structuurvisie Openbare Ruimte (SOR) zijn abstract en op hoofdlijnen beschreven. Bij de concretisering van de maatregelen ontstaat er meer inzicht in de te verwachten effecten van de projecten. Het is gebleken dat de concretisering van veel projecten meer tijd kost dan verwacht en dit daardoor niet binnen de geplande termijn kan worden gerealiseerd. Ook blijkt dat een aantal maatregelen niet leidt tot de gewenste effecten, of niet uitvoerbaar is binnen het beschikbare budget (verkeersveiligheid Fustweg, Nieuwe Entree Schoteroog, Spaarnwoude fietsparkeren). Voor deze maatregelen moeten nieuwe oplossingen worden uitgewerkt. De coronacrisis heeft bovendien geleid tot het minder effectief samenwerken

bij de detaillering van maatregelen. Zo zijn de mogelijkheden rond participatie beperkt en is ook de beschikbaarheid van medewerkers beperkter de afgelopen periode. Deze vertraging kan in de komende maanden niet worden ingelopen. Omwille van de noodzakelijke extra tijd is het nodig om budget over te hevelen naar het volgend jaar.

Budgetoverheveling Dienstverleningsvisie

In 2020 en 2021 wordt gewerkt aan het opstellen van de visie op Dienstverlening en het uitvoeringsprogramma. Het opstellen van de visie heeft – mede door de coronacrisis – vertraging opgelopen. Daarom wordt voorgesteld om een deel van het programmabudget 2020 door te schuiven naar 2021 (€ 40.000, budgettair neutraal). De dienstverleningsvisie zal inzicht geven in de kosten en dekking van de realisatie van de sleutelprojecten uit de visie. Het doorontwikkelen van de website is reeds voorzien in het investeringsplan (Digitale transformatie, IP M&S102). De investeringskosten van € 150.000 zijn gedekt, de realisatie is in 2021. Bij het vaststellen van de visie op dienstverlening wordt de raad voorgesteld dit krediet vrij te geven.

Versterking arbeidsmarktregio's

Bij de Meicirculaire is € 77.000 ontvangen om de regiefunctie van de centrumgemeente voor de samenwerking en de gezamenlijke publieke werkgeversdienstverlening in de arbeidsmarktregio's duurzaam te ondersteunen en versterken. Na overleg met relevante partners zal worden besloten hoe deze regionale middelen vanaf 2021 zullen worden ingezet om invulling te geven aan dit doel. Dit jaar leidt dit niet tot uitgaven. De gelden beschikbaar gesteld voor 2020 worden daarom doorgeschoven naar volgend jaar.

Invoeringskosten wet inburgering

Bij de meicirculaire zijn incidentele middelen voor de invoeringskosten wet inburgering beschikbaar gesteld. Deze dienen ter dekking voor kosten van de inrichting van processen, ICT, communicatie en voor het bekostigen van opleidingen. De meeste van deze invoeringskosten zullen echter volgend jaar pas gemaakt worden. Voorgesteld wordt om € 271.000 over te hevelen naar 2021.

3.12 Begrotingswijziging Bestuursrapportage 2020

Progr.	Omschrijving programma/beleidsveld	Begroting	2020 Voorstel wijziging	Begroting gewijzigd	2021 Voorstel wijziging	2022 Voorstel wijziging	2023 Voorstel wijziging	2024 Voorstel wijziging
1	Maatschappelijke participatie							
	<i>Lasten (exclusief mutaties reserves)</i>							
1.1	Onderwijs en sport	40.547	314	40.861				
1.2	Sociale basis	30.439	189	30.628	191	191	191	191
	<i>Baten (exclusief mutaties reserves)</i>							
1.1	Onderwijs en sport	-7.629	-283	-7.912				
1.2	Sociale basis	-106	0	-106				
	<i>Toevoegingen/onttrekkingen reserves</i>	-571	0	-571				
1	Totaal Maatschappelijke participatie	62.680	221	62.901	191	191	191	190
2	Ondersteuning en zorg							
	<i>Lasten (exclusief mutaties reserves)</i>							
2.1	Voorzieningen volwassenen	38.922	3.568	42.490	262	122	122	122
2.2	Voorzieningen jeugd	31.671	2.713	34.383				
2.3	Opvang, wonen en herstel	66.875	-1.252	65.623	147	147	147	147
	<i>Baten (exclusief mutaties reserves)</i>							
2.1	Voorzieningen volwassenen	-1.021	-175	-1.196				
2.2	Voorzieningen jeugd	-90	0	-90				
2.3	Opvang, wonen en herstel	-3.423	-52	-3.475	-45	-45	-45	-45
	<i>Toevoegingen/onttrekkingen reserves</i>	-2.549	2.373	-176	-140			
2	Totaal Ondersteuning en zorg	130.385	7.175	137.560	224	224	224	224
3	Werk en inkomen							
	<i>Lasten (exclusief mutaties reserves)</i>							
3.1	Werk	24.750	-953	23.797	1.598			
3.2	Inkomen	69.364	26.230	95.594	100			
3.3	Schulden	2.279	-443	1.836	95			
	<i>Baten (exclusief mutaties reserves)</i>							
3.1	Werk	-311	0	-311				
3.2	Inkomen	-59.389	-28.083	-87.471				
3.3	Schulden	-222	0	-222				
	<i>Toevoegingen/onttrekkingen reserves</i>	-1.000	1.400	400	-1.793			
3	Totaal Werk en inkomen	35.472	-1.848	33.623	0	0	0	0
4	Duurzame stedelijke vernieuwing							
	<i>Lasten (exclusief mutaties reserves)</i>							
4.1	Duurzame stedelijke ontwikkeling	12.478	1.314	13.791	1.014	522	212	82
4.2	Economie, toerisme en cultuur	32.102	-251	31.851	317	33	33	33
4.3	Grondexploitaties	15.264	2.637	17.901				

Progr. Beleids- veld	Omschrijving programma/beleidsveld	Begroting	2020 Voorstel wijziging	Begroting gewijzigd	2021 Voorstel wijziging	2022 Voorstel wijziging	2023 Voorstel wijziging	2024 Voorstel wijziging
	Baten (exclusief mutaties reserves)							
4.1	Duurzame stedelijke ontwikkeling	-630	-1.000	-1.630	-229			
4.2	Economie, toerisme en cultuur	-1.169	0	-1.169				
4.3	Grondexploitatie	-16.234	-1.956	-18.190				
	Toevoegingen/onttrekkingen reserves	-918	-427	-1.345	-384			
4	Totaal Duurzame stedelijke vernieuwing	40.893	317	41.210	718	555	245	115
5	Beheer en onderhoud							
	Lasten (exclusief mutaties reserves)							
5.1	Openbare ruimte en mobiliteit	74.407	362	74.769	938	198	198	198
5.2	Parkeren	13.683	-132	13.552	218	203	203	203
5.3	Overige beheertaken	19.459	4.823	24.282	109	109	109	109
	Baten (exclusief mutaties reserves)							
5.1	Openbare ruimte en mobiliteit	-39.282	0	-39.282	-493	-493	-493	-493
5.2	Parkeren	-18.351	-750	-19.102	-848			
5.3	Overige beheertaken	-24.606	-1.266	-25.872	-324	-324	-324	-324
	Toevoegingen/onttrekkingen reserves	2.581	-3.678	-1.097	-318	182	182	182
5	Totaal Beheer en onderhoud	27.892	-641	27.251	-719	-126	-126	-126
6	Burger, bestuur en veiligheid							
	Lasten (exclusief mutaties reserves)							
6.1	Dienstverlening	7.235	-50	7.185	-25	-25	-25	-25
6.2	Gemeentelijk bestuur	6.505	-52	6.453	108	-32	-32	-32
6.3	Openbare orde en veiligheid	32.482	1.268	33.750	1.480	490	490	490
	Baten (exclusief mutaties reserves)							
6.1	Dienstverlening	-1.982	0	-1.982				
6.2	Gemeentelijk bestuur	-45	0	-45				
6.3	Openbare orde en veiligheid	-11.653	-558	-12.211				
	Toevoegingen/onttrekkingen reserves	-358	40	-318	-40			
6	Totaal Burger, bestuur en veiligheid	32.184	648	32.832	1.523	433	433	433
7	Algemene dekkingsmiddelen							
	Lasten (exclusief mutaties reserves)							
7.1	Lokale belastingen en heffingen	5.659	0	5.659				
7.2	Algemene dekkingsmiddelen	7.206	-1.719	5.487	-243			
7.3	Overhead	66.496	1.471	67.968	747	597	597	597
	Baten (exclusief mutaties reserves)							
7.1	Lokale belastingen en heffingen	-51.263	0	-51.263				
7.2	Algemene dekkingsmiddelen	-339.706	-9.040	-348.746				
7.3	Overhead	-11.084	-134	-11.218				
	Toevoegingen/onttrekkingen reserves	1.477	-5.000	-3.523	-1.000			

Progr. Beleids- veld	Omschrijving programma/beleidsveld	Begroting	2020 Voorstel wijziging	Begroting gewijzigd	2021 Voorstel wijziging	2022 Voorstel wijziging	2023 Voorstel wijziging	2024 Voorstel wijziging
7	Totaal Algemene dekkingsmiddelen	-321.215	-14.421	-335.637	-496	597	597	597
	Totaal saldo exclusief reserves	9.627	-3.259	6.369	5.116	1.693	1.383	1.253
	Toevoegingen/onttrekkingen reserves	-1.337	-5.292	-6.629	-3.675	182	182	182
	Totaal saldo inclusief mutaties reserves	8.291	-8.550	-260	1.441	1.875	1.565	1.435

NB: de som van bedragen kan afwijken wegens afrondingsverschillen.

4 Realisatie investeringen

3.1 Ontwikkeling Jaarschijf 2020

In de voorbereiding van de Kaderbrief 2021 / Voortgangsrapportage 2020 zijn de ramingen in het Investeringsplan geactualiseerd. De jaarschijf 2020 is daarbij bijgesteld tot € 70 miljoen. In de aanloop naar de Programmabegroting 2021-2025 is het Investeringsplan opnieuw geactualiseerd. Daarbij is een vernieuwde prognose voor de investeringen in 2020 opgesteld, wat heeft geleid tot een geactualiseerde jaarschijf voor dit jaar.

De geactualiseerde jaarschijf voor 2020 is € 50,8 miljoen. Dit houdt in dat de verwachte investeringen dit jaar ten opzichte van het Investeringsplan zoals dat was opgesteld voor de Kaderbrief, met € 19,2 miljoen zijn afgenomen. Deze investeringen zijn nu geraamd in de jaren 2021 en verder. Met het verschuiven van de investeringen zijn ook de verwachte inkomsten uit bijdragen van derden in die investeringen in tijd verschoven.

De getallen in de tabellen in dit hoofdstuk zijn bedragen x € 1.000,-

Jaarschijf 2019	Kaderbrief 2021	Begroting 2021-2025	Vershil
Raming uitgaven	75.861	56.400	19.461
Raming inkomsten	5.883	5.631	252
Saldo	69.978	50.769	19.209

Het Investeringsplan wordt vastgesteld bij de Programmabegroting 2021-2025.

3.2 Prognose investeringen

De prognose van € 50,8 miljoen ligt in lijn met de actualisatie van het Investeringsplan voor dat jaar in 2019. Toen werd voor de Programmabegroting de jaarschijf 2019 aangepast naar € 50,4 miljoen.

De prognoses zijn in onderstaande tabel geclusterd en per programma weergegeven.

Jaarschijf 2019	Kaderbrief 2021	Begroting 2021-2025	Mutatie	Percentage t.o.v. Kaderbrief
Programma 1	26.276	16.922	-9.354	64%
Programma 2	0	0	0	nvt
Programma 4	4.461	2.046	-2.415	46%
Programma 5	35.095	28.406	-6.689	81%
Programma 6	165	165	0	100%
Programma 7	3.981	3.231	-750	81%
Totaal	69.978	50.769	-19.209	73%

3.3 Toelichting op bijstelling jaarsnede 2020 per programma

Programma	Kaderbrief 2021	Begroting 2021-2025	Percentage t.o.v. Kaderbrief	Toelichting
1 Maatschappelijke participatie	26.276	16.922	64%	Bij de bouw van gymzalen voor De Kring en de Huibersschool en bij de huisvesting voor ECL en de ISH verschuift een deel van de uitvoering naar 2021. De stelpost voor prijsstijgingen is in 2020 niet nodig en verschuift ook naar 2021. De bouw van de sporthal aan de Sportweg is

				in uitvoering, de kosten komen voor een groter deel dan voorzien in 2021 ipv 2020. De kleedaccommodaties van de Koninklijke HFC worden in 2021 gebouwd in plaats van 2020 omdat eerst wordt gewerkt aan het clubgebouw en het verschuiven van een veld.
2 Ondersteuning en zorg	0	0	nvt	nvt
4 Duurzame Stedelijke Vernieuwing	4.461	2.046	46%	De investering in het Slachthuis (Popcentrum) stond in het IP gepland in 2020 maar vindt met name in 2021 plaats.
5 Beheer en Onderhoud	35.095	28.306	81%	De kosten aan de wandelpromenade Molenwijk vallen naar verwachting mee. De benutting van de stelpost riolering schuift voor een deel door naar 2021 en de uitvoering van de fietsparkeergarage Raaks vindt met name plaats in 2021 en 2022. De vervanging van apparatuur in parkeergarages schuift door naar 2021 omdat deze moet samen vallen met de vervanging van het parkeerverwijssysteem. Voor het actieplan fiets / fietsparkeren Nieuwe Groenmarkt stond nog een groot bedrag in 2020 gereserveerd, maar de uitvoering wordt 2021 en verder.
6 Burger, Bestuur en Veiligheid	165	165	100%	nvt
7 Algemene dekkingsmiddelen & Overhead	3.981	3.231	81%	Het budget voor digitale transformatie wordt dit jaar niet volledig benut en schuift deels door naar 2021. Door de Corona-crisis is de 1e helft van het jaar de nadruk komen te liggen op spoedtrajecten in dit kader. Hierdoor kon de organisatie bijvoorbeeld versneld thuiswerken en kon de TOZO regeling worden begeleid. Dit najaar staat in het teken van het vervolgen van de digitaliseringsprojecten, die begin dit jaar in beeld waren. Hoewel er veel ontwikkelingen dit najaar opnieuw worden opgestart, is het niet de verwachting dat alles kan worden ingehaald. De focus ligt nu op de reeds vastgestelde activiteiten, zoals bijv. in het Sociaal Domein en de Omgevingswet. Bij de vertraging gaat het om nog niet vastgestelde projecten voor het verder digitaliseren en automatiseren van het primaire proces en de bedrijfsvoering. De automatisering en digitalisering van deze processen blijft noodzakelijk. Om die reden wordt uit voorzorg het bedrag van €711.000 doorgeschoven naar 2021. Over mogelijkheden tot eventuele versnelling

				wordt in de Decemberrapportage 2020 gerapporteerd.
Totaal	69.978	50.769	73%	

Toelichting Kleurcodes:

Prognose jaarschijf > 70%

Prognose jaarschijf > 50% en < 70%

Prognose jaarschijf < 50%

3.4 Realisatie investeringen t/m juni

Tot en met juni van dit jaar is € 20 miljoen euro geïnvesteerd. Dit is 41% van de (bijgestelde) prognose. Dit is hoger dan vorig jaar; toen was de realisatie tot en met juni met een bedrag van € 17 miljoen zo'n 34% van de prognose van € 50 miljoen voor dat jaar.

Jaarschijf 2020	Begroting 2021-2025	Realisatie t/m juni	Procentueel
Programma 1	16.922	9.117	54%
Programma 2	0	0	nvt
Programma 4	1.876	95	5%
Programma 5	28.406	10.517	37%
Programma 6	165	14	8%
Programma 7	3.231	926	29%
Totaal	50.769	20.668	41%

3.5 Kredietoverschrijdingen

In de Financiële Verordening is in artikel 5 bepaald: "Het college informeert de raad vooraf als een investeringskrediet met minimaal 5% van het krediet, met een minimum van € 50.000, dreigt te worden overschreden in de eerstvolgende tussenrapportage of via een afzonderlijk voorstel aan de raad."

Van een dergelijke overschrijding is per eind juni geen sprake.

Bij het krediet voor de Centrale Watergang in de Waarderpolder is wel sprake van lagere te ontvangen bijdragen van derden dan waar in het krediet rekening mee werd gehouden. Voor deze investering is een krediet verleend van € 4,4 miljoen dat voor € 2,6 miljoen werd gedekt uit bijdragen van de provincie en Rijnland. Als gevolg van een nadelig oordeel van de belastingdienst over de BTW valt de bijdrage van Rijnland € 0,4 miljoen lager uit. In het project wordt naar verwachting € 0,2 miljoen minder uitgegeven dan is toegestaan, maar dit is niet genoeg om dit nadeel te compenseren. Per saldo ontstaat een hogere netto investering op de balans van de gemeente, met bijbehorende hogere kapitaallasten van circa € 12.000 per jaar.

Hoewel dit in letterlijke zin geen kredietoverschrijding is omdat de uitgaven binnen het door de raad toegestane bedrag blijven, wordt het nadeel van lagere baten bij deze wel gemeld.

3.6 Kredietbesluiten

In besluit 'Oplossing liquiditeitsproblemen museum Het Dolhuys' (2020/245854) heeft de raad besloten om aanvullende huurderswensen mee te nemen in de lopende renovatie en de meerkosten ervan door te belasten in huur. Daarbij besloot de raad dat 'De bijbehorende investering van € 435.000 wordt opgenomen in het IP en de hieruit voortkomende kapitaallasten worden gedekt

vanuit de KPDH'. Hoewel dit waarschijnlijk wel zo is bedoeld, is met dit besluit nog niet expliciet toestemming verleend aan het college om dit bedrag uit te geven. Daarom wordt bij deze bestuursrapportage alsnog expliciet een krediet verleend.

Met het vaststellen van het JOP 2019 (2018/734006), heeft het college besloten om € 200.000 beschikbaar te stellen aan de Liduinaschool (locatie Timorstraat) voor een interne aanpassing om zo een extra lokaal te creëren. Dit krediet is bevestigd door de raad bij de actualisatie van het IP bij het vaststellen van de programmabegroting 2019. Inmiddels zijn de plannen gewijzigd en is sprake van het verplaatsen van de Liduinaschool (locatie Timorstraat) naar het Sonneborn terrein. Het geld wordt dus wel voor dezelfde school ingezet, op een andere locatie.

Om een begin te maken met de vervanging van technisch afgeschreven meubilair op gemeentelijke kantoorlocaties, wordt een krediet verleend van € 117.000. Het meubilair zal worden afgestemd op het steeds meer digitaal werken en de daarbij behorende mobiele communicatiemiddelen.

Van een aantal vervangingen in de cultuurpodia is bepaald dat zij als investering dienen te worden verantwoord. Deze uitgaven waren in 2020 in de exploitatie voorzien, waarmee het budgetrecht bij het college lag. Doordat de budgetbevoegdheid voor investeringen bij de raad ligt, is voor deze uitgaven nu een kredietbesluit nodig. De uitgaven voor 2021 en 2022 zijn in het IP opgenomen, deze worden in 2021 in een apart kredietbesluit aan de raad voorgelegd.

Besluitpunten raad

1. Een krediet te verlenen van € 435.000 ten laste van IP post SZ.127 voor het uitvoeren van huurderswensen in de renovatie van het Dolhuys zoals beschreven in besluit (2020/245854).
2. Het eerder verleende krediet van € 200.000 voor de Liduinaschool locatie Timorstraat vrij te geven voor investering in een nieuw gebouw voor deze school op het voormalig Sonneborn terrein.
3. Een krediet te verlenen van € 117.000 ten laste van IP post FAC.01 (voorheen M&S.105) voor het vervangen van meubilair.
4. Een krediet te verlenen van € 350.000 ten laste van IP post CLT.00 (voorheen SZ.111 / SZ.112 / SZ.122) voor vervangingsinvesteringen in de cultuurpodia.

5 Voortgang grote projecten

Voor u ligt de voortgangsrapportage van de grote projecten welke volgens de regeling grote risicovolle projecten onderdeel uitmaken van de lijst grote risicovolle projecten.

De Regeling Grote Risicovolle projecten heeft een preventief oogmerk: de regeling draagt bij aan de sturing en beheersing vooraf en tijdens het project, in plaats van controle achteraf. Deze regeling zorgt ervoor dat de opdrachtgever en zijn procesmanager bij de opzet en in de uitvoering van een project expliciet aandacht besteden aan onderwerpen die essentieel zijn voor een succesvol verloop, in het bijzonder de risico's en de beheersing daarvan. Wanneer de regeling wordt nageleefd, zullen risico's niet worden uitgesloten maar wél beter worden beheerst.

Een project dat valt onder deze regeling wordt dus intensief bestuurlijk gevolgd. Hiertoe stellen de opdrachtgever en procesmanager rapportages op in samenwerking met het betreffende kernteam van de afdelingen Interne Dienstverlening (risicoanalyse, financiën, planning), Financiën (projectadministratie) en ConcernControl (bestuurlijke besluitvorming).

Uitgangspunt is dat de frequentie en timing van de voortgangsrapportages gekoppeld zijn aan de planning & control cyclus (de jaarlijkse Voortgangsrapportage 1 en 2, onderdeel rapportage grote projecten), om dubbel werk te voorkomen. De procesmanager kan redenen hebben om hiervan af te wijken. De onderdelen dienen expliciet herkenbaar te zijn voor college en raad, maar het is geen vereiste om in het kader van de regeling afzonderlijke voortgangsrapportages te maken.

1. Voorgangsrapportage IVORIM (Integrale Vernieuwing Openbare Ruimte In Meerwijk)

1.1.2 Fysieke voortgang van het project

Het Masterplan is op 7 juli 2020 door B&W goedgekeurd.

Het Masterplan voor IVORIM wordt besproken in de commissie beheer van 3 september. Bespreking/vaststelling in de raad van 17 september 2020.

Indien de raad op 17 september het Masterplan heeft vastgesteld en het krediet voor de voorbereiding van uitvoering heeft vrijgegeven (van masterplan via voorlopig ontwerp naar een definitief ontwerp voor de eerste fase) ligt het project op schema en is er geen reden om te temporiseren of te vertragen.

In het Masterplan is uitgegaan van de door de raad op 14 november 2019 gemaakte keuze voor "Meerwijk maximaal verbeterd".

De realisatie van "Meerwijk maximaal verbeterd" is gepland in twee fasen.

Fase 1: Voorbereiding (participatie VO-DO):	2020-2021;
Uitvoering:	2022-2024;
Fase 2: Voorbereiding (participatie, VO-DO):	2024-2025;
Uitvoering:	2026 -2027.

1.1.3 Financiële voortgang

In 2018 en 2019 is voor het maken van een masterplan voor de openbare ruimte van Meerwijk in totaal een krediet van € 950.000,- beschikbaar gesteld vanuit IP GOB 78.

Eind 2019 is geconcludeerd dat het opstellen van een Masterplan niet als investering mag worden verantwoord. De kosten voor het opstellen van het Masterplan worden daarom ten laste

van het exploitatiebudget groot onderhoud gebracht. Het opstellen van het Masterplan heeft in totaal € 1.040.000,- gekost.

De totale kosten voor het realiseren van de variant "Meerwijk maximaal verbeterd" blijven binnen de reeds gereserveerde € 13 miljoen voor de periode 2019-2024, uit te breiden met € 12 miljoen voor de periode 2025-2027.

De genoemde € 12 miljoen voor de periode 2024-2027 moet nog met de Programmabegroting 2021 door de Raad worden vastgesteld.

De aanvraag voor het krediet van € 1.750.000 voor de voorbereiding van de uitvoering is besproken in de Commissie Beheer van 3 september 2020.

In het Masterplan is een kostenraming opgenomen, waaruit blijkt dat de variant "Meerwijk maximaal verbeterd", inclusief het opstellen van het Masterplan kan worden gerealiseerd voor de reeds in de opinienota van 14 november 2019 genoemde € 25 miljoen.

1.1.4 Globale ontwikkeling risico's

	Risico	beheersmaatregel	Status
1	contractuele wijzigingen tijdens de looptijd gaan ten koste van IVORIM	contractuele stukkenopstellen waarin zaken zoals (technische) eisen, ontwerpeisen, tijdsduur, kosten etc. zijn vastgelegd (Masterplan); aanhaken bij de wisseling naar nieuwe raamcontracten	in uitvoering
2	door tegenvallers eerste fase, niet genoeg budget tweede fase	per fase duidelijk budget aan koppelen een budget aan koppelen en dit gedurende gehele proces bewaken, eventueel ontwerp aanpassen.	wordt periodiek bewaakt
3	verduurzaming en wensen bewoners bijten elkaar	Integreren van de duurzaamheidsdoelstellingen met de wensen uit de wijk Inrichten van de openbare ruimte die interactie en contact in de wijk stimuleert (draagt bij aan beide doelstellingen)	in uitvoering, participatie in voorbereiding en periodiek overleg met wijkraad en klankbordgroep
4	tegenvallers tijdens de uitvoering	voldoende vooronderzoek uitvoeren	is ingepland voor opstellen VO en DO

5	verliezen van intern/extern draagvlak	concrete kaders stellen voor wensen die wel of niet meegenomen kunnen worden, reëel verwachtingsmanagement. onderbouwde terugkoppeling van wel/niet honoreren. keuzes tussen tegenstrijdige belangen in samenspraak maken met de wenshouders	in uitvoering
4	warmtenet past niet	technisch management IVORIM en technisch management Warmtenet afstemmen	in uitvoering
5.	Uitvoering en fasering Warmtenet sluit niet aan op IVORIM	aanbestedingsteam warmtenet en IVORIM werken samen technische knelpunten onderling afstemmen faseringsplannen op elkaar afstemmen onderlinge verantwoordelijkheden duidelijk vastleggen	in uitvoering

1.1.5 Resultaten van tegenspraak

Op 14 november 2019 is in de Commissie Beheer de opinienota “ Integrale Vernieuwing Openbare Ruimte in Meerwijk (IVORIM), scenariokeuze masterplan” besproken.

Met deze opinienota is de Commissie Beheer gevraagd haar voorkeur uit te spreken voor één van de drie voorgelegde scenario's, te weten:

1. Meerwijk maximaal verbeterd binnen het huidige projectgebied op gemeenteground;
2. Meerwijk verbeterd binnen het huidige projectgebied;
3. Meerwijk verbeterd, verkleind projectgebied.

Bij deze drie scenario's hoorden ook verschillende ramingen. De tegenspraak bestond uit het laten doen van een second opinion op de kostenramingen door een onafhankelijk tweede adviesbureau. Deze second opinion kwam uit op dezelfde resultaten.

De commissie heeft unaniem gekozen voor de variant “Meerwijk maximaal verbeterd”.

1.2 Voortgangsrapportage Houtplein e.o.

1.2.1 Fysieke voortgang project

Voor het zomerreces (25/6/2020) is het DO Houtplein e.o. vastgesteld. Hierbij zijn ook de benodigde kredieten vrijgegeven om te kunnen starten met de voorbereidingsfase van de uitvoering.

Bij het DO is de afweging gemaakt om meer geld aan te vragen voor de hele scope i.p.v. het project te splitsen of te temporiseren. Dit om tegemoet te komen aan de verwachtingen van de buurt.

De raad heeft hiermee ingestemd (25/6/20).

Vanuit de Raad is aangegeven middels een motie dat het ontwerp van de Wagenweg moet worden aangepast, daar wordt nu aan gewerkt.

Hierna kan de ontwerpfase afgesloten worden en de voorbereidingsfase starten.

In de voorbereidingsfase staat de aanbesteding (mini-competitie) centraal.

De planning is dat eind 2020 de minicompetitie is afgelopen en de voorbereiding bij de aannemer kan beginnen.

Bij de uitvoering van de communicatie is in afwijking van het communicatieplan ook tussen het VO en het DO een moment van informeren geweest. Dit ging door corona, digitaal met een mogelijkheid om met vragen te bellen naar het procesteam.

1.2.2 Financiële voortgang

Voor de herinrichting Houtplein en omgeving was in 2012 een project budget geraamd van € 4.990.000 (prijspeil 2010/2011). Dit projectbudget is sindsdien nooit geïndexeerd. Uitgaande van de CBS cijfers over de afgelopen 10 jaar bedraagt deze indexering ca. € 1.200.000.

Daarnaast is de scope van het project gewijzigd. Oorspronkelijk werd slechts een deel van de Tempelierstraat (80%), Wijde Geldelozepad (20%) en Lorentzplein (20%) meegenomen in dit project. Ten behoeve van vereenvoudiging van het beheer en onderhoud enerzijds en vergroting van het draagvlak zijn genoemde straten geheel binnen het project meegenomen. Het gevolg hiervan is dat het voorliggende Definitief Ontwerp niet kan worden gerealiseerd binnen het beschikbaar budget.

De bijgestelde raming is € 6,7 miljoen.

Het totaal benodigd projectbudget is bij DO geraamd op € 6.700.000, besproken in de commissie van 11 juni 2020 en vastgesteld door de raad op 25/6.

Vastgesteld:

1. Het beschikbare krediet op post GOB.62 in het Investeringsplan te verhogen met € 1.242.000 en deze verhoging te verwerken bij de actualisatie van het IP bij de Kadernota 2021 / Kaderbrief 2021 en uiteindelijk de Programmabegroting 2021;

2. Het uitvoeringskrediet (inclusief het aanvullend krediet) van € 5.348.000 vrij te geven als budget voor het realiseren van het Definitief Ontwerp voor de herinrichting van het Houtplein en omgeving;

Hiervan wordt een deel gedekt door de subsidie van de Provincie n.a.v. de Flyover zijnde € 3.740.000.

Een risico wat gezien wordt is dat bij een minicompetitie tussen de 4 vaste aannemers het kan voorkomen dat de geboden prijs toch hoger wordt dan het budget. Indien dat het geval is wordt bekeken of de geboden prijzen reëel zijn en of er andere manieren zijn om terug te komen binnen het budget. Indien dit niet lukt kan het zijn dat we terugkomen naar de Raad.

Vrijgegeven krediet: 6.700.000

Geboekte kosten: € 804.420

Openstaande verplichtingen: € 4.019

1.2.3 Globale ontwikkeling risico's

6	gebied	Langdurige verkeersmaatregelen hebben nadelig effect op sentiment bewoners en staat van de infrastructuur	– Check op verkeersplan en effect omrijden OV op de kwaliteit van de wegen. Dan meenemen effect van extra onderhoud. – Omrijden en effect op bereik- en bereikbaarheid in BLVC-plan – bespreek project, fasering/duur en verkeersmaatregelen met bereikbaarheidsplatform en Connexxion. – Stel een goed Communicatieplan op! – Werk aan een plan B (en desnoods een Plan C).
10	Houtplein	Verkeersveiligheid Houtplein in geding door beperkte werkruimte. M.n. onduidelijke routing en gevaar voor fietsers tijdens werkzaamheden	– BLVC-plan voor project en uitdiepen per locatie. Dit bespreken in Bereikbaarheidsplatform. – Veiligheid meenemen in mini-competitie ROGO-partner
1	gebied	Archeologische vondsten veroorzaken vertraging van de uitvoering en meerwerkkosten.	– per locatie beschouwen van maatregelen
5	gebied	Bereikbaarheid Bereikbaarheid stad en omgeving in geding.	– Mobiliteits-/bereikbaarheidsplan door aannemer in mini-competitie (EMVI). – instellen structurele omleidingsroute (ruim om Houtplein/Temperlierstraat) gedurende hele projectduur. – bespreek project, fasering en verkeersmaatregelen met Bereikbaarheidsplatform en Connexxion. – aandacht voor lokaal verkeer (echte bestemmingsverkeer). Ook parkeren. – communiceren werkzaamheden en omrijroutes (omgeving/lokaal): Communicatieplan! – tijdig ook aangeven als kruisingen/stukken weer toegankelijk zijn. – Zorgen voor duidelijke en actuele

			bebording. – Neem effect op andere wegen mee (wellicht ook daar aanpassingen wenselijk, slijtage). – Benaderbaar voor lokale situatie en denken in oplossingen (voorkomen paniek dat doorslaat naar politiek).
2	gebied	Bodem/ondergrond lokaal vervuild: opruimen kost tijd en geld	– per locatie beschouwen van maatregelen – historisch onderzoek uitbreiden met verkennend onderzoek: boorprofielen.
9	gebied	Effect van werkzaamheden op woningen niet in kaart gebracht	– Nul-meting van alle relevante woningen. Verantwoordelijkheid OG/Haarlem (bij RAW-bestek). In gang zetten voor uitvoering en meenemen in communicatie.
12	Houtplein	Ligging Kabels en Leidingen op drukke plein is onduidelijk	– Inbrengen project in overleg Nutsbedrijven – 1:1 vervolgoverleg met afzonderlijke nutsbedrijven (ook Telecom-bedrijven). – Bevragen nutsbedrijven wat hun geplande werkzaamheden zijn. – Proefsleuven graven (op krappe locaties)
17	Wagenweg	Zeer beperkte werkruimte (veel groot onderhoud in krappe straat)	– Slim faseren van extra riool, kabels en leidingen. – Faseringsplan 'kort en hevig': totale omleiding verkeer en alles in één keer uitvoeren. – Effecten verkeer bespreken met Bereikbaarheidsplatform. – Rekening houden met winkels/bevoorrading.

1.2.4 Resultaten van tegenspraak

In de regeling wordt tegenspraak genoemd in de initiatief- en definitiefase om zo de keuzes voor de raad goed te onderbouwen en geen tunnelvisie te ontwikkelen. Omdat het project al in de ontwerpfase zit is tegenspraak hier dus niet meer van toepassing.

1.3 Voortgangsrapportage Zuid Schalkwijkerweg, groot onderhoud

1.3.1 Fysieke voortgang project

Planning: start realisatie in 2020.

In afgelopen maanden is vertraging ontstaan door de corona-crisis. Gesprekken met bewoners en bewonersbijeenkomsten konden niet op gewenste wijze plaatsvinden. Periode van communicatie is daardoor langer.

Het behalen van de planning is nog steeds mogelijk en reëel.

Vergunningsprocedures liggen op kritieke pad:

Kapvergunning: is aangevraagd, procedure loopt.

Omgevingsvergunning: is aangevraagd. Aanvullende stukken gevraagd en worden per omgaande aangeleverd.

Projectplan (Rijnland): procedure loopt.

Scope-uitbreiding: werkzaamheden aan de dijk zijn aan de scope toegevoegd. Met Rijnland is er ambtelijk akkoord over de kostenverdeling. Zie collegebesluit 26 mei 2020 (BAZ 2020 /227195). Besproken in Commissie Beheer 11 juni 2020.

Uitvoering communicatieplan: loopt. Persoonlijke gesprekken met bewoners en stakeholders vinden plaats vanaf april 2020 en lopen nog. Inloopbijeenkomst op afspraak "corona-proof" is 8 september 2020 gehouden.

Uitvoering aanbesteding- en contracteringstrategie: Werkzaamheden worden voorbereid in Bouwteam, waardoor de aannemer (Heijmans) reeds is betrokken en meedenkt.

Wijzigingen van de wijze waarop het project beheerst en gestuurd wordt: geen.

Bijzonderheden: er is speciale aandacht voor fasering, bereikbaarheid en veiligheid tijdens de realisatiefase. Hierbij vindt afstemming plaats met (inmiddels gestarte) woningproject Tjaden.

1.3.2 Financiële voortgang

Projectbudget incl. scope-uitbreiding is € 3,54 miljoen. Besproken in Commissie Beheer van 11 juni 2020. Hiervan komt € 0,84 mln. ten laste van Rijnland als realisatie nog in 2020 aanvangt.

Geboekte kosten : € 873.000,-.

Openstaande verplichtingen : € 121.000,-

Actuele raming: 3,54 miljoen

Binnen de budgetraming zijn er extra kosten te verwachten als gevolg van optredende risico's. Deze worden vooralsnog opgevangen door de post "onvoorzien/risico's (zie risico's). Daarmee wordt de financiële ruimte binnen het budget kritisch.

1.3.3 Globale ontwikkeling risico's

	Risico	Beheersmaatregel	Stand van zaken
1	Bezwaren van bewoners/omgeving tegen	In planning extra inzet en tijd inbouwen voor	Toprisico. Vergunningprocedures

	Risico	Beheersmaatregel	Stand van zaken
	ontwerp en/of vergunningen. Daardoor geen start uitvoering in 2020 en hogere bijdrage door Rijnland.	communicatie. Extra inzet en zorg aan communicatie besteden.	lopen. Beheersmaatregelen zijn uitgevoerd. Er zijn signalen uit de omgeving dat het risico daadwerkelijk gaat optreden.
2	Kosten hoger dan budget i.v.m. kosten voor bereikbaarheid tijdens uitvoering en verbetering stabiliteit grondlichaam.	Aannemer betrekken in het ontwerpproces. Vorbereiding in bouwteam. Z.s.m. nader onderzoek naar opties en kosten.	Toprisico. Beheersmaatregel is uitgevoerd. Risico doet zich desondanks voor. Extra kosten worden opgevangen binnen post "onvoorzien".
3	Corona-crisis. Daardoor geen of moeilijke communicatie met omgeving en uitloop planning en extra kosten.	Zie beheersmaatregel 1.	Beheersmaatregel is uitgevoerd. Risico doet zich desondanks voor. Extra kosten worden opgevangen binnen post "onvoorzien".
4	Geen overeenstemming met Rijnland over kostenverdeling	Rijnland betrekken in het ontwerpproces en kostenramingen.	Er is ambtelijk overeenstemming tussen Haarlem en Rijnland. Restrisico: discussie over extra kosten.
5	Samenwerking met Rijnland verloopt moeizaam, eisen tegenstrijdig/onduidelijk.	Frequente communicatie en afstemming in projectteam en bouwteam.	Beheersmaatregel uitgevoerd. Risico is desondanks opgetreden. Zie financiën.
6	Planning van project Tjaden frustreert planning ZSW.	Reguliere afstemming met projectteam Tjaden.	Beheersmaatregel is uitgevoerd. Geen risico meer.

1.3.4 Resultaten van tegenspraak

In de regeling wordt tegenspraak genoemd in de initiatief en definitiefase om zo de keuzes voor de raad goed te onderbouwen en geen tunnelvisie te ontwikkelen. Omdat het project al in de ontwerpfase zit is tegenspraak hier dus niet meer van toepassing.

6 Risico's

VpB

Zoals vermeld in de jaarrekening 2019 is de Belastingdienst het niet eens met de ingediende aangifte VpB over het jaar 2016. Er heeft jarenlang overleg plaatsgevonden over de discussiepunten en er is veel aanvullende informatie aangeleverd bij de Belastingdienst, maar helaas zijn we niet tot elkaar gekomen. De Belastingdienst heeft op 28 maart 2020 het belastbaar bedrag in de door de gemeente ingediende aangifte 2016 verhoogd met een bedrag van € 9,4 miljoen (impact extra VpB last € 2,4 miljoen).

Het geschil ziet toe op een tweetal onderwerpen:

1. Reclame opbrengsten uit concessieovereenkomsten; de gemeente is van mening, net als veel andere gemeenten, dat er geen sprake is van een fiscale onderneming voor deze activiteit. Op dit punt zijn meerdere gemeenten het principiële oneens met de Belastingdienst. Ook de VNG is betrokken in deze discussie en tracht de krachten van de gemeenten te bundelen. Haarlem volgt deze ontwikkelingen en is op dit punt ook zelfstandig in bezwaar gegaan tegen de hogere aanslag op dit punt.
2. Grondexploitaties; de discussie gaat over rentetoerekening en de inbrengwaarde grondposities.

De gemeente heeft op 29 mei 2020 schriftelijk bezwaar ingediend tegen de hoger opgelegde aanslag. Als gevolg van dit bezwaar is automatisch sprake van uitstel van betaling van de hogere VpB last. Het bezwaarschrift is in behandeling bij de Belastingdienst. Hierin wordt de gemeente ondersteund door onze fiscaal adviseur PwC. De uitkomst van de procedure is thans nog niet bekend.

7 Bedrijfsvoering

7.1 Impact coronacrisis op de Bedrijfsvoering

De coronacrisis heeft ook invloed gehad op de bedrijfsvoering van de gemeente Haarlem. Net als in de rest van het land gingen de ambtenaren van gemeente Haarlem noodgedwongen thuiswerken. De gemeente Haarlem volgt hierbij de richtlijnen van de Rijksoverheid en het RIVM. Dat impliceert dat thuiswerken voorlopig het uitgangspunt blijft voor veel medewerkers. Het grotendeels werken op afstand vanwege de Corona-crisis heeft grote impact op de medewerkers. Een periodieke monitor geeft inzicht in hoe medewerkers dit ervaren, welke invloed dit op hen heeft en mogelijke verbetermaatregelen daarvoor. Om de organisatie te ondersteunen tijdens de coronacrisis zijn verschillende acties ondernomen om thuiswerken en het werken op kantoor te faciliteren, rekening houdend met de Arbowet. De kantoren zijn ingericht om medewerkers die wel naar kantoor komen een veilige werkomgeving te bieden, rekening houden met de 1,5-meter vereisten. De coronacrisis was de aanleiding voor een versnelde oplevering van onze nieuwe ICT infrastructuur (project ANY). Tevens heeft de gemeente Haarlem versneld extra mobiele ICT apparatuur (smartphones, tablets en laptops) voor de medewerkers beschikbaar gesteld om plaats- en tijdonafhankelijk te kunnen werken voor de stad. Met de beschikbaar gestelde apparatuur is het voor iedereen mogelijk om via video te vergaderen. Om de kosten te beperken is primair gebruik gemaakt van bestaande apparatuur, die door de 1,5-metervereisten niet kan worden gebruikt in onze kantoorgebouwen. Dit geldt ook voor uitgifte van facilitaire middelen en randapparatuur. Daarnaast is de levensduur van zo veel mogelijk apparatuur verlengd in kader van circulariteit.

De coronacrisis heeft ook voor incidentele financiële voordelen gezorgd binnen bedrijfsvoering. Veel trainingen en opleidingen vinden geen doorgang in 2020. Daarnaast zijn er maatregelen genomen om de reiskosten tijdelijk aan te passen aan de nieuwe situatie. Sluiting van kantoorgebouwen heeft verschillende financiële voordelen opgeleverd zoals minder cateringkosten en gebruik van kantoorartikelen. Zie paragraaf 2.1, voor een detailoverzicht van de financiële effecten (hiermee wordt tegemoet gekomen aan de toezegging (BBV 2020/0658168).

7.2 Deloitte controlerend accountant

Eind 2018 is het Europese aanbestedingstraject gestart voor benoemen van de certificerend accountant voor Haarlem en Zandvoort. Het gezamenlijk traject van twee gemeenten met één selectiecommissie, is voor het zomerreces van 2020 naar volle tevredenheid afgerond. Voor de boekjaren 2020-2024 is Deloitte aangewezen als controlerend accountant en Deloitte is inmiddels gestart met de interim controle 2020.

7.3 Achtervangpositie wijziging methodiek

Gemeenten in Nederland bekleden een achtervangpositie voor woningcorporaties in Nederland. Het VNG en het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) stellen dat deze achtervangpositie per gemeente met de huidige methodiek sterk kan afwijken van de waarde van de woningen van de corporaties in de betreffende gemeente. Voorgesteld wordt om een methodiek in te voeren waarbij geen tussenkomst van de gemeente meer nodig is bij het aantrekken van leningen door corporaties en dat achtervangpositie van een gemeente automatisch naar verhouding van marktwaarde van DAEB-objecten (objecten Diensten van Algemeen Economisch Belang) in de gemeente wordt

bepaald. De VNG heeft deze zomer een ledenraadpleging uitgevoerd om de mening van gemeenten hierover in beeld te krijgen.

Kijkend naar de effecten voor Haarlem van de voorgestelde methodiek wordt duidelijk dat de achtervangpositie, en daarmee de risicopositie, van de gemeente met € 36 miljoen (oftewel 4%) afneemt. Bij toepassing van de voorgestelde methodiek kan geen scheefheid meer ontstaan in de achtervangpositie ten opzichte van de DAEB-waarde van objecten in de gemeente. Ook eventuele scheefheden afkomstig uit het verleden worden teniet gedaan. De toetsing door de gemeente per achtervang verdwijnt echter, de WSW neemt deze taak over door de aanvragen te monitoren en de risico's op basis van financiële ratio's in te schatten. De gemeente wordt hier vervolgens achteraf over geïnformeerd.

Haarlem staat positief tegenover de voorgestelde methodiek. De ledenraadpleging betreft een peiling, aan de hand van de uitslag zal er door de VNG in samenwerking met de WSW een voorstel gemaakt worden ter besluitvorming tijdens een ALV. Een aantal gemeenten heeft via de raadpleging laten weten moeite te hebben met het (grotendeels) uit handen geven van de regie en het ontbreken van een overgangsregeling voor nadeelgemeenten.

De gemeente wacht de reactie en het eventueel vernieuwde voorstel vanuit de VNG af.

7.4 Uitkomst onderzoek van de motie verplichte sluiting dan ook minder belasting betalen.

De motie geeft opdracht het volgende te onderzoeken:

1. Beleidsregels inzake het oninbaar verklaren van gemeentelijke belastingschulden op te stellen;
2. Te onderzoeken of het juridisch mogelijk is om de OZB belasting voor gebruikers van niet woningen voor 25% oninbaar te verklaren voor die ondernemers die vanwege de coronacrisis op last van de overheid hun onderneming hebben moeten sluiten. Dit omdat inning van deze belasting een onverdedigbare hardheid met zich mee zou brengen.
3. Na te gaan wat de financiële gevolgen zijn van het niet innen van een deel van de OZB belasting voor bovengenoemde groep ondernemers.
4. Over de uitkomst van het onderzoek genoemd onder de punten 2 en 3 verslag te doen bij de eerstvolgende bestuursrapportage.

Uitkomst verder onderzoek (BAZ 2020/0633698)

1. Beleidsregels oninbaar verklaren

Er bestaan beleidsregels voor het oninbaar verklaren die voor alle Cocensus-gemeenten gelden. Deze is als bijlage 1 bijgevoegd.

2. Oninbaar verklaren OZB belasting ondernemers vanwege verplichte sluiting

In de motie wordt verwezen naar VNG modelbeleidsregels. In verband hiermede is over dit onderwerp contact gezocht met de VNG. De VNG heeft de volgende reactie gegeven.

De gemeente kan in de kwijscheldingsregeling ook (beperkte) kwijschelding voor ondernemers mogelijk maken. De gemeenteraad dient hiertoe te besluiten. Het gaat dan uitsluitend om kwijschelding van privébelastingsschulden, d.w.z. belastingen die geen relatie hebben met de onderneming die of het beroep dat wordt uitgeoefend (artikel 28 Invorderingswet 1990). Deze

mogelijkheid bestaat in Haarlem en is vastgelegd in het kwijtscheldingsbesluit, dat jaarlijks, als onderdeel van de Haarlemse belastingvoorstellen, wordt vastgesteld.

Als kwijtschelding wegens onvermogen of geringe betaalcapaciteit op grond van de (landelijke) regels niet mogelijk is, kan het college (of de invorderingsambtenaar namens hem) een aanslag oninbaar verklaren (artikel 255, vijfde lid, Gemeentewet).

Het college van burgemeester en wethouders kan besluiten een belastingaanslag geheel of gedeeltelijk oninbaar te verklaren als er geen verhaalsmogelijkheden zijn. ***Dit dient per geval te worden beoordeeld. Het betreft dus geen generieke maatregel.*** Het besluit tot oninbaar verklaren ontheft de invorderingsambtenaar van de verplichting om verdere pogingen tot invordering te doen. De beslissing tot oninbaar verklaren is een puur interne administratieve maatregel die niet aan de belastingschuldige wordt meegedeeld. Juridisch heeft het oninbaar verklaren geen gevolgen. De schuld gaat niet teniet en de belastingschuldige kan ook geen beroep doen op het door het college genomen besluit tot oninbaar verklaren, als hij daarvan al op de hoogte is.

Zolang de oninbaar verklaarde schuld niet is verjaard, kan de invorderingsambtenaar hiervoor invorderingsmaatregelen blijven treffen wanneer hem gebleken is dat zich (nieuwe) verhaalsmogelijkheden voordoen. Hoewel de gemeente op dit punt beleid behoort te formuleren, is vanwege het interne karakter van de maatregel terughoudendheid in de bekendmaking van dit beleid gewenst.

De VNG bevestigt hiermee dat kwijtschelding per geval moet worden afgewogen, gebaseerd op de (on)mogelijkheid van verhaalsmogelijkheden en dat het geen generieke maatregel kan zijn.

Hardheidsclausule

Omdat de motie ook over onevenredige hardheid c.q. de hardheidsclausule wordt gesproken is ook dit aspect nader onderzocht. Op grond van art. 63 AWR is het college van burgemeesters en wethouders bevoegd om voor bepaalde gevallen of groepen van gevallen tegemoet te komen aan onbillijkheden van overwegende aard, die zich bij de toepassing van de belastingverordening mochten voordoen. Dit staat bekend als de hardheidsclausule.

Het instrument van de hardheidsclausule wordt doorgaans gebruikt in gevallen waarin *de opzet* van de belastingverordening leidt tot onbillijkheden van overwegende aard. Dergelijke onbillijkheden zijn dan het gevolg van de wijze waarop de belastingverordening inhoudelijk is opgezet, en die opzet in specifieke (groepen van) gevallen overwegend onbillijk uitwerkt. Het niet kunnen gebruiken van een onroerende zaak door een ondernemer als gevolg van maatregelen met betrekking tot de coronacrisis, is niet een omstandigheid die verband houdt met de inhoudelijke opzet van de OZB-verordening zelf. De oorzaak van de (vermeende) onbillijkheid – de coronacrisis – ligt buiten de opzet of inhoudelijke vormgeving van de OZB-verordening zelf. Het is verder de vraag of het (tijdelijk) niet kunnen gebruiken van een onroerende zaak als een onbillijkheid van overwegende aard in de zin van de wettekst is te beschouwen. Toepassing van dit instrument gaat volledig voorbij aan de aard van de OZB als tijdstipheffing. Het gebruik aan het begin van het kalenderjaar is volgens de wet bepalend, en wat er in de loop van het kalenderjaar plaatsvindt (verkoop, verhuizing, overlijden) is daarbij niet meer relevant. Toepassing van de hardheidsclausule is op deze manier wel ver verwijderd van het wettelijke systeem van de OZB.

Daarbij geldt dat OZB-vrijstellingen niet subjectief mogen zijn, maar objectief geformuleerd moeten worden. De gedachte is dat subjectieve vrijstellingen niet verenigbaar zijn met het objectieve karakter van de OZB. Objectief houdt hierin dat het object, dus de onroerende zaak het uitgangspunt vormt voor de heffing, en niet het subject (de ondernemer). Meer objectief is bijvoorbeeld het niet kunnen gebruiken van een onroerende zaak als gevolg van verplichte sluiting vanwege coronamaatregelen, ongeacht of sprake is van ondernemingen. Hoewel juridisch niet onmogelijk vermeld het

advies dat op het eerste oog niet goed mogelijk lijkt om de bepalingen in de tegemoetkomingsregeling zo te formuleren dat zich hierbij geen interpretatiegeschillen of discussies over de reikwijdte ervan kunnen voordoen. De omvang van dat risico is daarmee lastig in te schatten, maar lijkt reëel. Een tegemoetkomingsregeling voor de OZB kan daardoor potentieel grote onvoorziene financiële gevolgen met zich meebrengen

Daarom heeft het college bij de precarioheffing, de BIZ-heffing en de reclamebelasting besloten voor te stellen het tarief te verlagen voor belastingplichtigen en niet alleen voor belastingplichtigen die nadeel hebben ondervonden van de coronacrisis, al dan niet door verplichte sluiting. Deze mogelijkheid staat ook voor de OZB niet-woningen open. De opbrengst is geraamd op € 7.841.000. Een belastingverlaging van 25% leidt tot een derving van baten van afgerond € 2 miljoen. Omdat er ook veel bedrijven zijn die niet hoefden te sluiten heeft het college een dergelijke optie niet voorgelegd.

Advies

1. Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek concludeert het college dat het juridisch niet mogelijk is de gebruikersheffing van de OZB voor 25% oninbaar te verklaren voor die ondernemers die vanwege de coronacrisis op last van de overheid hun onderneming hebben moeten sluiten.
2. Toepassen van een generieke hardheidsclausule voor ondernemers past niet, het is een subjectieve vrijstelling, niet verenigbaar met het objectieve karakter van de OZB.
3. Een meer objectieve hardheidsclausule, als bijvoorbeeld het niet kunnen gebruiken van een onroerende zaak als gevolg van verplichte sluiting vanwege coronamaatregelen, ongeacht of sprake is van ondernemingen, is juridisch beter maar is ook niet goed in overeenstemming te brengen met het wettelijk systeem van de OZB als tijdstipheffing en minder goed mogelijk zo te formuleren dat zich hierbij geen interpretatiegeschillen of discussies over de reikwijdte ervan kunnen voordoen.

Het college ziet daarom af van het toepassen van een dergelijke clausule

4. Het alternatief van tariefsverlaging, als toepast bij de precario terrassen, de reclamebelastingen en BIZ-heffing, is een te generieke maatregel voor de OZB, die ook bijdraagt aan gebruikers van onroerende zaken die geen nadeel hebben ondervonden van de sluiting.

8 Besluitpunten

De raad besluit,

1. De Bestuursrapportage 2020 vast te stellen en financieel-technisch te verwerken volgens de begrotingswijziging 2020 in paragraaf 3.12 op basis van:
 - a. de voorgestelde wijzigingen in baten en lasten van de exploitatie (paragraaf 3.1 t/m 3.8)
 - b. de voorgestelde toevoegingen en onttrekkingen aan reserves (paragraaf 3.9)
 - c. de voorgestelde budgetoverhevelingen (paragraaf 3.11)
2. In het noodfonds extra middelen te reserveren voor:
 - a. Het reserveren van € 201.000 in het noodfonds voor de Toneel-/Filmschuur en toe te kennen aan de Toneel-/Filmschuur indien dit noodzakelijk is om in aanvulling op de matching te voorzien in het tekort over 2020;
 - b. Het reserveren van € 53.000 voor toekenning matching van provinciale bijdragen aan HART, Pletterij, ABC en Museum Haarlem. De toe te kennen matching wordt afgestemd op de werkelijk toegekende provinciale bijdrage;
 - c. Het reserveren van € 50.000 voor steunmaatregelen aan culturele instellingen die niet in aanmerking komen voor regelingen voor Rijk of Provincie.
 - d. Het reserveren van € 162.000 voor steunmaatregelen 2^e tranche cultuurinfrastructuur.
 - e. Toekenning compensatie omzetverlies SRO juni-september tot een bedrag van € 210.000 door middel van kwijtschelding van 50% van de huur met instandhouding bijdrage SRO.
 - f. Toekenning kwijtschelding 50% van de huur over de periode juni-september van sportverenigingen die huren van SRO (compenseren via SRO) en gemeente Haarlem voor respectievelijk € 67.500 en € 25.000.
 - g. Compensatie omzetverlies SportSupport door toekenning aanvullende exploitatiesubsidie voor een bedrag van € 132.000.
 - h. Bedragen voor SRO blijven gereserveerd totdat overleg met de medeaandeelhouder gemeente Amersfoort is afgerond. Insteek is dat beide gemeenten op eenzelfde wijze compenseren.
 - i. Het toevoegen van een bedrag van € 450.000 aan het noodfonds voor Werkpas
 - j. Het reserveren van € 127.000 voor compensatie inkomstenderving aan Haarlem Effect, uit te voeren door het toekennen van aanvullende exploitatiesubsidie;
 - k. Het reserveren van € 15.000 voor compensatie inkomstenderving aan het Badhuis, uit te voeren door het kwijtschelden van huur;
 - l. Het reserveren van € 120.000 voor meerkosten van partners in de sociale basis;
 - m. Het reserveren van € 30.000 voor overige claims van partners in de maatschappelijke infrastructuur
 - n. De voor meerkosten en overige claims gereserveerde bedragen, binnen de sociaal maatschappelijke infrastructuur, worden ingezet zodra een organisatie de noodzaak van meerkosten of steun heeft aangetoond
3. Dat in lijn met de besluitvorming over de nota pakket steunmaatregelen subsidies worden teruggevorderd waarvoor geldt dat dit de continuïteit van het evenement of organisatie niet in gevaar brengt. De teruggevorderde subsidiemiddelen worden behouden binnen het evenementenbudget voor het ondersteunen van evenementen of organisaties die aanvullende steun nodig hebben en voor de compensatieregeling voor leges van evenementenvergunningen en tapontheffingen.

4. Een krediet te verlenen van € 435.000 ten laste van IP post SZ.127 voor het uitvoeren van huurderswensen in de renovatie van het Dolhuys zoals beschreven in besluit (2020/245854);
5. Het eerder verleende krediet van € 200.000 voor de Liduinaschool locatie Timorstraat vrij te geven voor investering in een nieuw gebouw voor deze school op het voormalig Sonneborn terrein;
6. Een krediet te verlenen van € 117.000 ten laste van IP post FAC.01 (voorheen M&S.105) voor het vervangen van meubilair;
7. Een krediet te verlenen van € 350.000 ten laste van IP post CLT.00 (voorheen SZ.111 / SZ.112 / SZ.122) voor vervangingsinvesteringen in de cultuurpodia;
8. In te stemmen met de voorwaarden en berekeningsmethode van de reserve Opvang, Wonen en Herstel zoals opgenomen in bijlage 3 van deze Bestuursrapportage;
9. Dat het gehele saldo van de reserve Opvang, Wonen en Herstel, conform nog nader te bepalen afspraken van de regionale stuurgroep, voor specifieke bestedingen kan worden ingezet en dat hiervoor is geen afzonderlijk raadsbesluit van de gemeenteraad van Haarlem nodig is;
10. Ten behoeve van het voorkomen dat nacalculatie van de corona compensatie bijdrage leidt tot een financieel nadeel in 2021 een reserve in te stellen, genaamd “risicoreserve” volgens beschreven condities (zie; paragraaf 3.9, p.51)
11. De reserve Energiebesparing in te stellen volgens de beschreven condities (zie; paragraaf 3.9 , p.47)
12. De financiële wijzigingen in de Bestuursrapportage in het vervolg te presenteren en toelichten op programmaniveau (i.p.v. beleidsveld) ten behoeve van een betere leesbaarheid. De begrotingswijziging blijft in de bijlage op beleidsveldniveau gepresenteerd worden.

Bijlage 1: Overzicht voortgang proces bestuurlijke actiepunten

In januari 2014 zijn alle nog toen openstaande actiepunten (o.m. aangenomen moties, toezeggingen) in de nieuwe applicatie voor de stukkenstroom opgenomen. Sindsdien worden alle aangenomen moties en alle toezeggingen in commissievergaderingen en raadsvergaderingen als bestuurlijke agendazaak (baz) geregistreerd in Verseon. Ook jaaragendapunten, schriftelijke raadsragen en initiatiefvoorstellen worden in Verseon geregistreerd. In mei/juni 2016 zijn voorts de RKC aanbevelingen in de registratie opgenomen. Per bestuurlijke agendazaak worden een aantal kenmerken opgenomen: onderwerp, ontstaansdatum, het betreffende programma, de verantwoordelijke portefeuillehouder, de verantwoordelijke afdeling, etc. De inhoudelijke afdoening van een agendazaak gebeurt in de commissie of raad en wordt geregistreerd. Regelmatig wordt in de commissievergadering een overzicht van alle openstaande bestuurlijke agendazaken per commissie geagendeerd. Eenmaal per jaar (in de bestuursrapportage in september) wordt over de voortgang van het bestuurlijke proces gerapporteerd.

Voortgang van het proces (cijfermatig)

Op basis van de informatie uit Verseon is onderstaand overzicht opgesteld. Per bestuursorgaan (commissie of raad) is aangegeven:

1. het aantal openstaande actiepunten, verdeeld naar soort (schriftelijke vragen, motie, raadsjaaragenda, etc.)
2. het aantal openstaande actiepunten, verdeeld naar ontstaansdatum.
3. het aantal actiepunten dat in de periode van januari 2014 tot heden is afgedaan.
4. het aantal actiepunten, waarbij de afdoening in behandeling is bij de commissie of raad.

Openstaande punten

Aantal / soort	Beheer	Bestuur	Ontwikkeling	Samenleving	Totaal
Ingekomen raadsragen		1	1		2
Jaaragenda	91	34	153	47	325
RKC rapport				1	1
RKC aanbeveling				1	1
Toezeggingen	24	61	29	48	162
Overig		1	1	1	3
totaal	115	97	184	98	494

Ontstaansdatum	Beheer	Bestuur	Ontwikkeling	Samenleving	Totaal
2014	2				2
2015	3	1	2	1	7
2016	1	3	13	1	18
2017	7	5	8	2	22
2018	23	13	34	15	85
2019	36	50	97	44	227
2020	43	25	30	35	133
	115	97	184	98	494

Afdoening	Beheer	Bestuur	Ontwikkeling	Samenleving	Totaal
Totaal aantal afgedane actiepunten *	37	18	15	8	78
Actiepunten met afdoening in behandeling	1	15	41	9	66

* exclusief gearhiveerde stukken

Bijlage 2: Lijst van aan- en verkopen gemeente

In 2020 zijn de volgende aan- en verkopen gedaan van strategisch en niet-strategisch bezit. Voor aan- en verkopen boven de € 100.000 bent u eerder geïnformeerd via de lichte / zware voorhangprocedure welke inhoudt dat de commissie / raad vooraf heeft ingestemd met de aan- of verkoop. Over aan- en verkopen onder de € 100.000 legt het college achteraf middels deze bijlage bij de bestuursrapportage verantwoording af.

Aankopen	Strategisch bezit	Niet strategisch bezit
Locatie/Pand	totaal netto (koopsom) x € 1.000	totaal netto (koopsom) x € 1.000
Gerealiseerde aankopen		
<i>Geen</i>	-	-
Totaal	0	0

Verkopen	Strategisch bezit	Niet strategisch bezit
Locatie/Pand	totaal netto (koopsom) x € 1.000	totaal netto (koopsom) x € 1.000
Gerealiseerde verkopen		
Vliek 68		5
Beveland 22		5
Vogelwaarde 56		7
Beveland 24		4
Vliek 9		8
Nemelaar 6		1
Forelstraat 329		3
Vogelwaarde 34		5
Oostermoer 30		20
Vogelwaarde 38		4
Vogelwaarde 40		4
Nemelaar 2		4
Beveland 92		3
Forelstraat 333		6
Beveland 84		5
Beveland 88		3

Beveland 82	4
Rijklof van Goensplein 1	2
Vogelwaarde 46	12
Padangstraat 11	2
Oostermoer 36	12
Vogelwaarde 26	3
Vogelwaarde 42	3
Vogelwaarde 50	12
Forelstraat 331	4
Rijksstraatweg 368	4
Oostermoer 62	5
Vliek 62	5
Beveland 66	3
Ripperda Kleverlaan 12, Parkeerplaats 406	18
Oostermoer 44	4
Professor Kouwerstraat 47	3
Oostermoer 56	6
Kervelstraat 17	1
Oostermoer 20	13
Liewegje 14	28
Kempen 26	2
Bloemveldlaan 35	60
Minckelersweg verkoop ABI	2.695
Lange Poellaan 21	50
Brouwersstraat 30 rd - zw	265
Totaal	3.304
 Nog te realiseren verkopen (2020)	
Verkopen bloot eigendom Kinderhuisvest 9	101
Verkopen bloot eigendom	

Kinderhuisvest 11	112
Verkopen bloot eigendom Kinderhuisvest 13	112
Verkopen bloot eigendom Kinderhuisvest 17	141
Rijksstraatweg 28	2
Indische Straat 10	306
Ooievaarsstraat 34	312
Leidsevaart 362	175
Houtmarkt 7	1.300
Totaal	2.561

* Dit overzicht beval de verkoopopbrengsten waar nog geen rekening gehouden is met mogelijk aanwezig boekwaardes of andere verkoopkosten

Bijlage 3: Voorwaarden reserve Opvang, Wonen en Herstel

Naam van de reserve	Reserve Opvang, Wonen en Herstel
Programma	2. Ondersteuning en zorg
Doel van de reserve	Niet bestede middelen voor centrumgemeente taken Maatschappelijke Opvang (DU MO), Vrouwenopvang (DU VO) en Beschermd Wonen (IU BW) reserveren en beschikbaar houden voor deze taken
Functie	Bestedingsfunctie
Budgethouder	Afdelingsmanager Maatschappelijk Ondersteuning
Voeding	Na aftrek van kosten voor ambtelijke inzet worden niet bestede regiogelden, bepaald als begroting versus realisatie, voor Opvangvoorzieningen MO, Regio Aanpak Huiselijk Geweld/Vrouwenopvang en Beschermd Wonen gedoteerd en tekorten worden aan deze reserve onttrokken. Voor een overzicht van de gerelateerde kostenplaatsen en bepaling van de ambtelijke inzet wordt verwezen naar de bijlage.
Bestedingsraming	Het gehele saldo van de reserve kan, conform nog nader te bepalen afspraken van de regionale stuurgroep, voor specifieke bestedingen worden ingezet. Hiervoor is geen afzonderlijk raadsbesluit van de gemeenteraad van Haarlem nodig
Maximale omvang	N.V.T.
Minimale omvang	€ -
Omvang (01-01-2020)	Reserve in 2020 ingesteld met een dotatie van € 4.398.00
Maximale duur/ datum opheffen	N.V.T.
Bijzonderheden	-
Bijlage	De kostenplaatsen die afrekenen met de regionale reserve Opvang, Wonen en Herstel zijn als volgt: - 668501 - Opvangvoorzieningen MO - 668503 - Huisvesting Kwetsbare Doelgroepen - 669001 - Regio Aanpak Huiselijk Geweld (Vrouwenopvang) - 669003 - SB Beschermd Wonen Kanteling - 669002 - Beschermd Wonen - 669004 - Beschermd Wonen EB - 669007 - Uren Beschermd Wonen - 669008 - Beschermd Wonen PGB De kosten voor ambtelijke inzet worden op deze kostenplaatsen doorbelast. In de afrekening met de reserve moeten ook de overheadkosten ten laste worden gebracht van deze budgetten (conform mee-adem principe gehanteerd door de gemeente Haarlem). Afhankelijk of dit op productniveau doorbelast kan worden (eg. dit mag niet in strijd zijn met de BBV-regels), wordt dit naar de kostenplaats doorbelast of separaat toegevoegd in de bepaling van de reservestand.

Bijlage 4: Totaaloverzicht financiële wijzigingen

Toelichting bij tabel: de letters voor kolom jaar 2020 hebben de volgende betekenis:

B = Budgettaire relevante wijziging
G = Gevolgen coronacrisis
H = Budgetoverheveling
N = Neutrale wijziging
O = Overige wijziging
R = Reservemutatie

P	BV	Omschrijving		2020	2021	2022	2023	2024
1	11	Bijstellingen Onderwijs en Sport	B	-35 v				
1	11	Compensatie Rijk (1ste tranche)	G	66 n				
1	12	Ambtelijke lasten Opvang, wonen en herstel	R	19 n				
1	12	Onvermijdelijke verhoging bijdrage Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)	B	90 n	161 n	161 n	161 n	161 n
1	12	Verhoging bijdrage VRK voor meldpunt Wvggz	N	30 n	30 n	30 n	30 n	30 n
1	12	Verhoging budget statushouders	N	50 n				
2	21	Ambtelijke lasten Opvang, wonen en herstel	R	54 n				
2	21	Compensatie Rijk (1ste tranche)	G	92 n				
2	21	Onvermijdelijke uitgaven WMO maatwerkvoorzieningen	B	3.325 n				
2	21	Overhevelen middelen Programma Digitale Transformatie naar aanleiding van vertraging projecten door Corona	H	-140 v	140 n			
2	21	Overheveling herkantrajecten naar individuele begeleiding	N	62 n	122 n	122 n	122 n	122 n
2	22	Ambtelijke lasten Opvang, wonen en herstel	R	3 n				
2	22	Compensatie Rijk (1ste tranche)	G	310 n				
2	22	Onvermijdelijke uitgaven Jeugdhulp	B	2.400 n				
2	23	Ambtelijke lasten Opvang, wonen en herstel	R	-85 v				
2	23	Compensatie Rijk (1ste tranche)	G	2.149 n				
2	23	Correctie extra kosten opvang daklozen Beijneshal i.v.m. corona	G	-618 v				
2	23	Correctie gemeentelijke baten voor de Wvggz	O	19 n				
2	23	Formatie beleidsadviseur Wvggz	N	-20 v	-30 v	-30 v	-30 v	-30 v
2	23	Onvermijdelijke verhoging bijdrage Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)	B	49 n	272 n	272 n	272 n	272 n
2	23	Overheveling herkantrajecten naar individuele begeleiding	N	-62 v	-122 v	-122 v	-122 v	-122 v
2	23	Overheveling Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg	N	12 n	12 n	12 n	12 n	12 n
2	23	Verhoging bijdrage VRK voor meldpunt Wvggz	N	-30 v	-30 v	-30 v	-30 v	-30 v
2	23	Verwachte bijstellingen regionale budgetten Opvang, Wonen en Herstel	R	-2.718 v				
3	31	Compensatie Rijk (1ste tranche)	G	758 n				
3	31	Invoeringskosten wet inburgering	H	n	271 n			
3	31	Onderbesteding beleidsveld Werk	B	-492 v				
3	31	Onderbezetting Werk en Inkomen	B	-37 v				
3	31	Overhevelen middelen Perspectief op Werk	H	-1.250 v	1.250 n			
3	31	Regionaal budget werkbedrijf	R	42 n				

P	BV	Omschrijving		2020	2021	2022	2023	2024
3	31	Verdeling budget generatiepact	N	25 n				
3	31	Versterking arbeidsmarktregio's	H	n	77 n			
3	32	Herschikken inhuurbudget Schulden Minima en Sociale Recherche (SMSR)	N	-72 v				
3	32	Onderbezetting Werk en Inkomen	B	-318 v				
3	32	Overbesteding bijzondere bijstand	R	350 n				
3	32	Overhevelen middelen Programma Digitale Transformatie naar aanleiding van vertraging projecten door Corona	H	-100 v	100 n			
3	32	Uitvoeringskosten TOZO	G	-1.750 v				
3	32	Verdeling budget generatiepact	N	37 n				
3	33	Herschikken inhuurbudget Schulden Minima en Sociale Recherche (SMSR)	N	72 n				
3	33	Onderbezetting Schulddienstverlening Minima en Sociale Recherche	B	-420 v				
3	33	Overhevelen middelen Programma Digitale Transformatie naar aanleiding van vertraging projecten door Corona	H	-95 v	95 n			
4	41	Aanvullend budget duurzaamheid	B	245 n	510 n	590 n	280 n	150 n
4	41	Budgetoverheveling Implementatie Omgevingswet	H	-100 v	100 n			
4	41	Capaciteit Omgevingsvisie	N	68 n	243 n			
4	41	Impulsaanvraag Zuid-West	R	130 n				
4	41	Invulling stelpost organisatie	N	39 n				
4	41	Omzetting materieel budget t.b.v. projectmedewerker evenementen	N	-68 v	-68 v	-68 v	-68 v	-68 v
4	42	budgetoverheveling Philharmonie	H	-284 v	284 n			
4	42	Omzetting materieel budget t.b.v. projectmedewerker evenementen	N	33 n	33 n	33 n	33 n	33 n
4	43	Geactualiseerd Meerjaren Perspectief Grondexploitaties	R	681 n				
5	51	Bestrijding Japanse Duizendknoop	B	100 n	240 n			
5	51	Cofinanciering plannen Dorpscentrum Spaarndam	B	70 n				
5	51	Correctie kostenverdeling 2020 e.v.	B	79 n				
5	51	Effect toepassing nota activabeleid op kosten onderhoud riool	B	343 n				
5	51	Extra kosten afvalverwerking i.v.m. corona	G	433 n				
5	51	Financiën 'Land in Zicht'	R	130 n				
5	51	Kostenstijging DDO OV&VRI	B	200 n	200 n	200 n	200 n	200 n
5	51	Correctie overhead	N	-292 v	-304 v	-304 v	-304 v	-304 v
5	51	Overhevelen budget i.v.m. meeuwenoverlast	N	-10 v				
5	51	Toevoeging Reserve Energiebesparing	R	-182 v	-182 v	-182 v	-182 v	-182 v
5	51	Uitbreiding bereikbaarheidscoördinator	N	-9 v	-9 v	-9 v	-9 v	-9 v
5	51	Uitvoeringsprogramma SOR	H	-500 v	500 n			
5	52	Aanpassing kosten parkeren	B	110 n	60 n	105 n	105 n	105 n
5	52	Actualiseren werkplan onderhoud vastgoed	R	-400 v				
5	52	Bijstellen parkeerbaton	G	-1.170 v	-898 v			
5	52	Bijstellen verwachte baten fietsdepot	G	200 n	50 n			
5	52	Correctie personele lasten BBOR ivm memo parkeren	B	98 n	98 n	98 n	98 n	98 n
5	52	Draagvlak onderzoek parkeerregulering	B	60 n	60 n			

P	BV	Omschrijving		2020	2021	2022	2023	2024
5	52	Nadeel op naheffingen parkeren i.v.m. corona	G	220 n				
5	53	Actualisatie verkopen vastgoed	R	-254 v				
5	53	Actualiseren werkplan onderhoud vastgoed	R	3.791 n				
5	53	Geactualiseerd Meerjaren Perspectief Grondexploitaties	R	-130 v				
5	53	Gebiedsvisie Kleverlaanzone	R	-120 v				
5	53	Uitvoering Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB)	N	-23 v	-41 v	-41 v	-41 v	-41 v
5	53	Verschuiving van uitgaven tussen IP en exploitatie	G	300 n				
5	53	Verwerking huurmutaties	B	-7 v	-174 v	-174 v	-174 v	-174 v
6	61	Herverdeling budget DIA	N	-74 v	-74 v	-74 v	-74 v	-74 v
6	61	Overheveling klachtencoördinator	N	24 n	49 n	49 n	49 n	49 n
6	62	Budgetoverheveling Dienstverleningsvisie	H	-40 v	40 n			
6	62	Budgetverschuiving Public Procurement	B	n	80 n	-20 v	-20 v	-20 v
6	62	Overheveling Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg	N	-12 v	-12 v	-12 v	-12 v	-12 v
6	63	Europese richtlijn energieprestatie	N	19 n				
6	63	Herverdeling budget DIA	N	-7 v	-7 v	-7 v	-7 v	-7 v
6	63	Hogere bijdrage aan VRK	B	1.098 n	1.427 n	427 n	427 n	427 n
6	63	Hogere opbrengsten uit leges (WABO)	B	-500 v				
6	63	Overdracht onderhoud brandweerkazernes VRK	B	68 n	70 n	70 n	70 n	70 n
6	63	Overhevelen budget i.v.m. meeuwenoverlast	N	10 n				
6	63	Terugdraaien indexering Riec	O	-10 v	-10 v			
6	63	Verhoging bijdrage omgevingsdienst IJmond	B	32 n				
7	72	Capaciteit Omgevingsvisie	N	-68 v	-243 v			
7	72	Compensatie Rijk (1ste tranche)	G	-3.390 v				
7	72	Compensatie Rijk (2e tranche)	G	-5.000 v				
7	72	Continuering noodfonds	G	723 n				
7	72	Europese richtlijn energieprestatie	N	-19 v				
7	72	Geactualiseerd Meerjaren Perspectief Grondexploitaties	R	-22 v				
7	72	Invoeringskosten wet inburgering	H	-271 v				
7	72	Invulling stelpost organisatie	N	-175 v				
7	72	Lagere rentelast langlopende geldleningen	B	-1.600 v				
7	72	Uitstel opschalingskorting (Algemene Uitkering)	G	-650 v				
7	72	Verhoging budget statushouders	N	-50 v				
7	72	Versterking arbeidsmarktregio's	H	-77 v				
7	72	Voordeel budgetten afdeling Human Resource Management	B	90 n				
7	72	Vrijval stelpost organisatie	B	-250 v				
7	73	Actualiseren werkplan onderhoud vastgoed	R	1.213 n				
7	73	Ad interim Afdelingsmanager Jeugd	B	100 n	150 n			
7	73	Ambtelijke lasten Opvang, wonen en herstel	R	9 n				
7	73	Extra budget schade-uitkeringen	B	200 n				
7	73	Formatie beleidsadviseur Wvvgz	N	20 n	30 n	30 n	30 n	30 n
7	73	functie onderhoud Facilitaire Zaken	O	6 n	6 n	6 n	6 n	6 n
7	73	Herverdeling budget DIA	N	81 n	81 n	81 n	81 n	81 n
7	73	Invulling stelpost organisatie	N	137 n				
7	73	Lagere kosten facilitaire budgetten	G	-225 v				

P	BV	Omschrijving		2020	2021	2022	2023	2024
7	73	Correctie overhead	N	292 n	304 n	304 n	304 n	304 n
7	73	Minder uitgaven opleidingsbudget door coronabeperkingen	G	-365 v				
7	73	Omzetting materieel budget t.b.v. projectmedewerker evenementen	N	35 n	35 n	35 n	35 n	35 n
7	73	Onderbezetting Werk en Inkomen	B	155 n				
7	73	Overheveling klachtencoördinator	N	-24 v	-49 v	-49 v	-49 v	-49 v
7	73	Uitbreiding bereikbaarheidscoördinator	N	9 n	9 n	9 n	9 n	9 n
7	73	Uitvoering Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB)	N	23 n	41 n	41 n	41 n	41 n
7	73	Verdeling budget generatiepact	N	-63 v				
7	73	Verhoging premie brandverzekering	B	140 n	140 n	140 n	140 n	140 n
7	73	Voordeel budgetten afdeling Human Resource Management	B	-405 v				
Toevoegingen/onttrekkingen reserves								
2	23	Reserve Opvang, wonen en herstel: Onttrekking	R	-485 v				
2	23	Reserve Opvang, wonen en herstel: Toevoeging	R	2.718 n				
3	31	Reserve Regionaal Werkbedrijf: Onttrekking	R	-42 v				
3	32	Reserve Minimagelden: Onttrekking	R	-350 v				
4	41	Reserve Ongedeelde stad: Onttrekking	R	-130 v				
4	43	Reserve Grondexploitatie: Lagere onttrekking	R	247 n				
4	43	Reserve Grondexploitatie: Lagere toevoeging	R	-928 v				
5	51	Reserve Energiebesparing: Toevoeging	R	182 n	182 n	182 n	182 n	182 n
5	51	Reserve Grondexploitatie: Onttrekking	R	-130 v				
5	52	Reserve Vastgoed: Toevoeging	R	400 n				
5	53	Reserve Vastgoed: Onttrekking	R	-750 v				
5	53	Reserve Vastgoed: Toevoeging	R	1.004 n				
5	53	Reserve Vastgoed: Lagere onttrekking	R	120 n				
5	53	Reserve Vastgoed: Onttrekking	R	-5.004 v				
7	72	Risicoreserve: Toevoeging/onttrekking	R	3.000 n	-1.000 v			
7	72	Algemene reserve: Onttrekking	R	-8.000 v				
div.		Toevoeging/onttrekking reserve Budgetoverheveling	H	2.857 n	-2.857 v			
Totaal alle programma's				-8.550 v	1.441 n	1.875 n	1.565 n	1.435 n